

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 20.03.2023 kl. 12:30-16:00

Møtested: Teamsmøte

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 41283250 eller e-post es827@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Opning/Ord for dagen ved Olav Myklebust

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

14/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd 20.03.2023

Godkjenning av protokoll

15/23 Protokoll Møre Bispedømmeråd 06.02.2023 offentlig versjon

Saker til behandling

16/23 Årsrapport 2022, Saksordfører: Ingeborg Midttømme

17/23 Rekneskap 2022, Saksordfører: Frode Rabbevig

18/23 Svar på høyring - kirkemøtets arbeidsform - høring om endring av kirkemøtets forretningsorden, Saksordfører: Therese Utgård Aas

19/23 Høringssvar - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke, Saksordfører: Arne Moltubak

20/23 Høringssvar - endringer i personalreglement for Den norske kirke - tilsetting for prester, Saksordfører: Olav Myklebust

21/23 Kommunikasjonsplan/strategi – statusoppdatering, Saksordfører: Ole Martin Grevstad

Orienteringssaker

22/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 20.03.23

MOLDE, 13.03.2023

Elin Næsje Sætre
møtesekretær

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Næsje Sætre	011	19/04266-195	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
14/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd 20.03.2023

Vedlegg:

Saksliste Møre bispedømmeråd 2020-2023 20.03.2023

Saksorientering

Bispedømmerådet skal i denne saka

1. Godkjenne innkalling og saksliste
2. Ta stilling til saker som skal handsamast for lukka dører

Bispedømmerådet sine møter blir halde etter reglane for bispedømmerådet si verksemd og Forskrift 5. juni 2020 nr. 3316 om krav til gjennomføring av fjernmøter i bispedømmerådene.

Arbeidsutvalet har bestemt at møtet 20/3 skal vere eit digitalt møte på teams.

«Møter i bispedømmerådet holdes for åpne dører, dersom ikke rådet selv har bestemt noe annet. Personalsaker og saker hvor lovbestemt taushetsplikt tilsier det, skal behandles for lukkede dører. Debatt om en sak skal behandles for åpne eller lukkede dører foregår for lukkede dører», jf. 3 i reglane for bispedømmerådet si verksemd.

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet godkjenner innkalling og saksliste.

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 20.03.2023 kl. 12:30-16:00

Møtested: Teamsmøte

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 41283250 eller e-post es827@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Opning/Ord for dagen ved Olav Myklebust

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

14/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd 20.03.2023

Godkjenning av protokoll

15/23 Protokoll Møre Bispedømmeråd 06.02.2023 offentlig versjon

Saker til behandling

16/23 Årsrapport 2022, Saksordfører: Ingeborg Midttømme

17/23 Rekneskap 2022, Saksordfører: Frode Rabbevåg

18/23 Svar på høyring - kirkemøtets arbeidsform - høring om endring av kirkemøtets forretningsorden, Saksordfører: Therese Utgård Aas

19/23 Høringssvar - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke, Saksordfører: Arne Moltubak

20/23 Høringssvar - endringer i personalreglement for Den norske kirke - tilsetting for prester, Saksordfører: Olav Myklebust

21/23 Kommunikasjonsplan/strategi – statusoppdatering, Saksordfører: Ole Martin Grevstad

Orienteringssaker

22/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 20.03.23

MOLDE, 13.03.2023

Elin Næsje Sætre
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møteprotokoll

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 06.02.2023 kl. 10:15
Møtestad: Møre Bispedømekontor

Til stades: Monika Tettli (Uavhengig), Ann Kristin Sørvik (Nominasjonskomiteens liste), Frode Rabbevåg (Nominasjonskomiteens liste), Ole Martin Grevstad (Åpen folkekirke), Olav Myklebust (Åpen folkekirke), Ingeborg Midttømme, Olav Christian Rønneberg, Arne Moltubak

Frammøtte varamedlemer: Evy Sisilie Bergum (Åpen folkekirke) for Therese Utgård Aas

Forfall: Rikke Elisabeth Grevstad Kopperstad (Nominasjonskomiteens liste),

Andre: Anders Barstad frå Presteforeningen, Jan Fredrik Laskerud frå Teologene
Frå Stab: Bjørn Olaf Storhaug, Arvid Helle, Anne-Marit Hagelund

Protokollførar: Bjørn Olaf Storhaug/Elin Nesje Sætre

Ord for dagen/opning: Frode Rabbevåg

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd 6.2.2023	3
Godkjenning av protokoll	
2/23 Protokoll Møre bispedømmeråd 2020-2023 12.12.2022	3
Orienteringssaker	
3/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 06.02.23	4
Saker til behandling	
4/23 Årsrapportering for 2022 - grunnlag for vidare arbeid	5
5/23 Bispedømmerådet møter prosten	5
6/23 Stiftsdag 2023	6

7/23	Svar på høyring - ordning for val av kyrkjerådet	7
Tilsettingssaker		
8/23	Tilsetting av sokneprest i Søre Sunnmøre prosti med Dalsfjord og Kilsfjord som særskild tenestestad - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	7
9/23	Tilsetting av sokneprest i Nordre Sunnmøre prosti med Stranda og Liabygda som særskild tenestestad - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	8
10/23	Tilsetting av sokneprest i Nordre Sunnmøre prosti med Ålesund Volsdalen som særskild tenestestad - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	8
11/23	Tilsetting av sokneprest i Indre Romsdal prosti med Grytten og Voll sokn som særleg tenestestad - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	9
12/23	Tilsetting i stilling som prostiprest og prostesekretær i Molde domprosti - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	9
13/23	Tilsetting av sokneprest i Molde domkirke - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	10

Referatsaker

Sted, 13.03.2023

Bjørn Olaf Storhaug/Elin Nesje Sætre
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømeråd
6.2.2023**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	1/23

Forslag til vedtak

Bispedømerådet godkjenner innkalling og saksliste.
Følgjande saker går for lukka dører: Tilsettingssakene

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Votering: Einstemmig

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Bispedømerådet godkjenner innkalling og saksliste.
Følgjande saker går for lukka dører: Tilsettingssakene

Godkjenning av protokoll**2/23 Protokoll Møre bispedømeråd 2020-2023 12.12.2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	2/23

Forslag til vedtak

Møre Bispedømeråd godkjenner protokoll frå møte 12. desember 2022.

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Votering: Einstemmig

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømeråd godkjenner protokollen frå møte 31. oktober 2022.

Orienteringssaker

3/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømeråd 06.02.23

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	3/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd tek orienteringane til vitende.

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:

Møtebehandling

Skriftlege orienteringar:

1. Status «Follow Me»
2. HEL konferansen i Kristiansand 17.- 20. januar
3. Utrulling av planverktøyet "Kyrkja vår - samla plan for arbeidet i soknet".
4. Tverrfaglege fagdagar
5. Valstatus

Munnlege orienteringar

- Vintertreff gjennomført
- Kirkens bymisjon som landsdekkende stifting er etablert
- Kirkens bymisjon i Kristiansund er i ferd med å bli etablert
- Ledige stillingar og plan for tilsetjing
- Status for planlagt ungdomsting

Munnlege orienteringar i samband med biskopen sitt tilsyn og personalforvaltning (for lukka dører)

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømeråd tek orienteringane til vitende.

Saker til behandling**4/23 Årsrapportering for 2022 - grunnlag for vidare arbeid**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	4/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd gir vurderingar og innspel til årsrapport for 2022 og ber stiftsdirektøren ta momenta inn i det vidare arbeidet.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Tema:

Manglande rapportering, korleis skape eit felles «vi» i bispedømmet, kommunikasjonsutfordringar. Vi trenger dei gode fortellingane.

Votering: Einstemmig

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd gir vurderingar og innspel til årsrapport for 2022 og ber stiftsdirektøren ta momenta inn i det vidare arbeidet.

5/23 Bispedømmerådet møter prosten

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	5/23

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet tar samtalen med prosten til vitande

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Presentasjon og samtale om Indre Romsdal prosti.

Votering: Einstemmig

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Bispedømmerådet tar samtalen med prosten til vitande

6/23 Stiftsdag 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	6/23

Forslag til vedtak

På bakgrunn av allereie kjente og nye grunnar som er skissert i saksutgreiinga, vil bispedømmerådet følge administrasjonen sine argument for at bispedømmet ikkje arrangerer stiftsdagar i 2023 som eige arrangement.

I staden opnar bispedømmerådet for at jubileumsmarkeringane endå sterkare kan bli presentert som arr. for alle tilsette i bispedømmet. Konkret vil bispedømmet gjere dette ved å refundere billettkostnadar til «Gudspartikkelen» for alle tilsette (i BDR og fellesråd) og ved å dekke reisekostnader for tilsette ved bispedømekontoret som vil ta del på jubileumsgudsteneste eller evt. seminar.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:

Møtebehandling

Votering

Punkt 1: sju stemmer for, to stemmer mot

Punkt 2: Einstemmig

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

1. På bakgrunn av allereie kjente og nye grunnar som er skissert i saksutgreiinga, vil bispedømmerådet følge administrasjonen sine argument for at bispedømmet ikkje arrangerer stiftsdagar i 2023 som eige arrangement.
2. I staden opnar bispedømmerådet for at jubileumsmarkeringane endå sterkare kan bli presentert som arrangement for alle tilsette i bispedømmet. Konkret vil bispedømmet gjere dette ved å refundere billettkostnadar til «Gudspartikkelen» for alle tilsette (i BDR og fellesråd) og ved å dekke reisekostnader for tilsette ved bispedømekontoret som vil ta del på jubileumsgudsteneste eller evt. seminar.

7/23 Svar på høyring - ordning for val av kyrkjerådet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	7/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd gir høyringsfråsegn slik det går fram av saksutgreiinga/saksorienteringa.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:

Møtebehandling

Votering: Einstemmig

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd gir høyringsfråsegn slik det går fram av saksutgreiinga/saksorienteringa.

Tilsettingssaker

8/23 Tilsetting av sokneprest i Søre Sunnmøre prosti med Dalsfjord og Kilsfjord som særskild tenestestad

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	8/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til innstilling til vedtak som går fram av innstillingsprotokollen

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:

Møtebehandling

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømeråd tilset som nr 1, Kristine Bleikeli på fastsette vilkår som sokneprest Søre Sunnmøre prosti med Dalfjord og Kilsfjord sokn som særskild tenestestad. Tilsettinga er gjort på vilkår av bestått eksamen og biskopen sin ordinasjon.

Skriv inn vedtaket her

9/23 Tilsetting av sokneprest i Nordre Sunnmøre prosti med Stranda og Liabygda som særskild tenestestad

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	9/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til innstilling om tilsetting, jfr tilsettingsprotokollen

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling****Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak**

Møre bispedømeråd tilset Claes Blom Mørk på fastsette vilkår som sokneprest Nordre Sunnmøre prosti med Stranda og Liabygda sokn som særskild tenestestad.

10/23 Tilsetting av sokneprest i Nordre Sunnmøre prosti med Ålesund Volsdalen som særskild tenestestad

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	10/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til innstilling om tilsetting, jfr tilsettingsprotokollen

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømeråd følger innstillingsrådet og tilsetter ikkje i stilling som sokneprest i Nordre Sunnmøre prosti med Ålesund og Voldsdalen sokn som særskild tenestestad.

11/23 Tilsetting av sokneprest i Indre Romsdal prosti med Grytten og Voll sokn som særleg tenestestad

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	11/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til innstilling om tilsetting, jfr tilsettingsprotokollen

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling****Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak**

Møre bispedømeråd følger innstillingsrådet og tilsetter ikkje i stilling som sokneprest i Indre Romsdal prosti med Grytten og Voll sokn som særskild tenestestad.

12/23 Tilsetting i stilling som prostiprest og prostesekretær i Molde domprosti

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	06.02.2023	12/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til uttale i innstillingsrådet sin protokoll.

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling**

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd tilset Anne Marit Riste på fastsette vilkår som postiprest og prostesekretær i Molde Domprosti.

13/23 Tilsetting av sokneprest i Molde domkirke

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023	13/23

Forslag til vedtak

Det blir vist til innstilling til vedtak som går fram av innstillingsprotokollen

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 06.02.2023:**Møtebehandling****Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak**

Møre bispedømmeråd tilset på fastsette vilkår Ståle Johan Aklestad som sokneprest Molde domprosti med Molde domkirkes sokn som særskild tenestestad.

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Bjørn Olaf Storhaug	104	23/01175-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
16/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Årsrapport 2022

Vedlegg:

Agenda for utviklingssamtaler med bispedømmene 2023

Årsrapport 2022 - Møre bispedømme

Rapportering fra bispedømmene for 2022 (2)

Resultatmål og indikatorer

Saksorientering

Av omsyn til SSB sin dato for offentlig kunngjøring av kyrkjelydsstatistikken, skal bispedøma sine årsrapportar ikkje vere offentlege før 16.03.2023.

Møre bispedømmeråd skal i denne saka handsame årsrapport for 2022. Årsrapporten er utarbeida av administrasjonen og følgjer mal og etter nærare bestilling gitt av Kyrkjerådet.

Årsrapporten for Møre bispedømme 2022 skal innehalde seks delar med følgjande nemning og rekkefølge:

- I Utgreiing frå leiar** (underskrive biskop og leiar av bispedømmerådet)
- II Introduksjon til verksemda og hovudtal**
- III Årets aktivitetar og resultat**
- IV Styring og kontroll i verksemda**
- V Vurdering av framtidsutsikter**
- VI Årsrekneskap**

Det er i *Del 3 Årets aktivitetar og resultat* som gir mest rom for å gjere greie for verksemda i Møre etter dei måla bispedømmerådet sette i Årsplanen for 2022. Kapitelet prøver å gi ei samla framstilling av resultat, måloppnåing og ressursbruk. Bestemmande for innhaldet i denne delen av årsrapporten er rapporteringa på mål og resultatindikatorane vedtatt av Kyrkemøtet og gitt av Kyrkjerådet.

Årsrapporten er eit verkty for vurdering av mål og resultat og som grunnlag for det vidare planarbeidet i bispedømet.

Møre bispedømmeråd og Møre biskop utarbeider felles årsrapport. At rapporten er felles svarer til at bispedømmerådet og biskopen også utarbeider felles årsplan.

Årsrapporten er, ved sida av tildelingsbrevet og eit viktig dokumentet i Utviklingssamtalen mellom Kyrkjerådet og verksemdene/bispedøma på regionalt nivå. Årsrapporten for Møre

biskop og Møre bispedømeråd for 2022 vil vere del av grunnlaget for Utviklingssamtalen 21/3-23.

Statistikktalegrunnlaget i rapporten er henta dels frå Kyrkjerådet/medlemsregisteret, dels frå Statistisk Sentralbyrå (SSB). Frist for å levere ferdig rapport var 3/3-23.

Grunnstruktur og overordna mal vil i stor grad vere lik rapporteringa frå dei seinare åra.

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd tar Årsrapport for 2022 til vitande

INNHALD

DEL 1 – LEIARVURDERING	3
A Overordna vurdering av måloppnåing	3
B Om ressursutnyttinga	4
DEL 2 – INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL	5
Overordna mål	6
A Nøkkeltal pr. prosti og totalt	6
A Utvalde volumtal	7
C Nøkkeltal frå årsrekneskapen	8
DEL 3 – ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT	9
Samandrag av resultat, måloppnåing og ressursbruk i 2022	9
Resultat og måloppnåing etter resultatmål og nøkkelindikatorar	
Hovudmål 1 Kyrkja opnar rom for tru	11
Hovudmål 2 Kyrkja er der livet vert levd	23
Hovudmål 3 Kyrkja er meir for fleire	30
BISKOPEN SI VERKSEMD	36
DEL 4 – STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA	38
A HMS/Arbeidsmiljø	38
B Likestilling	39
C Vurdering av risiko for misleghald	40
DEL 5 – VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	41
DEL 6 – ÅRSREKNESKAPEN	44
Leiinga sine kommentarar inklusive rekneskapsrapportering	

Forside: Collage ulike medieoppslag om kyrkja i Møre

Om tala: Kjelder og tal brukt i denne årsrapporten er henta frå statistikktabellar utarbeidd av Kyrkerådet med tal frå SSB, medlemsregisteret for Den norske kyrkja, Løns og personalsystemet Aditro og rapporteringsmodul for trusopplæring. Eigne tal for Møre bispedøme, SSB og Fylkesstatistikk for Møre og Romsdal er også brukt.

DEL 1 – LEIARVURDERING

A Overordna vurdering av måloppnåing

Møre bispedøme har, saman med Den norske kyrkja, ein visjon om “Meir himmel på jord”. Visjonsdokumentet for 2021 – 2029 vedtatt av Kyrkjemøtet og ligg til grunn for planverk og tiltak:

- Kyrkja opnar rom for tru
- Kyrkja er der livet blir levd
- Kyrkja er meir for fleire

Møre bispedømeråd har i sin årsplan for 2022 hatt desse særlege satsingsområda

- Bygge fellesskap for unge
- Diakoni

....og desse fokusområda

- Kunst – kultur - Møre bispedøme som kulturbispedøme
- Digital kyrkje
- Kyrkjeleg gravferd
- Rekruttering
- Kyrkje i det fleirkulturelle Noreg

Utfordringa for 2022 har vore å definere den nye kvardagen når pandemien sine grenser ikkje lenger gjelder. Samstundes har vi som kyrkje møtt utfordringar når andre grenser blir trakka over, det gjelder mellom nasjonar og mellom menneske.

75% av alle innbyggjarane i Møre og Romsdal er medlemmar av Den norske kyrkja. Medlemskap skjer i hovudsak gjennom dåp og 72% av alle fødde blei døypt i 2022. Det er lagt vekt på å legge til rette får dåp når det er ønske om det. 91% av alle 15-årige medlemmar blir konfirmert. Talet for vigslar har auka med 65% til 395 frå 2021. 99% av alle medlemmar eller 90% av alle innbyggjarar vel kyrkjeleg gravferd. For Møre viser desse tala ei oppslutning der kyrkjelege riter og merkedagar gjennom livet. Kyrkja i Møre er ei folkekyrkje.

Det har vore ei vesentleg auke i talet på gudstenester og deltakara i desse frå åra før. Det same gjelder trusopplæring og kulturverksemda, men vi er ikkje tilbake til åra før pandemi. Ei gjenopning fører ikkje nødvendigvis til at man går tilbake til tidlegare aktivitetar og rutinar.

Krigen i Ukraina har verka inn på både enkeltmenneske og kyrkjelydar. Det har vore arbeid for flyktningar og for inkludering i lokalsamfunna. Det er gitt støtte til dette både frå bispedømet og lokale sokn til vårt venskapsbispedøme i Ungarn som arbeider på grensa. Ein usikker verdssituasjon utfordrar oss som kyrkje til å skape tryggleik og fellesskap for enkeltmenneske og samstundes snakke sant om krise og krig.

Møre bispedøme arbeider bevist med bærekraftmåla og samskaping med kommunane. Dette har òg våre tema i alle visitasar. Våre spor knytt til klima og miljø har vært særleg tematisert. Fleire tiltak er iverksett - både når det gjelder reiserpolicy og energibruk i kyrkjer.

Auka kostnadar til energi er ei utfordring for dei kyrkjelege fellesråda, men vårt prisområde har ikkje slått inn som for andre delar av landet. Det er gjort nokre tiltak for å møte situasjonen, men avgrensa til å redusere temperatur i kyrkjene nokre stader. Det er førebels ikkje vore tematisert å stenge kyrkjer. Kyrkja er ein viktig del av lokalsamfunnet og stenging er ikkje ønskeleg eller tenleg. Bispedømet har planar for dialog med fellesråd, kommunar og politikarar om det skulle bli nødvendig.

Rekruttering til prestestillingar er utfordrande. Dei kyrkjelege fellesråda melder om det same for stillingar innan diakoni, undervisning og kyrkjemusikk. Fleire tiltak er sett i verk og vi ser resultat.

I 10 av stillingane er det tilsette som kvalifiserer seg til å bli prest (PUU – prest under utdanning). Vi ser at det er aktuelt for fleire å vurdere presteteneste etter å hatt ein annan utdannings- og yrkesbakgrunn. Det kan vere aktuelt for andre kyrkjelege yrkesgrupper også. Kompetanseutvikling og vegleing er framleis viktige element i personalpolitikken.

Møre bispedøme har mål om godt arbeidsmiljø for alle. Det har vore arbeid særskilt for å betre arbeidsmiljøet for kvinner i presteteneste. Tiltaksplan er utarbeidd. Arbeidsmiljøet blir påverka av både prestekollegar, tilsette på fellesrådsnivå, frivillige i kyrkjelyden og folk i lokalsamfunnet. Det er ei utfordring, men òg eit mål å bygge trygg kultur i høve til likestilling, mangfald og inkludering på tvers av ulike teologiske ståstar.

Det har vore arbeid med kyrkjeleg organisering på fleire plan i Møre bispedøme. Vi har gode relasjonar og kontaktpunkt med kyrkjeværjelaget og nettverk for fellesrådsleiarar. Det har vore samlingar for fellesråds- og soknerådsleiarar i møte med bispedømerådet. Kyrkjeleg organisering har òg vore tema i prostivise samlingar for alle tilsette.

B Om ressursutnyttinga

Møre bispedøme var for 2022 tildelt kr 114,4 mill. Kr 81 mill. (ikkje medrekna pensjon) av midlane er nytta til drift og løn til 83 årsverk, der presteteneste utgjer 70 årsverk. Kr 34,1 mill. av tildelinga er tilskotsmidlar, der 21 mill. går til tilskot til trusopplæring i kyrkjelydane. 12,4 mill. går som tilskot til 17 stillingar innan diakoni og 11 stillingar innanfor undervisning i kyrkjelydane. Elles er 502.000 til ulike tiltak kyrkjelydane (vekstmidlar) finansiert via OVF-tilskot.

Møre bispedøme har eit mindre rekneskapsmessig meirforbruk i høve til tildelinga. Frå tidlegare år er det eit akkumulert mindreforbruk som dekker dette. Tidlegare års overskotet er det ein plan for å bruke.

71,5% av ressursane som bispedømerådet forvaltar er driftsmidlar, resterande 28,5% er tilskotsmidlar til kyrkjeldande.

I Møre bispedøme er det 95 sokn og variasjonane mellom sokna er store, både geografisk og demografisk. Avgjerd om fordeling av ressursar i bispedømet blir gjort av bispedømerådet.

Til slutt vil vi nytte høve til å takke. Takk til alle tilsette – bispedømeråd- og fellesrådstilsette, takk til frivillige medarbeidarar og medlemmar av sokneråd, fellesråd og bispedømeråd – for det du er og leggjer ned av arbeid og innsats for kyrkja i Møre bispedøme.

Molde, 01. mars 2023

Ingeborg Midttømme
biskop

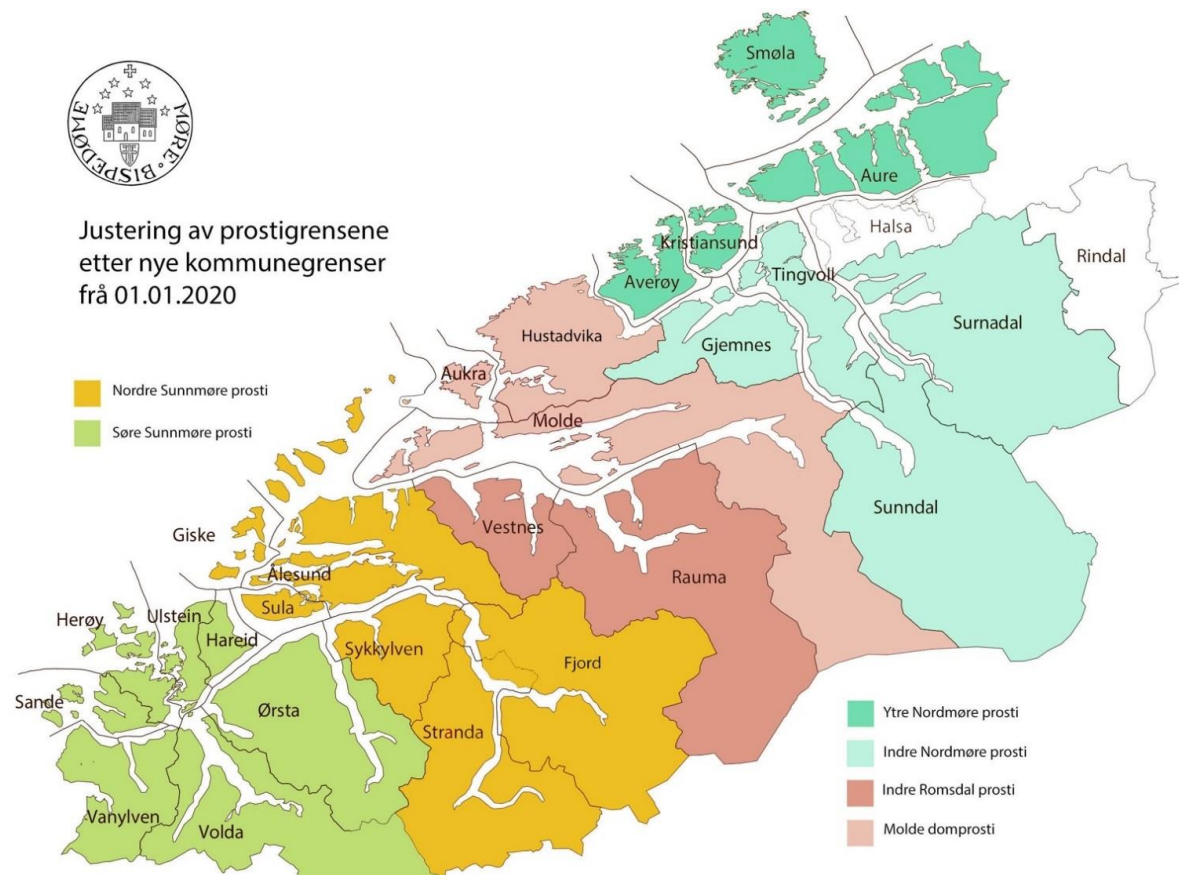
Ann-Kristin Sørvik
leiar

DEL 2 – INTRODUKSJON TIL VERKSEMMA OG HOVUDTAL

2.1 Organisering og formål

Møre bispedømme er i geografi samanfallande med Møre og Romsdal fylke, som etter kommunereforma har 26 kommunar. Møre biskop og Møre bispedømeråd er del av trussamfunnet og rettssubjektet Den norske kyrkja og er på nærare bestemte område underlagt Kyrkjemøtet. På lokalt nivå er soknet rettssubjekt, representert ved sokneråd og kyrkjeleg fellesråd.

Møre bispedømme er eitt av Den norske kyrkja sine 11 bispedømme. Bispedømmet vart oppretta i 1983, og med sine 40 år i 2023 det yngste bispedømmet i Noreg. Det vart til ved ei deling av bispedømma Nidaros og Bjørgvin. Bispedømerådet i Møre har 10 medlemmer (7 leke, 1 prest, 1 lek kyrkjeleg tilsett og biskop), som saman med dei andre bispedømeråda utgjer Kyrkjemøtet. Biskopane utgjer til saman Bispemøtet. Møre bispedømme er inndelt i 6 prosti, 26 fellesråd og 95 sokn.

Møre biskop og Møre bispedømeråd er kvar for seg formelle kyrkjelege organ, med felles administrasjon lokalisert i Molde og med stiftsdirektøren som dagleg leiar. Bispedømerådet skal ha merksemd på alt som kan bli gjort for å vekke og nærme det kristelege livet i kyrkjelydane. Rådet skal også fremme samarbeid mellom dei enkelte sokneråda og andre lokale arbeidsgrupper innan bispedømmet. Bispedømerådet fordeler statlege tilskot til trusopplæring og særskilte stillingar innan kyrkjeleg undervisning og diakoni. Bispedømerådet kan opprette og legge ned stillingar innanfor tildelt ressursramme. Bispedømerådet tilset prostar og kyrkjelydsprestar i tillegg til fengselsprestar, studentprestar og prostiprestar. I tillegg

er bispedømerådet gitt arbeidsgjevarmynde for dei tilsette på bispedømekontoret. Biskopen leiår prestetenesta og har tilsynsansvar med kyrkjelydane og tilsette i bispedømet.

2.2 Overordna mål

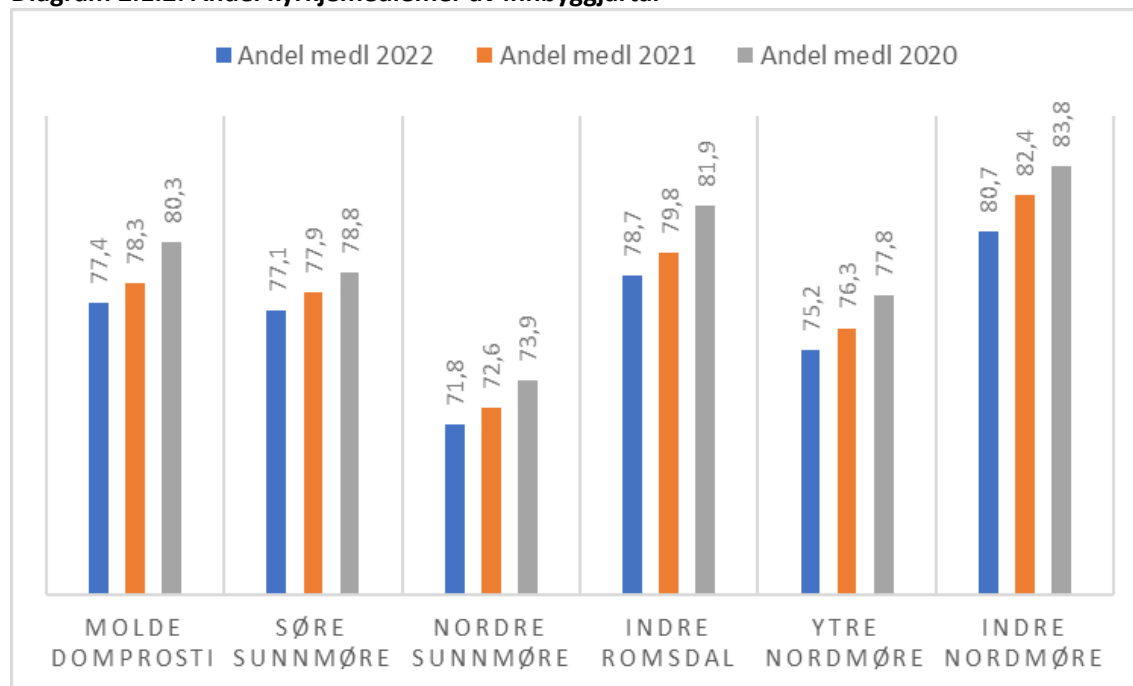
Bispedømerådet og biskopen har lagt til grunn dei måla og føringane som er gjevne av departementet, Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet. Visjonsdokumentet og strategiplan 2021 -2029 og årsplanen for Møre bispedøme ligg også til grunn for verksemd og aktivitetar.

2.3 Nøkkeltal

Tabell 2.1.1: Kyrkjemedlemer og innbyggjarar fordelt på prostia 2020 - 2022

Prosti	Medl 2022	Medl 2021	Medl 2020	Diff Medl 2021 - 2022	Diff Medl 2020- 2021	Tal innbygg 2022	Tal innbygg 2021	Tal innbygg 2020	Diff innb 2021- 2022	Diff innb 2020- 2021
Molde domprosti	38.133	38.339	39.092	-206	-753	49.441	48.807	48.709	634	98
Søre Sunnmøre	38.492	38.616	39.191	-124	-575	50.142	49.557	49.712	585	-155
Nordre Sunnmøre	72.009	72.425	73.696	-416	-1.271	100.393	99.774	99.165	619	609
Indre Romsdal	11.064	11.130	11.431	-66	-301	14.097	13.955	13.984	142	-29
Ytre Nordmøre	26.714	26.960	27.626	-246	-666	35.570	35.345	35.503	225	-158
Indre Nordmøre	15.046	15.174	15.470	-128	-296	18.722	18.410	18.471	312	-61
Sum alle prosti	201.458	202.644	206.506	-1.186	-3.862	268.365	265.848	265.544	2.517	304

Diagram 2.1.2: Andel kyrkjemedlemer av innbyggjartal

Tabell 2.1.3: Inn- og utmeldingar 2020 - 2022

Prosti	Innm 2022	Innm 2021	Innm 2020	Endr innm 2021-2022	Endr innm 2019-2020	Endr Innm 2018-2019	Utm 2022	Utm 2021	Utm 2020	Endr utm 2021 - 2022	Endr utm 2020 - 2021	Endr utm 2019-2020
Molde domprosti	22	23	11	-1	12	10	120	144	117	-24	27	-18
Søre Sunnmøre	26	24	12	2	12	8	113	148	103	-35	45	-33
Nordre Sunnmøre	39	50	47	-11	3	-6	248	248	202	0	46	-26
Indre Romsdal	9	5	6	4	-1	14	25	37	28	-12	9	-10
Ytre Nordmøre	16	13	18	3	-5	11	83	109	89	-26	20	-22
Indre Nordmøre	14	6	4	8	2	16	36	59	39	-23	20	3
Sum alle prosti	126	121	98	5	23	54	625	745	578	-120	167	-178

A) **Utvalde volumtal**

Tabell 2.1.4: Volumtal for gudstenester og kyrkjelege handlingar

Møre bispedøme	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Tal døypte	1722	1748	1552	1701	1755	1925	1892
Tal konfirmerte	2210	2245	2209	2495	2477	2484	2 670
Tal kyrkjelege vigslar	392	260	276	367	404	427	419
Tal kyrkjelege gravferder	2113	2199	1981	2122	2126	2129	2 198
Tal gudstenester totalt	3391	3028	3040	3697	3714	3749	3 765
Samla tal gudstenestedeltakarar	270.703	156.985	162.622	353.667	366.697	371.274	387.952

B) **Nøkkeltal frå rekneskapen**

Tabell 2.4: Nøkkeltal frå årsrekneskapen 2022

Beløp i heile tusen

Nøkkeltal for årsregnskapen	2020	2021	2022
Antall årsverk	82,6	88,9	88,9
-herav presteneste	71	76,5	74,9
Samla tildeling budsjettgruppe 1	75 703	78 050	80 317
Netto driftskostnader	71 670	78 044	81 123
Lønsandel av driftskostnader	92,0 %	88,0 %	87,7 %
Andel løn brukt i prestenesta	81,3 %	78,3 %	76,0 %
Lønskostnader pr årsverk	798	773	801

Tal som gjeld prestenesta er inkl. biskopen.

Lønsandel og lønskostnader er inkl. andre personalkostnader (kontogruppe 59*).

EL 3 – ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT

Innleiing

Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk

Hovudmålet er å støtte opp under Den norske kyrkja i samsvar med Grunnlova § 16:

«Alle Indvaanere av Riget have fri Religionsøvelse. *Den norske Kirke, en evangelisk-luthersk Kirke, forbliver Norges Folkekirke og understøttes som sådan af Staten...*»

Dei fire hovudmåla for Den norske kyrkja, vedtatt av Stortinget gjennom statsbudsjettet er og gjeldande for Møre bispedømme

- A. Den norske kyrkja skal vere ei landsdekkande, lokalt forankra kyrkje.
- B. Den norske kyrkja skal ha oppslutning som stadfester karakteren som folkekyrkje.
- C. Den norske kyrkja skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn.
- D. Den norske kyrkja skal vere organisert i samsvar med demokratiske prinsipp og verdiar

Som grunnlag for vurdering av måloppnåing har Møre bispedømmeråd i tråd med visjonsdokumentet for 2022 – 2029 vedtatt i Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet definert nærare strategiske mål med tilhøyrande indikatorar slik:

1. Kyrkja opnar rom for tru

- 1.1 Forkynner evangeliet for menneske gjennom heile livet
- 1.2 Fremjar verdiar som utfordrar og som byggjer eit godt samfunn for alle
- 1.3 Styrkjer gjennom si organisering ei levande og nærverande folkekyrkje

2. Kyrkja er der livet blir levd

- 2.1 Styrker kyrkja som kulturarena og forvaltar av kulturarv for alle generasjonar
- 2.2 Bidrar til å gjere verkeleg berekraftmåla - lokalt, nasjonalt og globalt
- 2.3 Samhandlar med organisasjonslivet, andre trus- og kyrkjesamfunn, offentlege, private og ideelle aktørar

3. Kyrkja er meir for fleire

- 3.1 Gir tilhøyrslé og skapar gode møteplassar for fellesskap, fysisk og digitalt
- 3.2 Motverkar utanforskap og utforskar nye måtar å vere kyrkje på
- 3.3 Skapar ein mangfaldig, rekrutterande og inkluderande arbeidsplass og frivilligarena.

Møre bispedømmeråd hadde desse satsingsområda i 2022:

- Bygge fellesskap for unge
- Diakoni

Møre bispedømmeråd hadde desse fokusområda i 2022:

- Kunst og kultur - Møre bispedømme som kulturbispedømme
- Digital kyrkje
- Kyrkjeleg gravferd
- Rekruttering
- Kyrkje i det fleirkulturelle Noreg

I kapitla framover vil vi gå nærare inn i resultatmåla for dei enkelte områda, vurdere måloppnåing og gjere greie for tiltak og eventuelle endringar i tiltak og strategi.

Ein samla oversikt over mål, nøkkelindikatorar og endring frå 2021 til 2022:

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorar:	2021	2022	Vurdering
1.1 Forkynner evangeliet til menneske gjennom heile livet	1.1.1 Oppretthalde antal deltakarar i gudstenester	Gudstjenestedeltaking/ Gudstjenestefrekvens	134801 46%	195249 48%	😊
	1.1.2 Fleire kyrkjelydar inkluderer samisk språk i gudstenestelivet	Antal sokn med samisk innslag i gudsteneste	13	13	😊
	1.1.3 Oppslutninga om kyrkjelege handlingar blir halden oppe	Antal døypte Adel døypte av antal fødde Andel konfirmerte av andel medlemmar i kyrkja Antal vigslar Andel gravferder av antall døde medlemmar	1706 68% 89% 260 107%	1722 72% 91% 395 99%	😊
	1.1.4 Barn og unge lærer om kyrkje og tru	Deltakarandel i utvalde, landsomfattande tiltak.	64%	53%	😐
1.2 Fremmar verdiar som utfordrar og som byggjer eit godt samfunn for alle	1.2.1 Kyrkja deltek aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlege rom	Kvalitativ vurdering			😐
	1.2.2 Kyrkja samhandlar med ulike trus- og livssynssamfunn	Kvalitativ vurdering			😐
	1.3.2 Kyrkja har ein velfungerande organisasjon	Sjukefråvær, Antal varslar			😐
	1.3.3 Kompetanseutvikling blir styrkt	Antal gjennomførte e-læringskurs		388	
2.1 Styrkjer kyrkja som kulturarena og forvaltar av kulturarv for alle generasjonar	2.1.1 Fleire deltakarar på konsertar og kulturarrangementet	Antal deltakarar på konsertar i regi av kyrkjelydane/ i regi av andre aktørar enn kyrkjelydane.	10800 14783	24540 37261	😊
		Antal deltakarar på kulturarrangement i kyrkjene i regi av kyrkjelydane / i regi av andre aktørar enn kyrkjelydane.	4134 887	6102 9508	
		Antal kyrkjelydar med opne kyrkjer, Pilegrimsrapportering	48	43	
2.1.3 Skular og andre aktørar formidlar kulturarven i kyrkja		5024	31562	😊	
2.2 Bidrar til å verkeleggjere berekrafts-måla – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Fleire kyrkjelydar med diakonal satsing	Antal kyrkjelydar med diakonal betening, Kvalitativ vurdering	53	53	😐
	2.2.2 Kyrkja fremmar menneskeverd, fred, menneskerettar og vern om skaparverket	Kvalitativ vurdering			😐
	2.2.3 Den norske kyrkja sine utslepp og miljøbelastningar blir redusert	Kvalitativ vurdering			😐

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorar:	2021	2022	Vurdering
2.3 Samhandlar med organisasj.-livet, andre trus- og kyrkjesamfunn, offentlege, private og ideelle aktørar	2.3.1 Samarbeid kyrkjelyd og misjon blir styrkt	Kvalitativ vurdering			😊
	2.3.2 Den norske kyrkja synleggjer si tilhøyrse til den verdsvide kyrkja	Kvalitativ vurdering			😊
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonane deltar inn i kyrkjelydane	Kvalitativ vurdering			😬
3.1 Gir tilhøyrse og skapar gode møteplassar og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kyrkja sitt digitale nærvær øker	Kvalitativ vurdering			😬
	3.1.2 Universell utforming av og i blir styrkt i kyrkja	Kvalitativ vurdering			😬
	3.1.3 Folkekyrkja tilbyr ulike møteplassar og fellesskap	Kvalitativ vurdering			😊
3.2 Motverkar utanforskap og utforskar nye måtar å vere kyrkje på	3.2.1 Ungdomsarbeidet blir styrkt og kyrkja er til stades på utdanningsinstitusj. og i forsvaret	Antal deltakarar på tilbod for 13-17 år, Antal deltakarar tilbod 18-30 år	202 109	204 88	😬
	3.2.2 Kyrkja si rolle i sivilsamfunnet blir styrkt	Deltaking i kommunale kriseteam, deltaking i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering			😊
	3.2.3 Fleire kyrkjelydar tilbyr fellesskap til nye i Noreg	Kvalitativ vurdering			😊
	3.2.4 Kyrkja bidrar til nyskaping og innovasjon	Prosjekt vi gir innovasjonsmidlar, kvalitativ vurdering			😬
3.3 Skaper ein mangfaldig, rekrutter-ande og inkluderende arbeidsplass og frivilligarena	3.3.1 Kyrkjelege medarbeidarar trivst i jobben og har eit inkluderande og likestilt arbeidsfellesskap	Sjukefråvær, antal kyrkjelydar med HELT MED-tilsette eller liknande (attføringsbedrifter)	5,9%	6,7%	😬
	3.3.2 Fleire blir engasjert til frivillig teneste i kyrkja	Antal frivillige, kvalitativ vurdering	4933	5555	😊
	3.3.3 Kyrkja sine verkøy for digital samhandling blir utnytta	Antal kyrkjelydar som brukar <i>Skjer i kirken</i>		70	😬

HOVUDMÅL 1: Kyrkja opnar rom for tru

Strategisk mål 1.1 Forkynne evangeliet til menneske gjennom heile livet

Resultatmål 1.1.1 Halde oppe talet på deltakarar i gudstenester

Indikator: Gudstenestedeltaking og frekvens

Tabell 1.1.1 Gudstenestedeltaking, alle gudstenester

Møre	Gudst. alle dagar		Deltakarar		
	tal	%-endring	tal	%- endring	G-snitt kvar. gudst
2019	3659		350341		96
2020	3040	-17%	163250	-53%	54
2021	3194	5%	170196	4%	53
2022	3311	4%	270703	59%	82

Tabell 1.1.2 Tal gudstenester og gudstenestedeltaking, sun- og helgedagar

Møre	Gudst. Sun- og heilagdag		Deltakarar		
	tal	%-endring	tal	%- endring	G-snitt kvar gudst
2019	2862		265699		93
2020	2356	-18%	127841	-52%	54
2021	2677	14%	134801	5%	50
2022	2699	1%	195249	45%	72

Tabell 1.1.3 Deltaking og gudstenestefrekvens, prostiet 2022

Prosti	Tal sokn	Medl	Tal gudst. sun- og helgedag	Tal deltakarar sun- og h	Gudsteneste-frekvens, sun og h	Tal gudst. alle	Deltakarar gudst. alle	Gudsteneste-frekvens
								Alle
Domprostiet	15	38133	492	34690	0,55	589	45824	0,65
Ytre Nordmøre	12	26714	348	21970	0,48	397	27788	0,55
Indre Nordmøre	13	15046	279	18393	0,35	318	21411	0,41
Indre Romsdal	11	11064	183	10449	0,28	246	15755	0,37
Nordre Sunnmøre	24	72009	851	63479	0,59	1103	94249	0,76
Søre Sunnmøre	20	38492	592	48256	0,49	736	65676	0,61
Møre Total	95	20145	2745	197237	0,48	3389	270703	0,59

Gudstenestefrekvensen er utrekna slik: Tal gudstenester på sun- og helgedagar delt på tal sokn i bispedømme/prosti. Igjen dividert på tal sun- og helgedagar. 60 gudstenester på sun- og helgedagar er lagt til grunn.

Overordna tiltak:

- Oppfølging av ny gudstenesteordning
- Inspirere til variasjon i gudstenestene, retta mot ulike målgrupper
- Bidra til å auke bruken av frivillige

- Stimulere til auka bruk av kulturuttrykk
- Arrangere gudstenestekurs for leke gudstenesteleiarar

Vurdering

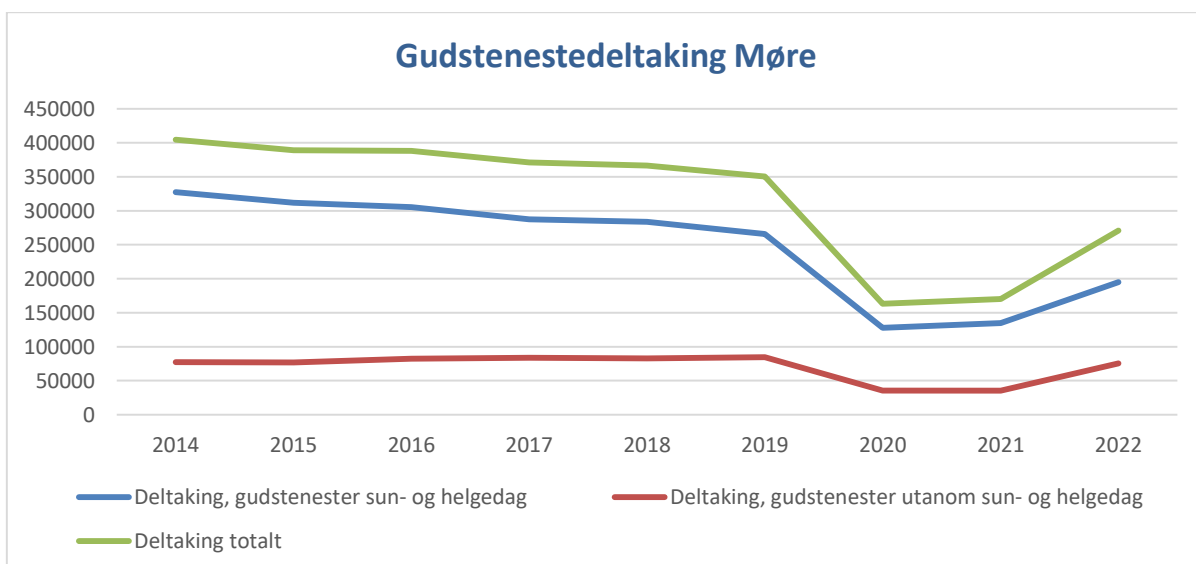
Sjølv om året 2022 starta med tunge skyer frå pandemien, så lysna framtidsutsiktene fort. Ganske tidleg forsvann restriksjonar og kyrkjelydane kunne endeleg opne opp for «ukontrollert» gudstenestegang og bruk av kyrkjene. Tillærte «vanar» frå pandemien vender ikkje så fort, gleda over å kunne opne opp og vende tilbake til kyrkjerommet overgjekk likevel ikkje besøkstal og deltakartal frå 2019, året før pandemien greip tak.

Det er likevel ei stor glede når kyrkjene på ny fyllest opp og når små og store kan glede seg over sakna samvær og fint fellesskap med kvarandre. I 2022 tok gjennomsnittleg 72 personar del på gudstenester (sun- og helgedag,) medan gjennomsnittleg 93 fann plassen sin i 2019. Så det er enno ein veg å gå for fleire.

Parallelt med gleda over å kunne invitere tilbake til kyrkja, møter bispedømmet og fleire kyrkjelydar ein utfordrande rekrutteringssituasjon. Med mange vakante stillingar og med utstrekt bruk av vikarar, har målsetjinga med talet på gudstenester og gudstenestedeltaking vore å halde hjula i gong og å vende sakte tilbake til aktivitetsnivå frå før pandemien. Grunnane til at kyrkjene enno ikkje er besøkt like godt som før pandemien er nok samansette, men vi trur av dei over nemnde årsakene er viktige. (sjå også refleksjonane lenger nede i dette punkt; «oppslutning om gravferd»).

Endringar i gudstenesteordning for hovudgudsteneste var ei satsing i 2022, men ein kan ikkje sjå spor av auka deltaking av denne grunn. På bispedømmenivå og på prostinivå er det også vanskeleg å sjå konkrete spor av nasjonale kampanjar dåp/vigsel, sjølv om det sjølv sagt er vanskeleg å vite om statistikkgrunnlaget hadde sett annleis ut utan kampanjane.

Det er ei stund til vi når tilbake til gudstenestedeltakinga frå før pandemien, men vi kan tydeleg sjå at det er ein stor auke i gudstenestedeltaking frå 2021 (tabell 1.1.1. og 1.1.2), med auke på gudstenester sun- og helgedag frå året før med 45 prosent, og med totalauke på alle gudstenester på 59 prosent. Vi ser også ein mindre auke i talet på gudstenester, alt saman viser til at den kyrkjelege aktiviteten og deltakartalet på gudstenester er på veg oppover. Det blir spennande å sjå om denne utviklinga vil halde fram.

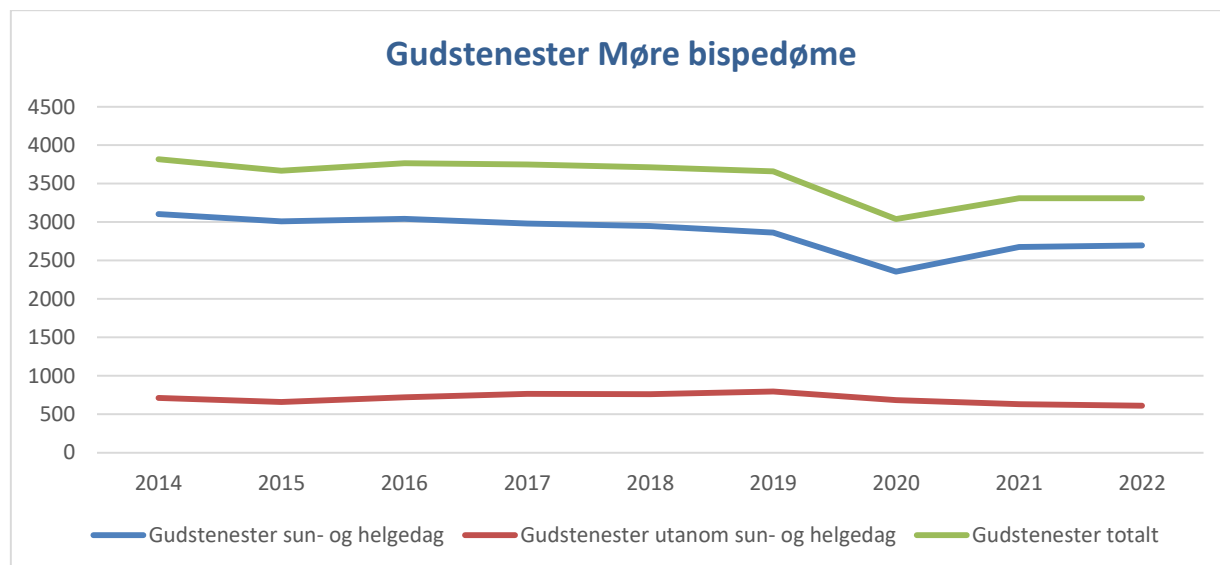
Dette året har vi i tillegg sett opp dei prostivisa tala på gudstenester og deltaking. Med omsyn til at eit av prostia i Møre har svært låg gudstenestefrekvens, er det interessant å sjå stoda i dei seks til dels svært ulike prostia. Framleis er Indre Romsdal prosti det prostiet som har færrest gudstenester/deltakarar i kvart sokn, men Indre Nordmøre prosti har også låge tal. I andre

enden finn ein Nordre Sunnmøre prosti som har omlag det doble talet av gudstenester for kvart sokn.

Det er likevel slik at om ein måler deltakartalet etter talet på medlemmer i kvart sokn, er det prostia med lågast deltaking som har høgast prosentvis oppslutning. Indre Romsdal prosti og Indre Nordmøre prosti har også svært høg medlemsprosent og det ser ut som at «alle» brukar dei kyrkjelege handlingane. Ein slik dokumentasjon av gudstenestetallet bør bety mykje når ein vurderer gudstenesteforordningar.

Vidare er det slik at Søre Sunnmøre prosti og Indre Nordmøre prosti er einaste prostia der gudstenestetallet (sun- og helgedag) er høgare enn medlemstalet, noko som indikerer at medlemmene i desse prostia tar oftast del på gudsteneste. I indre Nordmøre prosti kan noko av tilleggsforklaringa vere at folkekyrkja har hatt og har god og sterkt tradisjon, og i Søre Sunnmøre prosti veit vi at dei kyrkjelege organisasjonane står sterkare enn i andre prosti. I begge prostia kan det kanskje tyde på at sekulariserings- og urbaniseringstrendar har mindre fotfeste. Dette poenget lyt bli meir tydeleg når ein vurderer ressursbruk og organisering.

Det er også verdt å merke seg at talet for deltaking i gudstenester utanom dei på sun- og helgedagar ser ut til å auke. Statistisk er dette ei utvikling som ein bør forske meir på. Er vi vitne til at søndagsgudstenesta blir svekka, medan oppslutning i kvardagsgudstenestene aukar, og at vi ser ei gryande utvikling frå søndagskyrkje til kvardagskyrkje?

1.1.2 Fleire kyrkjelydar inkluderer samisk språk i gudstenestelivet

Indikatorar

Talet på sokn med samisk språk i ordninga for gudsteneste, med samisk innslag i gudstenesta.

Tabell 1.1.4 Talet på sokn med samisk språk i trusopplæringsplan:

	Samisk kyrkjeliv	
a	Antall sokn som har innarbeida samisk språk i ordning for gudstenesta	13
b	Antall sokn som har innarbeida samisk språk i lokal trusopplæringsplan.	5

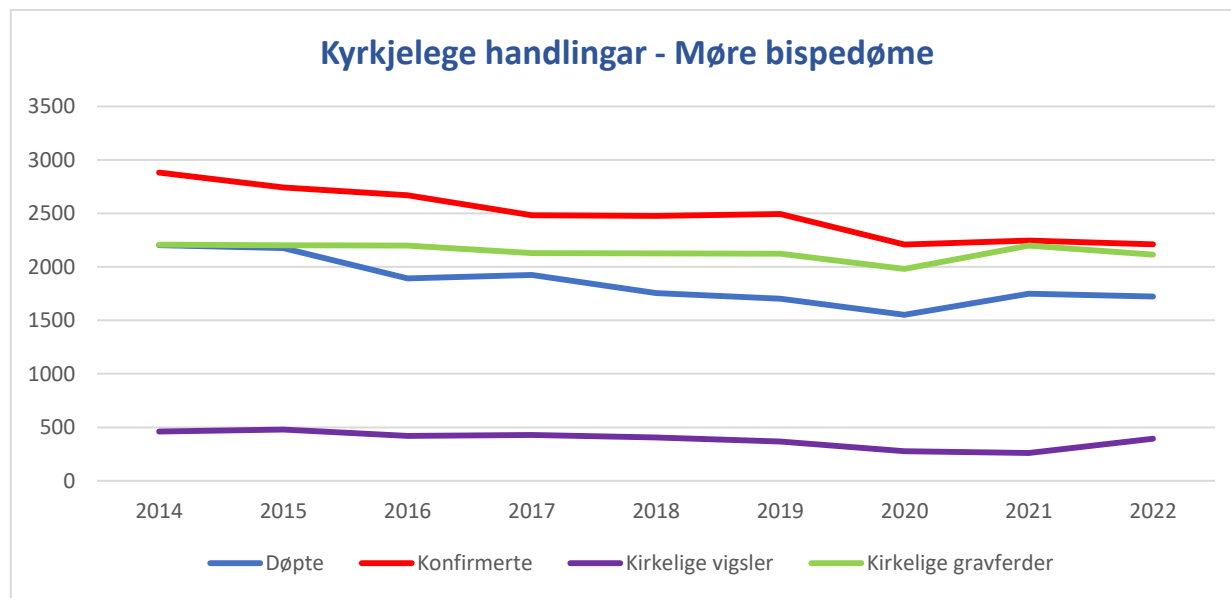
Overordna tiltak:

- Gjere kjent og tilgjengeleg liturgiske element på samisk på høgtidsdagar i domkyrkja og kyrkjene på Nordmøre
- Dele samiske ressursar innan salmeskatten
- Kyrkjelydane er bevisste på samiske merkedagar

Vurdering

Ein kan seie at ein ser tendensar til ei positiv grunnhaldning til bruk av samiske element i gudstenestelivet, men framleis markeringar heilt i startgrova. Det er i hovudsak Ytre Nordmøre prosti som har innarbeida samisk språk. Bispedømmet har tru på at kommunikasjon, opplæring og kunnskap er viktig for å kome lenger. Som eit bispedømme som har få kyrkjelege tradisjonar på dette området, er det viktig for oss å trekke vekslar på kunnskap og ressursar som finst nasjonalt.

1.1.3 Oppslutninga om kyrkjelege handlingar blir halden oppe

Indikatorar:

Tal døypte, tal døypte av tal fødde, konfirmerte, vigslar og gravferder

1.1.3.1 Oppslutning om dåp vert halden oppe

Indikator: Tal på døypte barn

Tabell 1.1.3.1.1

	Dåpskull *	Døypte	Dåps-handlingar	Døypte i eige bustadsokn	Døypte i anna bustad-sokn	Møre Del døypte av fødde	Totalt Del døypte av fødde	Møre Endring i prosent-poeng	Totalt Endring i prosent-poeng
2017	2737	1925	2086	1347	739	71 %			
2018	2621	1755	1878	1176	702	64 %		-7,0 %	
2019	2556	1701	1858	1199	659	67 %	51 %	3,0 %	
2020	2487	1552	1641	1039	602	62 %	45 %	-5,0 %	-6 %
2021	2583	1706	1847	1208	639	68 %	49 %	6,0 %	4 %
2022	2402	1722	2697	1878	819	72 %	53 %	4,0 %	4 %

*«Dåpskull» viser fødde. Del døypte viser prosentvis døypte av tal fødde/ dåpskullet.

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- Dåp er attraktivt og lett tilgjengeleg
- At kyrkja si lære om dåpen er kjent

Overordna tiltak

Skape refleksjon om gudstenesteinnhald

- Bidra til teologisk og fagleg refleksjon omkring dåpsgudstenester
- Bruke sentralt utarbeidd informasjonsmateriell om kyrkjelege handlingar.

Dei viktigaste tiltaka:

1. Leggje til rette for open dåpsdag
2. Bidra til å standardisere og utvikle digital oppmelding til dåp
3. Bidra til å løfte Babysong som rekrutteringsarena for dåp
4. Bidra til felles fokus og forståing av dåp i stab og råd

Vurdering:

Dåpstala er stigande, og i 2022 vart over 70% av alle fødde døypte. Dette er svært gledeleg. Vi ser at kyrkjelydane er flinke til å leggja til rette og at dåp har eit kontinuerleg fokus, gjennom mellom anna systematikk og samanheng i trusopplæringsarbeidet. Det er gode forventningsavklaringar, høg kompetanse og god ressursbruk, som til saman stimulerer til god praksis. Pandemien ga erfaringa med individualisering og bruk av fleire arenaer, men gjorde også synleg behovet for fellesskap.

Babysong er eit av fleire fellesskap som kan verka rekrutterande til dåp, og kyrkjelydane melder dette som ein av dei viktigaste arenaene. Kyrkjeleg årsstatistikk viser at over 75% av alle døypte deltek på babysong, og at nesten 55% av alle fødde er med. Dette viser at babysong er ein arena som strategisk bør styrkjast, slik at denne gruppa sine føresette får kunnskap og erfaring med kva eit kristent fellesskap er og frimod til å leva som kristne.

Tabell 1.1.3.1.2

År	Unike deltakarar			%vis deltaking	
	Fødde	Døypte	Babysong	av døypte	av fødde
2021	2583	1706	1155	67,7%	44,71%
2022	2402	1722	1314	76,31%	54,75%

Eitt mål må vere å utvikle vidare bruken av ulike digitale flater, som informasjons – og synleggjeringskanalar, som peikar på dei gode fellesskapa kyrkjelydane tilbyr.

1.1.3.2 Oppslutning om konfirmasjon vert halden oppe

Indikator: Antal konfirmantar

Tabell 1.1.3.2.1 Tal konfirmantar

	Møre				Nasjonalt
	Tal deltakarar	Andel konfirmerte av 15-årige medlemmar	Endring i %	Andel konfirmerte av alle 15-åringar (prosent)	Andel konfirmerte 15-årige medlemmar
2019	2442	91 %	-1 %	73,9 %	81 %
2020	2074	85 %	-6 %	68,1 %	80 %
2021	2236	89 %	4 %	69,1 %	79 %
2022	2273	91 %	2 %	67,6 %	79 %

Dei viktigaste suksessfaktorane:

1. At konfirmantundervisninga er relevant
2. God marknadsføring av konfirmasjonstida

Dei viktigaste tiltaka:

1. Utvikle medviten bruk av SoMe i undervisninga
2. Bidra til auka fokus på leiartrening og organisering av frivillige
3. Bidra til dialog og samarbeid med og mellom nabosokn og dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonane som driv med ungdomsarbeid i lokalområdet.

Ressursbruk:

Konfirmasjon blir for ein stor del gjennomført av prestar i samarbeid med fleire faggrupper. Det blir gitt tilskot til 10 kateketstillinger i Møre. I dei kyrkjelydane desse gjer teneste, blir konfirmasjonsundervisninga gjennomført av kateket i samvirke med prest.

Undervisningsrådgyver gir råd og vegleing. Den totale ressursbruken er ikkje berekna.

Vurdering av måloppnåing:

Møre har høg deltaking i konfirmasjonstida. Ein nøkkel til denne høge oppslutninga trur me ligg i systematikken som trusopplæringsarbeidet gir, og at ungdommane gjennom deltaking i trusopplæringsstiltak opparbeider ein relasjon og nærleik til kyrkjelyden. At det også vert samarbeidd på tvers av sokn, særleg der kulla er små, er ein medverkande faktor. Å bli sett, få ansvar og få moglegheit til å påverke, er nøklar som ungdomane sjølv seier er viktige. Dette gir eit systematisk trusopplæringsarbeid god grobott for.

Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonane vil også kunne gje positive innsteg i konfirmantarbeidet. Målretta marknadsføring og informasjonsarbeid gjennom ulike kanalar er vesentleg for å nå ut til ungdomane.

1.1.3.3 Oppslutninga om vigsel blir halde oppe

Indikator: Antal vigslar – totalt og andel

Tabell 1.1.3.2.2 Tal vigslar

Møre	Tal vigslar totalt	Tal kyrkjeleg vigsel	Andel kyrkjeleg vigsel	Deltakarar kyrkjeleg vigsel
2019	855	367	42,9%	27238
2020	704	276	39,2%	10685
2021	587	260	44,3%	10965
2022	*	395		24796

*ikkje klart

Vurdering

Det har vore svært stor auke i talet på kyrkjelege vigslar og auke i talet på deltakarar ved vigsel. Vi ser at 2022 har fleire vigslar enn før pandemien. Truleg skuldast dette at ein del har utsett bryllaup. I liten grad har ein gjennomført «drop in»-konseptet i Møre. Kanskje kan større fokus på dei nasjonale kampanjane føre til auke?

I ein situasjon der det er fleire vigselstørar på «marknaden», viser statistikken at den kyrkjelege vigsla held posisjonen. Møre bispedøme har også vist fleksibilitet og i stor grad lagt til rette for vigslar utanom kyrkja, og vore på tilbodssida når dei som ynskjer å gifte seg tar kontakt.

1.1.3.4 Oppslutning om gravferd blir halde oppe

Indikator: Antal gravferd – totalt og andel

Tabell 1.1.3.2.3 Tal gravferder

Møre	% av totaltal	Tal døde medlemmer	Tal gravferd	% krk. gravferd	Deltakarar kyrkjeleg gravferd
2019	92,7%	2049	2122	103,5%	
2020	90,9%	1935	1981	102%	
2021	94,3%	2060	2199	107%	
2022	(2448) 90,3%	2210	2178	99%	187793

Vurdering:

Høg oppslutning om kyrkjeleg gravferd held seg, sjølv om vi ser ein nedgang frå 2021. Møre bispedømme er i ei nasjonal særstilling med omsyn til oppslutning om gravferd. Tal som går ned elles i landet ser ikkje ut til å virke på situasjonen i Møre. Vi ser at så godt som alle medlemmer har kyrkjeleg gravferd, og framleis har kyrkja gravferd for 9 av 10 døde, busette i landet. Det er ei risiko for at rekrutteringssituasjonen og stor bruk av vikarar på sikt kan vere ein trussel for oppslutninga om gravferd. Vakante stillingar kan føre til nedprioritering og dårlegare kvalitet på desse tenestene.

Takk til alle som i ein vanskeleg og utfordrande situasjon stiller opp og utfører gode tenester der kyrkjelyden ikkje har tilgang til fast tilsett prest. Truleg er kyrkjeleg gravferd det tiltaket som meir enn noko anna syner kor viktig kyrkja er i livet for einskildpersonar, bygdelag og den nasjonale kulturen. Oppslutninga omkring gravferd er truleg den beste indikatoren på folkekyrkja si stilling. Det er ei viktig strategisk satsing for å halde oppe medlemstalet og for å vedlikehalde kyrkja som landsdekkande og aktuell, at gravferdstenestene har høg kvalitet og relevans.

1.1.4 Born og unge lærer om kyrkje og tru

Indikator: Deltakardel i utvalde, landsomfattande tiltak.

Overordna tiltak:

- Trusopplæringsressursar på nett
- Fagdagar
- Kompetansehevande tiltak
- Utvikle tiltak med fokus på kunst og kultur for barn og unge/ trusopplæringa

Tabell 1.1.4.1 Prosent oppslutning på utvalde tiltak

ÅR		Dåps-samtale	4- års bok	6 år	Tårn-agent	Lys Vaken	Konfirma-sjon	Etter Konfirma-sjon	TOTALT opp-slutnad	Gjennom-snitt gjennom-førte tiltak
2019	Møre	89%	53%	42%	33%	28%	91%	12%	52%	72%
	Nasj.	99,0 %	40,3 %	28,1 %	24,2 %	19,9 %	80,9 %	10,2 %	42,2 %	77%
2020	Møre	90 %	52 %	34 %	30 %	15 %	91 %	11 %	54 %	60%
	Nasj.	101 %	38 %	29 %	23 %	21 %	80 %	10 %	46,7%	63%
2021	Møre	93%	53%	36%	40%	29%	89%	17%	57%	64 %
	Nasj.	100%	38%	28%	25%	19%	79%	10%	44%	61%
2022	Møre	95%	47%	35%	39%	35%	91%	24%	57%	53%
	Nasj.	96,8%	36%	25,4%	23%	17,9%	79,2%	10,3%	41,8%	41,3%

Ressursbruk:

Møre bispedømme har ein tilsett undervisningsrådgyvar. Det vert gitt tilskot til alle kyrkjelydar i samband med trusopplæring.

Vurdering

Vi har stabil oppslutning om trusopplæringstiltaka som vert tilbydd i sokna, og nærare 60% av dei som får invitasjon blir med. Særleg gledeleg er det å sjå at vi no har større oppslutning frå ungdommane også etter konfirmasjonstida.

Det som bekymrar er at det berre er halvparten av dei planlagde rapporterte tiltaka som vert gjennomførte. Noko av årsaka ligg nok i at det er vanskeleg å finne vikarar og å få rekruttert nyttilsette, då det i fleire sokn er vakansar og langtidssjukmeldingar. Dette forsterkar viktigheita av gode målsette, tiltaksbeskrivingar som gjer vikarar, frivillige og nyttilsette i stand til å gjennomføre planlagde tiltak. Dette er ein prosess dei fleste sokna er godt i gang med.

Det uroar også at gjennomførte timar med trusopplæring går ned. Det er viktig å understreke at det er soknet som eig planen og kyrkjeverja har ansvar for å realisere/gjennomføre truopplæringsplanen innanfor ramma av gjeldande tilskot.

Ved å ha eit bevisst fokus på innhald og moglegheiter i dei ulike stillingsressursane knytte til kyrkjeleg undervisning, vil vi kunne vise eit mangfald og kanskje lokke til utdanning og tilsetting. Som ein del av denne bevisstgjeringa blir det arbeidd lokalt, i prostia og regionalt i bispedømet med erfaringsdeling generelt og kompetanseheving. Bispedømet tilbyr, i samarbeid med MF/ Vid, TF, Høgskulen i Volda og frittstående fagpersonar, månadlege digitale fagsamlingar i tillegg til to årlege større fagdagar. I 2022 var fokuset teologiske vurderingar kring formidling av tekster til barn, bruk av SoMe, dei sårbare barna og korleis ta vare på seg sjølv i ein krevjande kvardag. Det er aukande oppslutning om fagsamlingane og grepet med å samlast digitalt gjer det mogleg at fleire tek del.

Eventuelle endringar av tiltak:

- a. Utdanning/etterutdanning av kyrkjelydspedagogar og kateketar. Her krevst det kontinuerleg motivasjon og tilrettelegging for deltaking i tilbodet
- b. Sjå på strukturelle hindringar for gjennomføring av trusopplæringsplanane
- c. Gje tilbod om kurs knytt til digital kompetanseheving
- d. Vurdere kontinuerlege tiltak i høve til nye tiltak
- e. Sjå på samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonane

Strategisk mål 1.2 Fremmer verdier som utfordrar og som byggjer eit godt samfunn for alle

1.2.1 Kyrkja tek aktivt del i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlege rom

Indikator: Kvalitativ vurdering

Dei viktigaste planlagde tiltaka

- Tydeleg kyrkjeleg nærvær på relevante samfunnsarenaer, media, konferansar, samlingar og festivalar
- Samhandling med andre samfunnsaktørar
- Hyppigare formidling av kyrkjesaker i media- og gjennom egne nettsider/SoMe
- Løfte fram trusfridom i samfunnsdebatten
- Gje ord for tru: Artikkel om ulike trushistorier

Vurdering:

På bispedømenivå er det biskopen som er mest synleg. Biskopen deltar på konferansar i regi av statsforvaltar, fylkeskommunen eller samlingar for ordførarar/kommunedirektør og samhandlar og med desse.

Biskopen er til stades på kyrkjelege og offentlege arenaer elles i bispedømet. Bjørnsonfestivalen, Jazzfestivalen, Kristiansund kyrkje og kunstfestival med breie samfunnsaktuelle tema er døme på dette. Som visepreses er biskopen og engasjert på arenaer på tvers av bispedømer eller nasjonalt.

Også internasjonalt er biskopen engasjert ved å vere delegat til dei internasjonale klimaforhandlingane og i 2022 valt inn i eksekutivkomiteen og som delegat til Kirkenes Verdensråd.

Biskopen har eit stort nettverk i høve til kyrkjelege leiingar nasjonalt, i Norden, Europa og Afrika – og formelle venskapsavtalar med kyrkjer i Ungarn og England. Biskopen har og kontakt med politikarar nasjonalt og internasjonalt.

Biskopen har nokre faste, årlege kronikkar i media, i tillegg til sporadiske kronikkar om aktuelle tema. Biskopen er også aktiv på sine eigne kanalar på Twitter og Facebook. Viktige tema og engasjementområder for biskopen er:

- Klima og ansvar for skaparverket
- Flyktningar og tryggleik i ein usikker verden
- Fattigdom, krise og katastrofe
- Utanforskap
- Internasjonal solidaritet.

Biskopen avgrensar sitt engasjement i høve til regional og lokale politiske debattarenaer som bu- og arbeidsmarknad, skule, helse og samferdsel.

Staben ved bispedømekontoret blir oppmoda om å til dømes skrive kronikkar eller proaktive pressemeldingar om dei respektive fagfelt. Dette er eit område som kan bli utvikla meir.

I Møre er det svært mange lokalaviser. Desse har fokus på det som skjer i lokalmiljøet – også kyrkjeleg verksemd. Vikebladet har eigne kyrkjesider – som eit døme.

Kyrkja lokalt elles tek i liten grad aktiv del i samfunnsdebatten, med nokre unntak. Det er sporadiske kronikkar av einskildpersonar.. Domkantor deler fast videoar på Facebook i ein serie han har kallar "Salme på en fredag". Elles hender det seg at tilsette og/eller tillitspersonar blir intervjuet av media i samband med aktuelle saker.

Det er gitt uttrykk for noko usikkerheit mellom tilsette rundt kva dei kan seie til media eller kva dei kan publisere i andre flater, når og i det heile korleis dei kan delta i samfunnsdebatten. Korleis engasjere seg i til dømes lokale saker, som vindmølleutbygging eller skulenedleggingar? Kva moglegheit har kyrkjelege tilsette til å uttrykke sine meiningar offentleg, utan at det blir kyrkjepolitikk av det? Vi har planar om å møte dette gjennom medietreningsdag i samband med prostisamlingar. Vi vil og oppfordre til å ta kontakt med rådgjevar kommunikasjon ved bispedømekontoret. Om det er usikkerheit rundt korleis ein skal kommentere noko i media, eller om ein i det heile kan uttale seg, kan bispedømekontoret kontaktast på førehand.

På prostidagane for alle tilsette i 2022 handla to bolkar om kontakt med media/korleis skrive for media/korleis formidla verdas beste budskap. Det ga eit innblikk i pressemeldingsdelen av mediahandteringa, og korleis prøve å bruke media positivt. For å bli trygg på å skrive mediasaker må ein øve. Dei som er best på å kommunisere i og med media, er dei som har gjort det fleire gongar før. Bodskaen bør takast igjen ved passande høve.

1.2.2 Kyrkja samhandlar med ulike trus- og livssynssamfunn

Indikator: Kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

Støtte dei to eksisterande foruma for religionsdialog og bidra til å opprette fleire.

Vurdering:

I Møre bispedømme har det gjennom 2022 eksistert to samarbeidslag for tru og livssyn (STL-lag), der Den norske kyrkja er representert. Rådgjevar ved bispedømekontoret og ein av prestane i bispedømmet deltok på nettverkssamling for religionsdialog.

Det har synt seg at dette arbeidet er utfordrande å få til å fungere godt; det eine laget går mot nedlegging. Det er utfordrande å få andre trus- og livssynssamfunn i tale, då dei i liten grad har faste tilsette eller frivillige med mandat til å gå inn i dialogen. Vi ser at der det lukkast ligg fokuset primært på at lokale leiarar for trus- og livssynssamfunn møtest for å bli kjende og sjå på utfordringar i sitt lokalmiljø. Tanken om eit overordna lag for Møre og Romsdal vil difor bli lagt bort, og ein vil søke å legge til rette for fleire forum for dialog lokalt.

Strategisk mål 1.3 Styrkjer gjennom si organisering ei levande og nærverande folkekyrkje

1.3.1 Rekruttering til kyrkjelege stillingar blir styrkt

Indikator: Tal søkjarar til vigsla stillingar, tal vakansar i vigsla stillingar

Tabell 1.3.1.1 **Utlysingar, søknadar og tilsettingar i prestestillingar – Møre bispedømme**

År	Utlyste stillingar	Tal søknadar	Søknadar per stilling	Stillingar lyst ut fleire gonger	Tal tilsettingar
2015	17	53	3,1		14
2016	9	15	1,7		6
2017	9	26	2,9		9
2018	7	13	1,9	3	5
2019	16	22	1,4	6	6
2020	11	15	1,4	5	6
2021	13	22	1,7	4	7
2022	16	17	1,1	5	10

Det finst tal for vigslingar dei siste åra, men ikkje tal på søkjarar til vigsla stillingar eller tal vakansar i vigsla stillingar.

Tabell 1.3.1.2 **Tal vigslingar/ordinasjonar**

	2019	2020	2021	2022
Prestar	2	2	2	4
Diakonar	1	4	1	2
Kateketar	0	0	0	0
Kantorar	1	0	0	0
SUM	4	6	3	6

Vurdering av måloppnåing - nokre viktige tiltak:

Tala syner at det er ein krevjande situasjon med omsyn til rekrutting. Eit snitt på berre 1,1 søknader pr prestestillingar er det lågaste som har vore i Møre bispedømme.

Talet er likevel for lågt, fordi dei 10 prestevikarane som er omfatta av ordninga "Prest under utdanning" har vore tilsette i mellombelse stillingar som ikkje er rekna med i statistikken. Desse er frå 1.jan. 2023 tilsette i faste stillingar i bispedømmet, og vil bli rekna med neste år.

Prest under utdanning har vore eit viktig rekrutteringsarbeid til prestetenesta i Møre. Denne ordninga vil også dei neste åra bere frukt, med fleire ordinasjonar og teneste i bispedømmet.

Det siste halvåret har ein også byrja arbeidet med å heve kvaliteten på heile rekrutteringsprosessen med nye intervjumalar, merksemd kring kandidatopplevinga m.m., som ein vonar vil resultere i fleire tilsetjingar dei komande åra. Vi ser at bispedømmet sitt omdømme spelar inn på rekruttering, og dette vil vi jobbe aktivt med vidare.

I mellomtida blir det arbeidd intenst og målretta med best mogleg vikarar til dei ledige stillingane. Her er pensjonistane til svært god hjelp for kollegaer og kyrkjelydar.

Ein arbeider målretta med rekruttinga til alle kyrkjelege stillingar, ved deltaking på utdanningsmesser, besøk ved studiestadane, gode og velfungerande ordningar og rammer for sommarvikarar og deltaking i programmet VTV.

Også rekruttering til kyrkjemusikarstillingar er krevjande. Her har vi ikkje statistikk, men ut frå det vi har kjennskap til er det gjennomgåande få søkjarar til stillingar som blir lyst ut. Det er variasjon mellom fellesråda, der nokre tenestestader er meir attraktive og har betre tilgang på kvalifiserte søkarar enn andre. Det er fleire eksempel i bispedømmet på at kyrkjemusikarar med

inga kyrkjemusikalsk utdanning, eller mangelfull utdanning, er blitt tilsett i faste stillingar. Andre stader er stillinga lyst ut fleire gonger før ein har fått tilsett nokon i stillinga.

Rekruttering er ofte tema på fagsamlingar for kyrkjemusikarane, og i 2023 er det planlagt ei fagsamling der arbeid med orgelelevar er hovudfokus. Bispedømet støttar opp under Orgelklubben i Møre, som er ein viktig rekrutteringsarena på lang sikt, der barn og unge får høve til å prøve seg på orgelspel under vegleiing av dyktige kyrkjemusikarar. Men vi ser at behovet er stort for å få etablert samordna tiltak som kan bidra til fleire godt kvalifiserte kyrkjemusikarar til bispedømet. Pensjonerte kyrkjemusikarar er også på dette området til svært god hjelp for å få løyst oppgåvene.

På lik linje med andre vigsla stillingar, viser rekrutteringa til diakonstillingar seg krevjande. I 2022 var det lyst ut fleire diakonstillingar i bispedømet, men ingen hadde aktuelle kvalifiserte søkjarar. Vi er glade for at sokna er positive til å leggje til rette for at tilsette som ikkje oppfyller kvalifikasjonskrava kan ta utdanning. Dette krev samstundes at det blir lagt til rette for vegleiing og tett oppfølging, og vi ser eit behov for å formalisere dette, særleg i lys av stadig aukande problem med rekruttering.

Rekruttering til undervisningsstillingar er også krevjande og då særleg kateketstillingane, der er rett og slett ikkje nok kvalifiserte søkjarar. Det blir arbeidd med ei bevisstgjeriing i forhold til innhald og krav til dei tre vedtekne stillingsnemningane – kyrkjelydsarbeidar, kyrkjelydspedagog og kateket. Parallelt med å motivere til etter – og vidare utdanning av tilsette, men også nyrekruttering.

Utdanningsmesse

Messene rettar seg mot elevar i den vidaregåande skulen og tek sikte på å gi råd om utdanningsval vidare. Utdanningsmessene er årvisse og blir gjennomførte i samarbeid med fellesråda. Kvar stand blir bemanna av fleire yrkesgrupper.

Å kunne dele informasjonsmateriell frå utdanningsinstitusjonane og slik kunne peike på ulike valmoglegheiter, i tillegg til å fortelja kva ein konkret arbeidar med i løpet av ein dag, opplevst ønskt og meiningsfullt.

Pandemien erstatta dei fysiske utdanningsmessene med digitale. Tanken har vore å vende tilbake til dei fysiske messene når ein etter kvart har fått høve til å samlast fritt. Likevel er erfaringane frå dei digitale messene så gode at Møre bispedømme, saman med medarbeidarar i Nidaros, tok initiativ til å vidareføre digital utdanningsmesse i tillegg til dei fysiske. Kyrkjerådet finansierte deltakinga. Erfaringar og opparbeidd kompetanse frå denne digitale møteplassen er etter kvart så tilgjengeleg, at det etter vår vurdering er ein viktig rekrutteringsarena som bør vidareførast!

Vi opplever stor positiv overrasking over at det er så mange yrkesgrupper og valmoglegheiter ut over dei tradisjonelt vigsla stillingane i kyrkja. Særleg nysgjerrigheit er det kring stillingar knytte til undervisning, musikk eller meir praktisk retta stillingar som anleggsgartnar, kyrkjegardsarbeidar eller kyrkjetenar. Det er ei ære å vere til stades og ein viktig rekrutterande arena.

1.3.2 Kyrkja har ein velfungerande organisasjon

Planlagde tiltak:

- Kvalifiserte prestar i alle stillingar
- Rådgeving og dialog med dei ulike nivåa i organisasjonen
- Bidra i arbeidet med kyrkjeleg organisering
- Utvikle ungdomsdekomokratiet
- Førebu kyrkjevalet 2023

Innstega til punkt om velfungerande organisasjon er fleire og vi vel å avgrense til nokre hovudpunkt.

Årsverk og stillingar

Møre bispedøme har totalt 88,9 årsverk og av desse er 74,9 årsverk prestar. Desse er fordelt i 6 prosti etter nærare fordelingsnøkkel. Pr 31/12 er det 8,1 vakante presteårsverk. Desse blir i stor grad betent av 10 tilsette i Prest under utdanning (PUU), som inntil 31/12 er rekne som vikarar og ikkje er rekna inn i talet på årsverk. Stillingskategoriane fordeler seg slik (vakante stillingar ikkje tatt med)

Biskop	Domprost	Kapellan	Prost	Prosti- prest	Senior- prest	Sokne- prest	Spesial- prest	Preste- vikarer	Totalt
1,0	1,0	3,4	5,0		2,0	41,0	3,0	12,50	68,9

Bruken av pensjonistar har hatt ei aukande utvikling dei siste åra. Desse blir i stor grad brukt ved sjukefråvær og permisjonar, men og inn i vakante stillingar.

Tabell 1.3.2.1 Bruk av pensjonistar

Timar med pensjonistløn					"Årsverk"				
2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022
11 558	14 810	14366	17327	2961	6,25	8,01	7,8	9,4	1,60

På bispedømekonter er det 13 årsverk. Dei støttar biskop og bispedømeråd i deira verksemd, gir leiarstøtte til prostar. Det blir og gitt rådgjeving overfor tilsette og lokalkyrkjelege organ i høve til kyrkjefaglege tema (gudstenester, kyrkjelege handlingar, diakoni, undervisning, kyrkjemusikk, misjon mm) og personalrelatertert tema.

Møre bispedøme har tatt del i arbeidet med **kyrkjeleg organisering** fram mot vedtak i Kyrkjemøtet 2022 gjennom høyringar, informasjons- og dialogmøter med sokneråd og fellestråd. Ny kyrkjeleg organisering har og vore tematisert i kontaktmøter med tillitsvalde og i RAMU for å vurdere arbeidsmiljømessige konsekvensar. Kyrkjemøtet sitt vedtak er gitt informasjon om til eigne tilsette i presteakademiet, og alle kyrkjeleg tilsette i prostivise samlingar. Det vidare arbeidet inn mot Kyrkjemøtet 2023 skjer i fortsatt dialog med lokalkyrkjelege organ etter rammer gitt av Kyrkjerådet. Vedtak gjort i kyrkjemøtet vil bli følgt opp i Møre bispedøme.

I framtida vil det måtte bli tatt stilling til kva som er hensiktsmessige einingar både med omsyn til sokn (samarbeid eller samanslåing), fellestråd (samarbeid eller samanslåing) og prostigrensar. Til tross for vedtak om prostigrensar i 2019 viser erfaring at det er nødvendig med ein ny gjennomgang av prostia. Framtidige vedtak om leiing, roller og økonomiske rammer vil vere faktorar som og må bli tatt omsyn til.

Det er nødvendig å auke samhandlninga mellom bispedømeråd, sokneråd og fellestråd. Bispedømerådet sin strategiske rolle skal bli styrka. Samhandlning og dialog med dei lokalkyrkjelege organa er ei føresetnad for legitimitet. Arenaer for slik samvirke må bli utvikla.

Tilskot til stillingar innan diakoni og undervisning er viktig ressursar til kyrkja lokalt – for dei som får. Tildelingane følgjer av tidlegare og svært gamle vedtak, med unntak for nokre nyoppretta diakonstillingar. Tilskotet kan bli oppfatta som ei hevdvunne rett til tilskot, sjølv om føresetnadar kan ha vore endra – som til dømes endringar i kommune-/fellestrådsgrensar, befolkningsendringar eller organisering av prestenesta. Det er difor nødvendig med ei større gjennomgang for å sikre at det ikkje oppstår utilsikta skjevheiter. Vi vel å avvente dette arbeidet til etter vedtak i Kyrkjemøtet om kyrkjeleg organisering.

Vi vurderer at vi har ei god forvaltning av dei tilskota som blir gjevne. Det er imidlertid ei utfordring at rapportering i høve tilskot kjem seint. Det fører til forseinking i å fastsette tilskot for inneverande år. Det skapar og usikkerheit om midlar har blitt brukt eller ikkje. Dette aukar risiko for at bispedømet ikkje nyttar midlane fullt ut.

Det er gjort fleire tiltak for å utvikle **ungdomsdemokratiet**. Det er tilsett rådgjevar med særleg ansvar for arbeidet med ungdomsting, ungdomsråd og ungdommens kirkemøte. Det viser seg utfordrande å rekruttere ungdom til å forplikte seg eller å stå i dette arbeidet over tid. Vi vil arbeide vidare med særlege tiltaksplanar og ser også fram til Kyrkjerådet si handsaming av saka.

Planlegging av Kyrkjevalet 2023 er starta i 2022. Vi meiner bispedømet er godt førebudd på det arbeidet som skal bli gjennomført. Fleire sokn har planar om felles sokneråd. Vi forventar fleire lister til val til bispedømeråd og Kyrkjemøtet.

«**Kyrkja vår**» er eit viktig, strategisk verktøy for arbeidet i dei enkelte sokn. Fleire pilotar har vore med i utviklinga. Det er gitt særleg informasjon til tilsette og sokneråd i heile bispedømet. Vi meiner Møre bispedøme er godt førebudd til å ta dette i bruk våren 2023.

1.3.3 Kompetanseutviklinga blir styrkt

Indikator: Tal gjennomførte e-læringskurs, kvalitativ vurdering

I kursbasen er det mange ulike kurs. Tilsette (prestar og administrasjon) i Møre bispedøme har gjennomført 388 kurs. Omtrent 30 % av prestane har tatt e-læringskurset om beredskap. Fleire prosti meldar at dei har tatt e-læringskurs i fellesskap utan at dette blei registrert. Våren 2022 blei det i tillegg gjennomført prostivise, fysiske beredskapskurs for alle prestane.

Det har vore jobba i tett dialog med prostane om gjennomføring av e-læringskurs, og vi ønskjer å auke gjennomføringsprosenten på kursa. Viktige vurderingar for vidare tiltak:

- For at tilsette skal gjennomføre desse kursa må dei vere relevante i jobbsamheng for den enkelte, og gje auka kompetanse for å styrke gjennomføringsgraden.
- Obligatoriske kurs må vere forankra i leiargruppa, slik at det ikkje er opp til den enkelte kva for kurs ein skal ta.
- Det må vere godt kommunisert med dei tilsette kvifor dei skal ta ulike kurs, og kva fristar dei har for å gjennomføre.
- Obligatoriske kurs bør ha automatisk påminning fram til deltakaren har gjennomført kurset.
- Kursbasen må vere lett tilgjengeleg og enkel å kome seg inn i.

Når det gjeld anna kompetanseutvikling for prestane i regi av Regionalt etter- og vidareutdanning (REVV), så vart det i 2022 gjennomført ei undersøking av etter- og vidareutdanning for prestane i Møre. Eit funn i undersøkinga er at meir enn halvparten av alle kollegaer unnlèt å søkje om etter- og vidareutdanning av omsyn til den ekstra belastninga dette fører til for kollegane. Ein vanskeleg rekrutteringssituasjon og store utfordringar med nok vikarar får også konsekvensar for kompetanseutviklinga framover. Utvikling av relevante E-læringskurs kan vere eit alternativ for nokre. Gode prostivise kurs kan vere ein annan veg å gå.

HOVUDMÅL 2: Kyrkja er der livet blir levd

2.1.1 Fleire deltakarar på konsertar og kulturarrangement

Indikatorar:

Tal på deltakarar på konsertar og kulturarrangement i kyrkjene i regi av kyrkjelydane/andre aktørar

Viktige tiltak:

- Rådgjeving og kompetansehevande tiltak
- Kulturplan for bispedømet, vidareutvikle Møre som kulturbispedøme
- Initiere samarbeidsprosjekt mellom kyrkja og kulturlivet elles
- Finansiering av kulturaktivitetar i kyrkjene, rådgjeving og tilskotsordning

Tabell 2.1.1.1: **Konsertar og andre kulturarrangement**

	Konsertar				Andre kulturarrangement			
	I regi av kyrkjelyden		I regi av andre		I regi av kyrkjelyden		I regi av andre	
	Tal	Deltakarar	Tal	Deltakarar	Tal	Deltakarar	Tal	Deltakarar
2020	175	8 894	112	7 611	75	1 748	21	933
2021	187	10 800	133	14 783	59	4 134	15	887
2022	348	24 540	249	37 261	110	6 102	63	9 508

Tabell 2.1.1.2: **Konsertar og andre kulturarrangement – deltakarar og endring i prosent**

	Totalt tal konsertar og kulturarrangement			Deltakarar konsertar og kulturarrangement			Prosent endring 2021-2022	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	Tal på konsertar/kulturarr.	Tal på deltakarar
	383	394	770	19 186	30 604	77 411	95%	153%

Ressursbruk:

Frå bispedømmerådet blir det i hovudsak brukt ei stilling som rådgjevar.

Gjennom ordninga med vekstmidlar og OVF-tilskot ga Møre bispedømmeråd økonomisk støtte til i alt 42 ulike kunst/kulturtiltak i 2022, med en samla tildeling på ca. kr 1 000 000.

Vurdering av måloppnåing:

Talet på gjennomførte konsertar og kulturarrangement i kyrkjene, og talet på deltakarar har gått kraftig opp frå 2021, med ein auke på 95% i talet på arrangement og 153% i talet på deltakarar på konsertar og kulturarrangement. Med eit samla besøkstal på i overkant av 77 000, er kulturlivet i kyrkjene i Møre på god veg tilbake til der det var før pandemien. Dersom ein samanliknar med tala frå før pandemien, var totalt tal på konsertar og kulturarrangement i 2019 på 731, medan besøkstalet var på 99 461. Talet på arrangement var altså høgare i 2022 enn i 2019, medan samla besøkstal viser ein nedgang på 22%. Gjennomsnittsbesøk ved arrangementa er auka frå 78 i 2021 til 101 i 2022. Tilsvarende tal frå 2019 er 136. Ein nedgang på 25%.

Kunst og kultur var eitt av fokusområda i bispedømmerådet si årsplan for 2022. Bispedømmerådet vedtok i januar 2022 ei kulturplan for perioden 2022-2025, der målsettinga er å vidareutvikle Møre som kulturbispedømme, i eit samspel med kulturlivet elles. Det har vore ei prioritert oppgåve gjennom året å bidra til revitalisering av samarbeidet mellom kyrkjelydane og kulturinstitusjonar og andre aktørar på kunst og kulturfeltet i regionen, gjennom ulike samarbeidsprosjekt med mellom andre Bjørnsonfestivalen (litteraturprosjekt), Festspillene i Kristiansund (seminar om pilegrim, kunst og kultur), og Teatret Vårt (teaterturne).

Finansiering av kulturaktivitetar er ei utfordring for kyrkjelydane, som i stor grad er baserer seg på publikumsinntekter. Endringane i oppslutning gjennom pandemien har forsterka dette. Tilskot frå OVF- og vekstmiddelordninga har gitt viktige og nødvendige bidrag for å styrkje kyrkjene og kyrkjelydane som kulturarena og kulturaktør i gjenoppbygginga av kulturlivet i kyrkjene etter pandemien. Det er bekymringsfullt at midlane frå OVF ikkje lenger vil vere tilgjengelege for kyrkjelydane. Desse midlane har gitt bispedømmerådet handlingsrom for å gi støtte til viktige satsingsområde der det er utfordrande å finne andre finansieringskjelder. Ordninga med vekstmidlar er vedtatt vidareført i 2023, men der handlingsrommet for å kunne gje støtte til kunst- og kulturproduksjonar vil bli mindre. Utfordringane med finansiering av kunst og kulturaktivitetar i kyrkjene er ytterlegare forsterka av at fylkeskommunen ikkje gir kulturstøtte til trussamfunn.

Samarbeidet med kulturturlivet elles er til gjensidig nytte og inspirasjon, og er viktig å vidareføre. I 2023 markerer Møre bispedømme 40 års-jubileum, og planlegging av felles prosjekt med nokre av kulturinstitusjonane er godt i gang.

Korarbeidet i kyrkjelydane har vore sterkt prega av pandemien, og det vil framleis vere ei viktig oppgåve å styrkje dette arbeidet i tida framover. I 2023 er det planlagt to fagsamlingar med vekt på korarbeid for ulike målgrupper i kyrkjelydane.

2.1.2 Styrkje og fornye kyrkjeleg kulturarv nasjonalt og lokalt

Indikatorar:

- Antal kyrkjelydar med opne kyrkjer
- Pilegrimsrapportering

Viktige tiltak:

- Styrkje kyrkjelydane langs pilegrimsledene i bispedømmet gjennom nettverksmøte og ressursgrupper
- Utvikle pilegrimsteologi/kompetanse
- Digitale plattformer for presentasjon av den kyrkjelege kulturarven

Tabell 2.1.2.1: **Opne kyrkjer**

Tal sokn med open kyrkje				Totalt tal dagar med open kyrkje			
2020	2021	2022	Endring i prosent 2021-2022	2020	2021	2022	Endring i prosent 2021-2022
45	48	43	-10%	1 816	1 395	1552	11%

Vurdering av måloppnåing:

Målet delvis nådd. Totalt tal på dagar med open kyrkje har auka med 11%, medan talet på sokn med open kyrkje viser ein nedgang på 10%. Dei statistiske tala er usikre på dette området. Ser ein nærare i statistikken på soknenivå, går det fram at tala blir ført svært ulikt frå sokn til sokn, og fleire av kyrkjelydane som vi veit har open kyrkje står oppført med 0 dagar. Her bør det tydeleggjerast betre i statistikk-skjemaet. Det ein kan lese ut av statistikken er at kyrkjelydar som har eit pilegrimsfokus er dei som ofte ligg høgt når det gjeld dagar med open kyrkje. Men framleis er dette ei utfordring. Møre bispedømme arbeider for å stimulere fram bevisstheit om verdien av å ha opne kyrkjer langs ledene, både som ein del av kyrkja si teneste, og for turistar og pilegrimar, særleg i sommarsesongen. Dette vil vere eit av fokusområda i samband med markeringa av 40-årsjubileet for Møre bispedømme i 2023.

Når det gjeld pilegrimsarbeidet elles, kan vi slå fast at det langsiktige arbeidet som er gjort med å legge til rette for Kystpilegrimsleia og Valldalsleden, no sakte men sikkert ber frukt.

Kyrkjelydane tek i bruk ledene meir og meir inn i sine tiltak, ved å arrangere konfirmantvandringar, kortare vandringar og ulike temavandringar. Regionalt pilegrimssenter på Smøla er ein viktig samarbeidspart for bispedømmet. Store delar av 2022 sto stillinga som dagleg leiar for senteret vakant, men frå hausten var ny leiar på plass. Senteret spelar ei viktig rolle for å skape aktivitet og bygge nettverk mellom ulike aktørar på pilegrimsfeltet.

Frå mai 2022 vart tilbodet med gratis audioguiding via appen Voice of Norway gjort tilgjengeleg ved nøkkelstadane langs Kystpilegrimsleia i Møre og Nidaros. Dette er eit pilotprosjekt som er finansiert av fylkeskommunane Møre og Romsdal og Trøndelag. Prosjektet har blitt positivt motteke, men enno er det ikkje tilgjengelege tal for bruken av tenesta.

Gjennom vårsemesteret gjennomførte prestane i Ytre Nordmøre eit kursopplegg med utgangspunkt i Roger Jensen si bok, Pilegrim. I september arrangerte bispedømmet i samarbeid med Festspillene i Kristiansund eit seminar om pilegrimsspor i kunst og kultur. Begge desse tiltaka fekk mange positive tilbakemeldingar. Det er eit tydeleg behov for å bygge kompetanse på pilegrimsfeltet.

2.1.3 Skular og andre aktørar formidlar kulturarven i kyrkja

Indikator: Kvalitativ rapportering – lokale historielag, kyrkje-skule-samarbeid

Dei viktigaste suksessfaktorane

- At kyrkja blir opplevd som ein relevant medaktør og ressurs for skulen

Dei viktigaste tiltaka:

- Tema i visitasar
- Motivere for klare samarbeidsavtalar mellom skulen og kyrkja
- Leggje til rette for sams fokus på berekraftsmåla
- Utvikle skule-kyrkje-samarbeidet ved å utnytta formuleringane i skulen sitt planverk
- Vere ein aktiv, attraktiv og relevant samfunnsaktør

Tabell 2.1.3.1 **Skule og kyrkje**

	Guds-tenester for barnehagebarn	Del-takarar	Guds-tenester for skuleelevar	Del-takarar	Antall besøk frå bhg. i kyrkja	Besøk av kyrkjeleg medarb. i bhg	Antall besøk frå skular i kyrkja	Besøk av kyrkjeleg medarb i skulen
2019	87	6237	183	33878	248	109	167	142
2020	55	1939	97	3885	101	65	115	70
2021	80	2863	22	2161	172	50	135	78
2022	64	3474	170	28088	216	68	172	81

Ressursbruk:

Gudstenester for skular og barnehagar involverer ei rekkje tilsetja. Me har ikkje oversyn over den totale ressursbruken på dette området. Undervisningsrådgjeverar er involvert ved strategiske møte med barnehage-/skuleleiing og lærarar lokalt, regionalt og nasjonalt - og med rådgjeving til planverksarbeid i dei enkelte sokna.

Vurdering av måloppnåing:

Dei totale treffpunkta mellom skulen og kyrkja har det siste året auka, dette er svært gledeleg. Det er også auke i barnehage-/skulebesøk i kyrkja og besøk av kyrkjeleg medarbeidar i barnehagen/ skulen.

Gudstenestetallet for skuleelevar er no tilbake på det nivået det var før pandemien, derimot ser vi at gudstenestetallet for barnehagebarn har gått ned. Dette kan vera resultat av ei strategisk samhandling med dei lokale barnehagane i soknet. Ein fare ved slike grep er at vi som kyrkje mistar den naturlege relasjonsbygginga til kyrkja som bygg og stad for kor kristne samlast for trusutøving. I staden blir kyrkja i større grad knytt til enkeltmenneske. Her er det ulike behov som bør vegast oppimot kvarandre.

Ei vidare strategisk samhandling med barnehage/skulen viktig, og at barnehagen/ skulen opplever kyrkja som ein relevant ressurs og medaktør i fleire fag og på fleire områder. Dette arbeidet må prioriterast.

Strategisk mål 2.2 Bidrar til å gjere verkeleg berekraftmåla - lokalt, nasjonalt og globalt

2.2.1. Fleire kyrkjelydar med diakonal satsing

Indikator: Tal kyrkjelydar med diakonal betjening, kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Tettare dialog om diakoni med kyrkjelydar utan diakon, med fokus på diakoniplan
- Støtte og styrke diakonane i tenesta.

Tabell 2.2.1.1 **Sokn med diakon**

	2020	2021	2022
Tal sokn med diakon	44	53	53
Del %	46%	56%	56%

Tabell 2.2.1.2 **Sokn med plan for diakoni**

	2020	2021	2022
Tal sokn med plan for diakoni	61	64	62
Del %	64%	67%	65%

Vurdering:

I 2022 blei det ikkje oppretta nye diakonstillingar i bispedømmet. Det er derimot fleire stillingar som har stått heilt eller delvis ubemanna. Mykje av dette kan skuldast rekrutteringskrisa. Her viser vi til avsnitt 1.3.1 om rekruttering.

I dialogen med fellesråda om bruken av tilskot til diakonstillingar, oppmodast det jamt om å tenke meir strategisk om diakonstillingar i høve til fornying og innhald og for å kunne betene fleire sokn.

Det har vore mindre vegleiiing til kyrkjelydar utan diakon enn ønska. Fleire sokn manglar plan for diakoni, og fleire av planane er over fem år gamle.

Ein viktig del av ei styrka diakonal betening i bispedømmet er å bidra til kompetanseheving, fagleg oppdatering og motivasjon for dei som er tilsette i diakonale stillingar. Den viktigaste arenaen for det er fagsamlingar, og i 2022 var diakonane inviterte til to fagsamlingar – ei på vårparten saman med undervisningstilsette og ei på hausten med tema sorg. I tillegg møtest diakonar på Sunnmøre jamt for samtale og fagleg påfyll.

Mindreforbruket innan diakoni vert gjennom vekstmidlane kanalisert til andre diakonale tiltak og prosjekt i sokna. Vi ser at tilskotet stimulerer til og senker terskelen for å setje i gang med diakonale tiltak, også i sokn utan diakon. Sjå punkt 3.2.4 for meir om vekstmidlar.

2.2.2 Kyrkja fremmar menneskeverd, fred, menneskerettar og vern om skaparverket

Indikator: Kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Fokus på grøn kyrkje
- Havets dag 2022
- Fasteaksjonen

Vurdering:

Møre bispedømme fekk i 2022 to nye grønne kyrkjelydar – Herøy og Hareid. Vi ser eit behov for ein gjennomgang av og auka fokus på grøn kyrkje i bispedømmet. Talet på grønne sokn i bispedømmet er låg, og det er ein generell tendens at grøn kyrkje i liten grad set sitt preg på gudsteneste og anna kyrkjeleg aktivitet.

Eit nytt tiltak av året var Havets dag 2. pinsedag. Denne dagen blei det gjennomført ei gudsteneste nær sjøen i kvart prosti, med fokus på vern om skaparverket og havet.

Fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp er eit fast ledd i alle sokn i bispedømmet, og det er god tradisjon for deltaking på innsamlingsdagen, særleg for konfirmantgruppene. I 2022 toppa Møre og Romsdal statistikken for innsamla kroner pr innbyggjar med god margin.

Hausten 2022 byrja prosessen med å etablere Kirkens Bymisjon i Kristiansund etter at dette kom opp som tema på visitas i mai. Kristiansund har store sosiale utfordringar, med høge tal på

både rus og fattigdom. Møre bispedømme har vore representert på innleiande møter og kjem til å følgje prosessen vidare, og bispedømmerådet har vedtatt å bidra økonomisk i oppstarten.

2.2.3 Utslepp og miljøbelastning i Den norske kyrkja blir redusert

Indikator: Kvalitativ vurdering

Vurdering:

Arbeidet med berekraftig arbeidsgjevarpolitikk som har kome i etterkant av kyrkjemøtevedtaket i 2021 om kyrkja sitt arbeid med klima, miljø og berekraft, har òg fått sine konsekvensar i Møre. Administrasjonen har arbeidd ein del med reisepolicyen frå Kyrkjerådet for å auke lokal relevans og eigarskap til denne, mellom anna ved å løfte tematikken i kontaktmøte. I eit fylke med mange ferjer og dels mangelfullt kollektivtilbod er terskelen for å reise med privatbil låg. Denne problematikken kjem vi i møte ved å streve etter at alle møte og fagsamlingar har eit digitalt alternativ, så godt det let seg gjere, og ved å leggje møte til stadar det er lettare å reise kollektivt for alle.

ENØK-prosjektet, som vart starta i 2018, er i samarbeid med KA ferdigstilt, og blei presentert på webinar i juni 2022. Ei av dei største utsleppskjeldene til Den norske kyrkja er oppvarming av kyrkjebygg. ENØK-prosjektet er eit godt eksempel på at det er mogeleg å gjere tiltak som minkar energiforbruket mykje. Prosjektet har bestått i ei kartlegging av energibruken i kyrkjene i bispedømmet, nokre pilotprosjekt på energisparande tiltak og vegleiing på energioptimalisering. Prosjektet har mellom anna resultert i ein vegleiar som skal hjelpe fleire felleisråd til å gjere energioptimaliserande tiltak.

Strategisk mål 2.3 Samhandlar med organisasjonslivet, andre trus- og kyrkjesamfunn, offentlege, private og ideelle aktørar.

2.3.1 Samarbeid kyrkjelyd og misjon blir styrkt

Indikator: Kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- a. Auke talet på misjonsavtalar
- b. Tilby prostivise kurs med fokus på misjon i kyrkjelydsarbeidet
- c. Revisjon av SMM-avtalen

Gjennom 2022 har det regionale SMM-utvalet gjennomført tre møte. Utvalet er samansett av representantar for fem av SMM-organisasjonane, ein representant frå bispedømerådet og rådgjevar for misjon og kyrkjefag. Utvalet er ein viktig arena for erfaringsutveksling og relasjonsbygging mellom kyrkja og organisasjonane. Den regionale SMM-avtalen vart revidert og vedteke dette året. Der vert Møre bispedømme sitt fokus på misjon vidareført. Rådgjevar for misjon og kyrkjefag har fagområdet misjon i sin portefølje, og dette vil også for framtida vere eit viktig fokusområde i Møre bispedømme.

Det er ei målsetjing at alle sokn i Møre bispedømme skal ha minst ein misjonsavtale. Kyrkjelydane si eiga rapportering syner at det i Møre er inngått 84 misjonsavtalar fordelt på 74 sokn. Dette viser at 78% av sokna har minst ein misjonsavtale, ein mindre auke på 4% frå 2021. Gjennom året har det i SMM-utvalet vore drøfta korleis dette kan aukast ytterlegare. Dette kan skje både ved at ein kjem i kontakt med sokn utan misjonsavtale, samt at fleire sokn inngår avtale med fleire organisasjonar.

Det vart ikkje gjennomført prostivise kurs med fokus på misjon i kyrkjelydsarbeidet, men 27 sokn deltok i misjonsaksjonen "Saman som kyrkje i heile verda", noko som viser eit viktig lokalt engasjement for eigen misjonsavtale i mange sokn. Tre sokn gjennomførte også ein konfirmantlaurdag med misjon som tema.

2.3.2 Den norske kyrkja gjer synleg tilhøyrsla til den verdsvide kyrkja

Viktige tiltak:

- Stimulere til lokalt økumenisk samarbeid i tråd med KV sine mål.
- Stimulere til bruk av ressursar frå den verdsvide kyrkja

- Utvikle samarbeidet med venskapsbispedøma, særleg med tanke på bønkalender.

Vurdering:

Det lokale økumeniske arbeidet har ofte kome til uttrykk gjennom økumeniske gudstenester. Dette fall dramatisk under pandemien, og er ikkje tilbake på tidlegare nivå. I 2022 vart det gjennomført 12 økumeniske gudstenester, mot 23 i 2019. Her vert det rapportert frå nokre sokn at også teologisk usemje utfordrar samarbeidet. Norges Kristne råd har i dokumentet "Kirkene saman – i enhet og ulikhet" utfordra til å samarbeide om diakonale tiltak i lokalsamfunna, då det i mindre grad vert råka av teologisk usemje.

Krigsutbrotet på europeisk jord har synleggjort verdien av vennskap over landegrensar og mellom kyrkjer. For Møre bispedømme kom krisa nær gjennom vårt venskapsbispedømme i Ungarn. Dei deler grense med Ukraina, og var tidleg i gang med hjelpearbeid på begge sider av grensa. Etter initiativ frå ein av prestane i Møre vart det utfordra til å gje eit takkoffer til dette arbeidet. Mange kyrkjelydar melde si interesse for det. Bispedømerådet gav også 300.000 kr av sitt mindreforbruk til formålet. I ettertid har rådgjevar ved bispekontoret i Ungarn gjeve ei utgreiing for Møre bispedømeråd og seinare under prestekonventet for korleis pengane vart nytta. Det vart tidleg synleg at Ungarn har eit mykje mindre offentleg apparat for å ta imot flyktingar, og at kyrkjene og andre frivillige spelte ei sentral rolle i flyktingarbeidet. Gåvene frå Møre kom derfor svært godt til nytte.

Til prestekonventet i oktober fekk vi besøk av ei gruppe på ni frå venskapsbispedømmet i Ungarn. Dei bidrog aktivt undervegs, både i bøn- og gudstenestelivet, samt med ein presentasjon av flyktingarbeidet. I forlenginga av prestekonventet reiste deler av gruppa vidare til Volda og Molde, og vitja kyrkjelydane der. Sommaren 2022 var ei gruppe prestar frå Møre på besøk i vårt venskapsbispedømme i Newcastle. Dette er viktig relasjonsbygging som er med å synleggjere vår tilhørslse til den verdsvide kyrkja. På tvers av landegrensene møter ein kvarandre med stor velvilje, på trass av at ein kan stå langt frå kvarandre teologisk

Gjennom heile 2022 har det vore arbeidd med å innarbeide bønkalenderar for Ungarn og Newcastle i bispedømmet. Saman med forbøn for eige misjonsprosjekt er dette ein god måte å synleggjere tilhørsla til den verdsvide kyrkja i gudstenestene i bispedømmet. I kalenderen for Møre/Ungarn vert det også lagt opp til at ein kan vidareformidle særskilte bønneemne mellom kyrkjelydar, administrert av ein kontaktperson i kvart bispedømme. Dette aktualiserer bønnebrua ytterlegare. I samband med krigsutbrotet vart det sendt ut ei oppfordring om å be for Ukraina, og det vart også utfordra til å nytte NS13 976.4 Kyrie frå Ukraina i gudstenestene. Hausten 2022 vart Biskop Ingeborg Midttømme valt inn i Eksekutivkomiteen i Kyrkjeverdsrådet. Dette vervet har ho dei komande åtte åra. Gjennom dette vervet knyter biskopen viktige kontaktar, og haustar erfaringar som bringer den verdsvide kyrkja nærare.

2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonane deltek inn i kyrkjelydane

Indikator: Kvalitativ rapportering

Viktige tiltak:

- Barne- og ungdomsorganisasjonane deltek inn i kyrkjelydane sitt arbeid særskilt på tre punkt:
 - 1 Faste aktivitetar for barn og ungdom
 - 2 Trusopplæring/konfirmantarbeid
 - 3 Ungdomar si deltaking i kyrkjelyden sitt liv og i demokratiske organ
- Kyrkjelydane har fleire gode hjelparar i arbeidet med å nå ut til dei unge. Frivillige organisasjonar stiller gjerne opp i både kyrkjelydsarbeid og på studiestader, jf. studentprestetenesta.

Vurdering:

I samarbeidsforumet "Kirkens unge" møttest dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonar til samtale og samarbeid. Plattformen for "Kirkens unge" har hatt to digitale møte i 2022. Dette er

ein god arena for å dele erfaringar, bygge relasjonar og saman støtte opp om arbeidet kring ungdomsgruppa.

“Follow Me” er ein organisasjon som er kopla til NMSU, og som støttar ungdomsarbeidet og ungdomsleiarar ved å tilby personleg oppfølging og felles møtepunkt på tvers av sokn. “Follow Me” sitt arbeid blir meir og meir aktuelt og populært i kyrkjelydane. Ei ressursgruppe, bestående av repr frå NMSU og bispedømmet har arbeid med å vurdere Follow Me-konseptet som aktuelt satsingsområde og laga rapport med konkret tilråding for korleis ein kan utvikle dette arbeidet i bispedømmet. 2023 blir året då rapporten skal materialiserast, og bispedømmet håper på at Follow Me-nettverk kan realiserast og skape ny giv i ungdomsdemokrati og i kyrkjelege arbeidet for dei litt eldre ungdommane. Vi ser ut frå statistikken at det må takast tak i denne aldersgruppa og få dei meir aktivt inkludert i Den Norske Kyrkja.

HOVUDMÅL 3: Kyrkja er meir for fleire

Strategisk mål 3.1 Gir tilhøyrslø og skapar gode møteplassar for fellesskap, fysisk og digitalt

3.1.1 Kyrkja sitt digitale nærvær aukar

Indikator: Kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Implementere kommunikasjonsstrategi med tilhøyrande medieplan
- Oppgradere kompetanse og ferdigheiter i bruk av digitale vertøy
- Styrke lokal kompetanse om å vere kyrkje på nett
- Styrke lokal kompetanse for mediekontakt
- Inspirere til auka bruk av ressursbanken
- Satsing på SoMe for å nå ut til yngre målgrupper

Vurdering:

Det har i 2022 vore ei større satsing på meir jamn tilførsel av nytt innhald/oppdateringar på heimeside, Facebook og Instagram. Møre bispedømme har dei siste åra satsa i all hovudsak på Facebook som sosiale-medium-kanal. Gjennom kanalen blir det delt informasjon og nyheiter, både frå bispedømmets eiga verksemd og frå aktiviteten i kyrkjelydane. På den måten fungerer Facebook-sidene også som eit nav for eksponering av aktiviteten i bispedømmet.

Møre bispedømme har sett eit positivt oppsving i talet på følgjarar og “likes” på sin Facebookside dei par siste åra. Det er også naturleg, når aktiviteten på sida har auka. I løpet av 2021 kom talet på følgjarar opp i 485, og i februar 2022 var talet på 596. Ved årsslutt i 2022 hadde bispedømmet sin side 647 følgjarar. Sjølv om dette framleis er eit relativt lågt tal, viser tidlegare statistikk og underlagsmateriale at kanalen fungerer både som ein nyheitsformidlar og som ein dørøpnar inn til bispedømmets nettsider.

Gjennom Meta Business Suite får ein eit detaljert innblikk i tala til Møre bispedømme sine kanalar på Facebook og Instagram. Mellom anna kan ein sjå kor mange som trykkjer “like” eller “follow”, og ein kan også sjå når folk trykkjer “unfollow”, altså vel aktivt å slutte å følgje kanalen. I desember var aktiviteten på Facebooksida høgare enn nokon gong, med innlegg kvar dag i serien “Adventskalender frå Møre”. Det førte naturleg nok til fleire “likes”, views og reaches enn vanleg denne månaden. Men det førte også til at desember var månaden med flest utmeldingar/unfollows.

Ei betraktning her er at sannsynlegvis melder fleire i *den gule målgruppa* seg ut når aktiviteten aukar, sidan vedkomande då får fleire notifikasjonar på sin telefon, notifikasjonar vedkomande kanskje ikkje er veldig interessert i. Men auken i bispedømmet sin digitale reach, altså kor mange postane når ut til, veg opp for dette

Ser ein på reach, etter dette kalla "rekkevidde", var dette talet 14.154 i 2022. Det vil seie postane nådde ut til totalt 14.154 Facebookbrukarar. Dette er ein nedgang på dryge 50% frå 2021. Årsaka til det høge talet på rekkevidda i 2021, er at det i dette året vart brukt Facebookverktøyet "boost", altså betalt spreiding av ein post, også kjend som betalt marknadsføring. Berre to postar var boosta (to jobbannonse) og desse to resulterte i ei rekkevidde på over 20.000. Utan desse to postane ser ein at den totale rekkevidda for 2022 var markant høgare enn året før. Difor vil det vere naturleg å vurdere å betale for "boosting" av fleire postar i framtida.

Ein ser også at postar med fleire bilete generelt sett får fleire reaksjonar enn postar med berre eitt bilete, og det er noko vi må ha i bakhovudet framover. Eit anna tiltak kan vere å gå inn og sjå kven som har reagert på innlegga på SoME, sjå kven av dei som ikkje følgjer våre kanalar, og så invitere desse inn.

Å nå ut til folk under 40 år på Facebook er generelt ei utfordring. Unge har etablert seg i andre sosiale media, som TikTok, Snapchat og Instagram. Kontoar på Snapchat, TikTok og liknande må vurderast på sikt, samstundes må det etiske perspektivet også vurderast.

Møre bispedømme har hatt Instagramkonto i nokre år, og i 2022 vart også denne tatt i bruk i større grad. Mellom anna vart den tidlegare nemnde adventskalenderen også publisert på Instagram. Den auka aktiviteten førte til ei nøyaktig 100% auke i rekkevidda til bispedømet sin Instagramkonto, samanlikna med året før. Kontoen fekk 24 nye følgjarar netto. Det er enno små tall, men absolutt noko å byggje vidare på.

Tal frå Infomedia viser at tema knytte til «Møre bispedømme» fekk 2459 treff i norske media i 2022. Slike tal kan vere tilfeldige, alt etter kva sakar media fokuserer på til ei kvar tid. Dei dominerande mediekanalane i 2022 var trykte artiklar (50%) følgt av nettartiklar (42%) og radio (3%). Dei største kjeldene er regionsavisene Tidens Krav (242 omtalar), Sunnmørsposten (192 omtalar) og Romsdals Budstikke (163 omtalar). Også NRK og ulike lokalaviser, i tillegg til Vårt Land, har over 100 omtalar med tema knytte til Møre bispedømme.

Også frå sentralt hald blir det satsa på digital samhandling, med mellom nytt intranett (for internt bruk) og skjerikyrkja.no. Det nye intranettet har stort potensiale for forsterka samhandling mellom tilsette i bispedømet. Ei utfordring er at ein må ha kyrkja.no-brukar for å nytte seg av intranettet. I Møre er det svært få som er på den løysninga. Til dømes er det berre tre-fire fellesråd der tilsette brukar @kyrkja.no som primær mailadresse/pålogging. Der har vi tru på at det kjem ei sterkare satsing sentralt som bidrag til at vi kan auke motivasjonen for å få flest mogleg over på @kyrkja.no.

3.1.2 Universell utforming av og i blir styrkt i kyrkja

Indikator: Kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Inspirere til systematisk arbeid med likeverd, integrering og tilrettelegging i kyrkjelydane, t.d. gjennom HEL-grupper
- Arbeide for barrierefritt tilgjenge i alle i kyrkjene i Møre
- Sikre at kyrkja sin kommunikasjon ikkje har tekniske/praktiske hindringar for ulike målgrupper

Vurdering:

Kyrkja i Møre skal vere ei kyrkje for alle og tilrettelagt for alle. Vi vil støtte opp under realiseringa av FNs berekraftsmål, innfri likestillings- og diskrimineringslova og bidra til auka likestilling og deltaking av menneske med funksjonshemmingar. Det er ei aukande erkjenning i kyrkja i Møre om at universell utforming (UU) inneber at alle menneske skal kunne delta i alle kyrkjelege samanhengar og aktivitetar uavhengig av føresetnader og funksjonsevne. Universell utforming rører ved tematikk kring likeverd, inkludering, tilrettelegging. Det handlar ikkje berre om

barrierefrie omgjevnader, men også om verdsetting av menneskeleg mangfald og god organisering av aktivitetar.

Universell utforming er gjennom 2022 tematisert i Møre bispedømme, og rådgivar ungdom/integrering/frivilligheit har dette området i sin portefølje (jf. 3.1.3 LIM-arbeid og HEL-tilbod)

Det er vanskeleg å gje eit tal på kor mange kyrkjelydar og kyrkjer i Møre som arbeider strategisk og systematisk med tema UU for si verksemd, men vi opplever at det er bevisstheit rundt dette.

- I 2022 ser vi ein markant auke av kyrkjelydar som har tiltak i samband med integreringsarbeid, jf. Pkt. 3.2.3
- Nokre kyrkjelydar i Møre arbeider systematisk med inkluderingsarbeid gjennom eigne HEL-grupper
- Tilsette med ulike funksjonshemmingar arbeider i kyrkjelydane i Møre. Desse er ressurspersonar i kyrkjelyden, døropnarar for menneske med tilsvarande utfordringar og bidrar til å auke bevisstheita hos alle kring tematikken.
- I kommunikasjonsarbeidet søkjer vi å vere bevisste på mangfald. For Møre bispedømmeråd, og dei sokna og fellesråda som nyttar Den norske kyrkja si nettløysing, er UU integrert i funksjon og innhald.
- I 2022 har det i samband med prestekonvent i Møre vore merksemd på styrking av retten til religionspraksis.

For kyrkjebygga er det eit vedvarande viktig tiltak å gjere kyrkjene fysisk tilgjengelege og tilpassa bruk for flest mogeleg. Like eins er det ei målsetting at alle kyrkjelydshus og alle kyrkjekontor har UU-standard. Dette blir det arbeidd med i mange sokn. Ved mange kyrkjer og kyrkjelydshus er det over år gjennomført tiltak for å auke UU-faktoren. Likevel kan det i eit kort perspektiv vere utfordrande å realisere fullt ut fysiske tiltak knytt til UU, ettersom dei 120 kyrkjene i Møre høyrer til i eit vidt tidsspenn med skiftande arkitektur, planløysingar og tilgjenge. Mange kyrkjer er dessutan underlagte eit vern, som kan gjere det teknisk og økonomisk utfordrande å etablere gode UU-løysingar samtidig som ein skal ta i vare kulturminnet. I kyrkjene i bispedømmet blir det kvar dag arbeidd med å finne kvalitative løysingar for dette. Organisasjonar som representerer menneske med ulike funksjonshemmingar blir trekt inn som høyringspartar i samband med UU-tiltak i kyrkjene. Som sentral økonomisk bidragsytar for kyrkjebygg, og nokre gonger tilretteleggjar av kyrkjekontor, er kommunen ein sentral medspelar for å få verkeleggjort målsettingane.

3.1.3 Folkekyrkja tilbyr ulike møteplassar og fellesskap

Indikator: Kvalitativ vurdering – gode historier

Viktige tiltak:

- Medie- og kommunikasjonsstrategiar for deling av informasjon
- www.skjerikirken.no
- LIM arbeid og HEL-tilbod

Vurdering:

Behovet for møteplassar har endra seg etter pandemien. Einsemd og utanforskap har blitt meir krevjande for mange i samfunnet. Kyrkja er open for alle, og i 2022 ser vi at kyrkja er meir for fleire, både ved fysiske og digitale møte.

Kyrkjelydane har fokus på å vere nytenkjande, samstundes som dei tar vare på tradisjonane og høgtidene. Å opne for alle gir utfordringar. Det fysiske rommet som kyrkja har, kan samstundes by på utfordringar for svaksynte, rullestolbrukarar, barnevogner m.m.

I bispedømmet kan ein sjå eit tilbod dei fleste plassar der alle grupper kan delta, til dømes utegudstenester, salmesong, babysong eller klubbkveld. Det er variasjon i tilbodet i dei ulike kyrkjelydane, men dei fleste har eit tilbod som alle kan delta på. For å ta i vare oppslutninga kring tiltaka i kyrkja bør desse tilboda bli oppretthaldne og styrkt. Dei er ein viktig sosial arena for mange, og førebyggjer sosial utestenging, psykisk og fysisk uhelse.

Strategisk mål 3.2 Motverkar utanforskap og utforskar nye måtar å vere kyrkje på

3.2.1 Ungdomsarbeidet blir styrkt og kyrkja er til stades på utdanningsinstitusjonar og i forsvaret

Indikator: Tal deltakarar på tilbod for 13-17 år, tal deltakarar tilbod 18-30 år

Viktige tiltak:

- Informasjon på ungdommens opphaldsplassar
- Deltaking og synlegheit i sosiale medium er viktig for å gjere ungdommane klare over dei ulike tilboda som finst
- Invitere til fellesskap
- Ta ungdommane sitt engasjement og bekymring for klima på alvor.
 - Oppfordre til samskaping i kyrkjelydane, frivillige og lokalsamfunn
 - Inviterande og positivitet
 - Kyrkja skaper rom for fleire

Tabell 2.3.3.1: Tilbod til unge vaksne 18-30 år, enkelttiltak og kontinuerlege

Antall kontinuerlig tilbod for 18-30 år					Antall enkelttiltak for 18-30 år					Antall leiakurs for 18-30 år				
2019	2020	2021	2022	Endring %	2019	2020	2021	2022	Endring %	2019	2020	2021	2022	Endring %
7	10	6	7	17 %	14	12	5	15	200 %	4	0	4	3	-25 %

Vurdering:

Det er 204 deltakarar i aldersgruppa 13-17 år, mot 202 i 2021. I aldersgruppa 18-30 er det 88 deltakarar, mot 109 i 2021. Målsettinga som det har vore jobba for er delvis nådd. Ved utgangen av 2022 ser ein at det er for få tilbod og for låg oppslutning. Med bakgrunn i dei innrapporterte tala er det vanskeleg å sjå at kyrkja står fram som ein relevant stad med plass for dei unge.

Møre bispedømmeråd har oppretta og tilsett studentprest ved alle dei fire høgskulesentra i Møre bispedømme. Høgskulen i Volda (50%), Høgskulen i Ålesund (50%) og samarbeid mellom Høgskulen i Molde og Høgskulesenteret i Kristiansund (50%). Vi har tru på at eit kyrkjeleg nærvær vil skape serkare relasjon mellom kyrkja, høgskulane og den enkelte student.

3.2.2 Kyrkja si rolle i sivilsamfunnet blir styrkt

Indikator: Deltaking i kommunale kriseteam, deltaking i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Oppfølging av krise- og beredskapsplanen
- Regionale beredskapsdagar
- Sorgmånaden oktober 2022

Vurdering:

Det generelle inntrykket er at dei kommunale kriseteama har god dialog med kyrkja. Prest eller diakon er ofte fast medlem i kriseteam, og dialogen med nødetatar er opplevd som god. Biskopen har fast plass i fylkesberedskapsrådet. Per 2022 har Møre tre feltprestar i Heimevernet som jamt deltek på øvingar i Møre og Fjordane Heimevernsdistrikt 11.

Våren 2022 blei det arrangert regionale beredskapskurs for prestar, med fokus på undervisning, samtale og erfaringsdeling. Kurset blei utforma på bakgrunn av ei avviksmelding som avdekket usikkerheit knytt til å gå dødsbod. Kursa hadde svært god oppslutning.

Krise- og beredskapsplanen for bispedømmet blei sist revidert i 2018. Slik planen er i dag tek den ikkje høgde for dei krisene som har komme så tett på oss dei siste åra - pandemi, krig i Europa og mat- og straumkrise. Vi ser at planen er utdatert og treng ein revisjon snarast.

Sorgarbeid står sentralt i kyrkjelydsarbeidet, særleg for prestar og diakonar. Sokna har gode rutinar for oppfølging av sørgande etter dødsfall. Likevel strever mange med å få til eit godt kontinuerleg arbeid med sorggrupper. Dette er spesielt eit problem på mindre stader, der deltakinga er for låg til at det er mogleg å gjennomføre. Det er sannsynleg at målgruppa opplever det for nært og gjennomsiiktig å delta i sorggruppe i lokalkyrkja. Nokre stader greier ein å løyse dette ved at fleire sokn går saman om å tilby sorggruppe. Ufordringar med sorggrupper er eit landsdekkande problem, og samstundes uttrykker diakonane i bispedømmet eit ønske om å få møte og følgje opp sørgande i større grad. Med dette som bakgrunn, i tillegg til eit ønske om å bidra til openheit om sorg, sette bispedømmet ekstra fokus på sorg i oktober 2022. Kyrkjelydar i heile bispedømmet hadde ulike arrangement med sorg som tema, og hadde moglegheit til å søke vekstmidlar til dette. Å møte menneske i sorg var tema for fagsamling i diakoni i forkant av denne månaden.

3.2.3 Fleire kyrkjelydar tilbyr fellesskap til nye i Noreg

Indikator: kvalitativ vurdering

Viktige tiltak:

- Vekstmidlar til integreringstiltak

Tabell 3.2.3.1 Tiltak integreringsarbeid

Bispedømme	Tiltak i samband med integreringsarbeid			
	2020	2021	2022	Endring %
MØRE	11	15	32	127%

I 2022 ser vi ein markant auke av kyrkjelydar som har tiltak i samband med integreringsarbeid. Flyktningar frå Ukraina utfordra lokalsamfunn til å tenkje nytt om integrering, og mange kyrkjelydar har teke del i dette arbeidet. Ein ser også at dette er eit arbeid der ein gjerne samarbeider med nabokyrkjelydar, då 19 sokn rapporterer at ein samhandlar med andre om dette.

Arbeid i høve flyktningstraumen frå Ukraina vart tatt inn som eit eige punkt i bispedømmet si vekstmiddelordning (sjå punkt 3.2.4), det har vorte gitt tilskot til ulike tiltak på dette området.

Gjennom året har det vorte lagt til rette for middagsfellesskap, språkkaféar, påskeverkstad for born og gudstenester med kyrkjekaffi.

3.2.4 Kyrkja bidrar til nyskaping og innovasjon

Viktige tiltak:

- Vekstmidlar

Vekstmidlar er ei tilskotsordning som bispedømmerådet etablerte i 2021 for å stimulere til gjenopning av aktivitetar i kyrkjelydane etter pandemien. Ordninga er finansiert av bispedømmet sine interne avsetjingar og av OVF-tilskot. I 2022 delte Møre bispedømme ut nærare 2,1 millionar kroner gjennom tilskotsordninga, fordelt på 87 ulike prosjekt. Nokre av prosjekta var nyskapinge, andre tildelingar gav økonomisk tryggleik til gjennomføring av arrangement i ein gjenopningsfase etter pandemien. Lista over tildelingar viser stor breidde, og har gitt både store og mindre kyrkjelydar moglegheit til å utvikle nye aktivitetar og samlingsformer. Tilskota blei gitt til prosjekt som realiserte satsingar og prioriteringar i bispedømmet sine strategiar og planverk. Vekstmiddelordninga har blitt svært godt motteken i kyrkjelydane. Ordninga er vedtatt vidareført i 2023, med nokre endringar. Mellom anna vil ikkje OVF-tilskotet lenger vere ein del av finansieringa av ordninga.

Strategisk mål 3.3 Skapar ein mangfaldig, rekrutterande og inkluderande arbeidsplass og frivillegarena.

3.3.1 Kyrkjelege medarbeidarar trivst i jobben og har eit inkluderande og likestilt arbeidsfellesskap

Indikator: Sjukefråvær (rapporter i del IV), tal kyrkjelydar med HELT MED-tilsette eller liknande (attføringsbedrifter)

Viktige tiltak:

- Tiltaksplan for å betre kvinnelege prestar sitt arbeidsmiljø, innført hausten 2022.
- LIM Plan med risikovurdering vil kome våren 2023

Å jobbe med betring av arbeidsmiljøet er i følgje STAMI ei "lågt hengjande frukt" for å få ned sjukefråværet og hindre fråfall. Dette vil vi fortsette å ha sterkt fokus på i 2023. Her har vi også godt samarbeid med vernetenesta og den enkelte prost. Vi har 4 møte i RAMU årleg, og vi har ein HMS-plan som vi følgjer opp og evaluerer.

Vi vil framover i sterkare grad fokusere på betring av arbeidsmiljøet generelt og kvinners arbeidsmiljø spesielt. Vi ser av risikovurderinga vår at teologisk usemje, meiningsmangfald og ytringskultur er vurdert som nokre av dei områda det trengst arbeidsmiljøtiltak. Dette har vi også erfart i 2022, og vil jobbe spesielt med dette vidare framover. Vi ser også at arbeid innan LIM-feltet er strategisk viktig, då dette påverkar både rekruttering (både auka medlemstal og til stillingar i DnK), og styrkjer kjensla av eigarskap og medverknad, samt påverkar omdømet. Vi er i gang med arbeidet med eigen lokal plan for LIM samt gjennomføring av lokale LHBT+ kurs.

3.3.2 Fleire blir engasjert til frivillig teneste i kyrkja

Indikator: Tal frivillige (splitta på i kva samanhengar), kvalitativ vurdering – gode historier

Viktige tiltak:

Vekstmidlar til frivilligfestar gjennom 2022

Tabell 3.3.2.1: Tal frivillige

	2020	2021	2022	Prosentvis endring
Totalt tal frivillige	4868	4933	5555	13%
Frivillige i gudstenestefeiringa	2273	2401	2525	5%
Frivillige i kyrkjelydens barne-arbeid	791	743	775	4%
Frivillige i kyrkjelydens ungd.-arbeid	947	797	937	18%
Frivillige i kyrkjelydens diakonale arbeid	813	875	957	9%
Frivillige i kyrkjelydens kunst- og kulturarbeid	874	1054	1054	0%
Frivillige i kyrkjelydens komité-og utvalsarbeid	1281	1182	1156	-2%
Frivillige i anna arbeid	707	588	783	33%

Vurdering av måloppnåing:

Det er gledeleg at tal på frivillige har auka, og nærmar seg der ein var før pandemien. I 2019 var totalt tal på frivillige på 6354. Det er difor viktig at ein framleis har eit ekstra fokus på dette området. Bispedømet har gjennom vekstmiddelordninga i 2021 og 2022 stimulert kyrkjelydane sin kontakt med dei frivillige ved å gi tilskot til prosjekt som har skapt arenaer for frivillige, og som har skapt tilbod og aktivitet i kyrkjelydane. Vi trur at desse tilskota har vore viktige for å få engasjert og aktivisert kyrkjelyden sine frivillige.

3.3.3 Kyrkja sine verktøy for digital samhandling blir nytta

Indikator: Tal kyrkjelydar som brukar Skjer i kyrkja

Viktige tiltak:

- Informasjon om digitale verktøy
- Motivere for å ta i bruk digitale fellesløysingar

Det er ni fellesråd/sokneråd som brukar *Skjer i kyrkja*, i tillegg til eit prosti som brukar det og 70 sokn. Møre er dermed litt over snittet når det gjeld tal på brukarar.

Talet på publiserte arrangement på *Skjer i kyrkja* for Møre sin del, er totalt 2255 (sjå tabell nedanfor). Det plasserer Møre tredje nedst på lista over kor mange arrangement som blir publisert.

Bruk av dei mange lokalavisene står framleis sterkt i kyrkja i Møre. Bispedømekontoret har fortalt, vist til og underretta om *Skjer i kyrkja* gjennom fleire instansar. Det har blitt sendt ut e-post til kyrkjevevjer, prestar og prostar om ulike kampanjar på *Skjer i kyrkja*. Bruken har blitt tatt opp og forklart om i prostidagar rundt om i bispedømmet. Slike drypp av oppmodingar vil halde fram.

Vi erfarer at dei lokale fellesråda er i sterk relasjon til kommunane i høve til digitale løysingar. Dei kyrkjelege fellesløysingane er det vanskeleg å motivere for. Det blir vist til kostnader og lokal oppfølging. I det vidare vil vi fokusere på krav til informasjonssikring og personvern – og at dei kyrkjelege løysingane kommer desse krava til møtes.

C) BISKOPEN SIN VERKSEMD

Visitasarbeidet

Gjennomføring av visitasar kom noko på etterskot gjennom pandemien. Biskopen prioriterer arbeidet med å sjå kyrkjelydane. Trass i ein del utfordringar, ikkje minst i kyrkjelydane der det var lyst til visitas, blei det gjennomført 6 visitasar. I Helseføretaket (veke 10), Geiranger/Synnylven (Veke 13), Kristiansund veke (veke 19), Surnadal (veke 43), Vanylven (veke 45) og Norddal (veke 49)

Innhald på visitasane i Møre er omfattande. Visitasdagane krev mykje av kyrkjelydane og av alle som er involverte i planlegging og gjennomføring.

Prostemøte og kontakt med prostane

Biskopen hadde mange gode møte med prostegruppa gjennom året. I tillegg til dei fysiske samlingane (8 stk), fleire med overnatting, hadde biskopen fleire Teams-møte med prostane, der viktige og uoppsetjelege saker måtte samtalast og informerast om. Biskopen prioriterer kontakt med den enkelte prost, og er til stades for dei når noko står på.

Ordinasjon, vigsling og tilsynsbesøk

Biskopen prioriterer deltaking ved ordinasjonar og vigslingar. Fire blei ordinerte til presteneste gjennom året, og biskopen tok del ved alle desse, alle fire PUU-prestar. I tillegg var det 2 diakonvigslingar, den eine blei leia av fungerande biskop. Biskopen tok også del på fagdagar/tilsynsbesøk for kyrkjemusikarar/kantorar og diakonar, og ho hadde ei sentral rolle i gjennomføringa av prestekonventet i Kristiansund.

Jubileumsfeiringar

Biskopen tok også del ved to kyrkjejubileum gjennom året, i Vestnes (sept) og i Rovde (i nov). Begge kyrkjene var 150 år.

Samfunnsengasjement/Samfunnsansvar

Ein sveip gjennom biskopen sin kalender viser eit stort engasjement. I tillegg til dei plikter som ligg til stillinga, og oppgåver knytte til kyrkjelege verv, så ser vi stort engasjement i Moldejazz og under Bjørnsonfestivalen. Biskopen hadde også oppdrag knytt til Festspillene i Kristiansund og til Kystpilegrimsleia. I tillegg var biskopen til stades saman med preses under opninga av det store og mykje omtalte vegprosjektet «Nordøyvegen».

Andre tilsynsoppgåver

Biskopen har som godkjenningsorgan for kyrkjebyggsaker i løpet av 2022 behandla ca. 60 søknader knytte til endringar i og på kyrkje, kyrkjeleg inventar og utstyr samt liturgiske tekstil.

Alle søknader blir behandla etter Kyrkjeordninga, med tilgrensande forskrifter, som frå årsskiftet 2020/2021 vart det formelle grunnlaget for forvaltninga. Gjennom desse ordningane er biskopens breie og heilskaplege faglege ansvar på kyrkjebyggfeltet vidareført og styrkt.

Mellom dei 120 kyrkjene i Møre er det ti totalfreda kyrkjer. Om lag halvparten av kyrkjene er listeførte av Riksantikvaren som særleg verdifulle i eit kulturvernperspektiv. Gjennom arbeidsåret representerer dette ei kompleks forvaltning, som inkluderer saksbehandling, synfaringar, rådgiving og dialog med mange interessepartar.

Biskopen ser at fagfeltet krev eit tett samarbeid med kyrkerådet, sokneråd/fellesråd, kommunar og nasjonalt og regionalt vernemynde, for å tryggje og utvikle kyrkjebyggforvaltninga.

Planlegginga at det omfattande nasjonale bevaringsprogrammet for kyrkjebygg har gjennom 2022 involvert bispedømmet i fleire høyringssaker, drøftingar og samrådsmøte. Departementet skal våren 2023 legge fram ei handlingsplan for storsatsinga.

Handsaming av dispensasjonssøknader om ordning for hovudgudsteneste ligg også til biskopen. Sjølv om domprosten som fung. biskop leia dette arbeidet, var det eit omfattande arbeid og ein omfattande kommunikasjon som låg bak handteringa av dei ulike søknadane.

Vennskapsarbeidet

Møre bispedømme har stor glede av vennskapsarbeidet med bispedømmer i Ungarn og England. Biskopen er engasjert i dette arbeidet og bispedømmet og biskopen var vertskap for ein delegasjon på 9 personar frå Nordre bispedømme i Ungarn som tok del på prestekonvent og som besøkte to av prostia. Bispedømmerådet engasjerte seg i vennskapsarbeidet gjennom å kanalisere økonomisk hjelp til flyktningstraumen frå krigen Ukraina ved å gi støtte til bispedømmet sitt flyktningarbeid.

Kyrkjelege verv

Biskop Ingeborg er varapreses. Vi ser at vervet forpliktar til deltaking på nasjonal arena. Biskopen er i aukande grad biskop utanfor bispedømmet, med representasjonsoppgåver i mange samanhengar. Hennar økumeniske engasjement, gjorde at ho blant to blei vald til å representere Den norske kyrkja i Kirkenes Verdensråd, der ho og blei vald inn i eksekutivkomiteen (styret). I tillegg har biskopen mellom anna verv på nasjonalt nivå i organisasjonen Stefanusalliansen, noko som også fører til kyrkjeleg innsats utanfor bispedømmet sine grenser.

Domprosten som fungerande biskop

Ved biskop sine ulike fråvær som til dømes økumenisk arbeid, studiepermisjon, ferie og ein planlagt operasjon har domprosten vore fungerande biskop. Han har gått inn i alle oppgåver utanom vigsling til presteneste. Domprosten er og ein del av leiargruppa på bispedømmekontoret.

DEL 4 – STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA

A) HMS/Arbeidsmiljø

Sjukefråvær

Indikator: Sjukefråvær, tal varsel

Tabell 4.1 **Sjukevråver**

Prestar	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
<i>Møre Menn</i>	5,3	0,6	0,8	0,6	3,4
<i>Møre kvinner</i>	10,0	0,5	0,9	2,3	6,3
<i>Totalt prestar i Møre</i>	6,7	0,5	0,8	1,1	4,2
<i>Den norske kyrkja</i>	7,4	0,6	1,3	0,8	4,7
Fråver totalt	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
<i>Møre Menn</i>	5,4	0,6	0,9	0,7	3,2
<i>Møre kvinner</i>	9,4	0,5	0,7	2,0	6,2
<i>Møre totalt</i>	6,7	0,6	0,9	1,1	4,1
<i>Den norske kyrkja</i>	7,2	0,6	1,3	0,8	4,5

Sjukefråvær og HMS

Vurdering:

Sjukefråværet i Møre er noko lågare enn totale tal nasjonalt. Vi har høgt fokus på sjukefråværestala og bakanforliggjande årsaker, og det er særleg langtidsfråværet vil følgjer med på. Vi ser at kvinner har høgare fråvær enn menn, noko som også er ein nasjonal trend. Noko av det totale sjukefråværet har vi god kontroll på, men vi ser også ein tendens til at noko fråvær er arbeidsrelatert, t.d. som resultat av konflikt og uro på arbeidsplassen. Vi erkjenner at vi somme stader har arbeidsmiljøutfordringar, og desse tek vi tak i for å redusere arbeidsrelatert sjukefråvær.

Vi har også sett inn konkrete tiltak for å betre kvinnelege prestar sitt arbeidsmiljø, t.d. etablert ein eigen tiltaksplan som er godt forankra både lokalt og nasjonalt. At langtidsfråværet har auka kan også skuldast at sjukefråværsoppfølginga kunne vore tettare i nokre tilfelle. Leiarar er gode på generell tilrettelegging, mens det trengs kompetanseheving på dei meir kompliserte oppfølgingssakene. Dette er igangsett, og vi vil jobbe vidare med dette i 2023. Eitt tiltak som vi vil sette i gang med, er å få inn ein avtale om bedriftshelseteneste for alle i bispedømmet. Då vil leiarane få eit godt verktøy både for sjukefråværsoppfølging og for arbeid med psykososialt arbeidsmiljø og konflikthandtering.

Sjukefråværet for 2022 i Møre ligg lågare enn kyrkja totalt. Arbeid med å få ned sjukefråværet har uansett høgt fokus.

Tiltak for å redusere sjukefråværet:

- God kontakt og samarbeid med vernetenesta i alle prosti
- Tiltaksplan for å betre kvinners arbeidsmiljø
- Kompetanseheving på sjukefråværsoppfølging
- Avtale om bedriftshelseteneste for alle prestar (kjem).

Å jobbe med betring av arbeidsmiljøet er og i følgje STAMI ei "lågt hengjande frukt" for å få ned sjukefråværet og hindre fråfall. Dette vil vi fortsette å ha sterkt fokus på i 2023.

HMS tiltak som er aktuelle her:

- 4 møte i RAMU årleg, og godt samarbeid med vernetenesta.

- Oppfølging og evaluering av HMS-plan.
- Aktiv bruk av risikovurderingar i forkant av tiltak.
- Styrking av leiarkompetanse.
- Arbeidsmiljø- og dialogarbeid retta mot teologisk usemje og ytringskultur.

Rutinar for intern varsling inkludert kritikkverdige forhold

Varslingskanalen *Mitt varsel* ligg tilgjengeleg på heimesidene, og er eit godt og viktig verktøy for varsling. Vi har fått inn nokre få varsel på denne kanalen i 2022, og desse har vi handsama både i bispedømet og i samarbeid på nasjonalt nivå. Vi ser også at mange sender bekymringsmeldingar per e-post, og desse blir også tekne på alvor og handsama. Vi er glade for at tilsette sender oss slike meldingar, og vi brukar vernetenesta aktivt for å fange opp og førebyggje saker. Vi ønskjer å vere ein lærande organisasjon, og ser at vi også kan forbetre oss på responstid og kommunikasjon på bekymringsmeldingar. Dette vil vi jobbe med framover. Kultur- og haldningsendringar internt i organisasjonen krev trygge og kompetente leiarar, og difor vil vi også styrke leiarkompetansen framover. Både generelt, og spesielt kring tema som haldningar og kultur kring arbeidsmiljø, konflikthandtering og varsling. Dette vil ikkje minst vere viktig når ein skal organisere dei to arbeidsgjevarlinene tettare saman.

Dette kan vi oppnå ved følgjande:

- Informere vidare i organisasjonen om Mitt varsel og korleis varslingsrutinane fungerer.
- Behandle varsel på ein profesjonell måte, og halde tidsfristar.
- Tydeleg kommunikasjon frå leiarar kring haldningar og ønska kultur dersom kritikkverdige forhold oppstår.
- Styrking av leiarkompetanse.

B) Likestilling

Kvinnedel i presteskap og administrasjon

Tabell 4.2 Kvinneandel i presteskapet

31.12.2022	Kvinner	Menn	Totalt	Prosent kvinner
Møre presteskapet	14,6	41,8	56,4	25,9
Møre administrasjon	6	7	13	46,2

Kvinnedel i leiarstillingar, biskopar og prostar

Tabell 4.3 Kvinneandel i leiarstillingar

Presteskapet	Kvinner	Menn	Totalt	Prosent kvinner
Møre presteskapet	2	5	7	28,6
Møre administrasjon	1	2	3	33,3

Søknader og tilsettingar av prestar i Møre bispedøme

Tabell 4.4 Kvinnedel – søknader

Møre	2022			2021		
	Antall søknader	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner	Antall søknader	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner
	17	7	41%	22	2	23%

Tabell 4.5 **Kvinneandel - tilsettingar**

Møre	2022			2021		
	Antall tilsettingar	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner	Antall tilsettingar	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner
	10	5	50%	9	3	33 %

Vurdering:

Vi vurderer andel kvinner i presteskapet som lågt, med 25,9%. Om vi hadde rekna med dei som var i ordning med Prest under utdanning (som no er rekna som vikarar) ville andelen kvinner blitt 34%. Det er god balanse mellom kvinner og menn i bispedømeadministrasjonen.

Andelen stillingssøknader frå kvinner er auka til 41% og andelen tilsettingar er auka til 50% i 2022. Vi trur langsiktig fokus på rekruttering og arbeidet for arbeidsmiljø for kvinner i presteteneste har innverknad på resultatet.

Lønsmessig ligg Møre totalt sett godt an, med kvinners lønn som 100,4 av menns lønn. Om rekruttering viser vi elles til Del 3, punkt 1.3.1.

C) Vurdering av risiko for misleghald

Vi vurderer risiko for misleghald som liten.

Denne vurderinga er gjort med bakgrunn i at Møre bispedømeråd følgjer nasjonale rutinar og ordningar:

Dei områda som særleg er omfatta av rutinar er:

- Fullmakter
- Anskaffing av varer og tenester
- Ordning for reise og opphald
- Mottak og handsaming av faktura i elektronisk fakturabehandlingssystem
- Godkjenning for utbetaling
- Lønstrutinar
- Rapportering
- Tilskotsforvaltning

Det er interne rutinar som kan forhindre, under dette oppdage og eventuelt korrigere styringssvikt, feil, manglar og misleghald.

Det ligg til grunn delegering av budsjett disponeringsmynde. Bispedømerådet og biskopen har vedteke delegasjonsreglement. Det ligg også føre delegasjonsreglement og underskriftsfullmakter for administrasjonen.

For 2022 er det berre gjort endringar i rutinar som følgje av nasjonale føringar knytt til rekneskap, budsjett og lønsområdet. Det er som følgje av dette gjort mindre endringar i prosessar for vurdering av risiko og vesentlegheit.

DEL 5 - VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Samanheng mellom framtidsutsikter, strategidokument og satsing/fokus-område

Strategidokumentet til Dnk og Møre bispedømme er likelydande. Dette dokumentet har tre element som identifiserer Møre bispedømme og som fortel korleis bispedømmet ønskjer å stå fram resten av dette tiåret.

Element 1 er visjonsformuleringa: «Meir himmel på jorda». Møre bispedømme støttar heilhjarta formuleringa, og gjennom alt sitt arbeid, regionalt og lokalt, vil bispedømmet realisere visjonen. Det ligg mange gode spor av himmel etter visitasar, møte og på andre arenaer der bispedømmet har vore synleg.

Element 2 i strategidokumentet identifiserer bispedømmet si sjølvforståing, eller seier noko om at kyrkja har lyst til å vere «ei vedkjennande, open, tenande og misjonerande folkekyrkje, som vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og von i Jesus Kristus».

Element 3 identifiserer strategiar. Fokus på strategiar, og vidare fokus på strategiane sine tiltak, slik dei får form i årsplanar, utfordrar å sjå heilskapen. Strategiane lyt alltid vekse fram og ut av at bispedømmet er trygg på eigen kyrkjeleg identitet og sterkt forankra i eiga visjonsformulering.

Når samanhengen mellom dei ulike elementa i strategidokumentet er understreka, er det lettare å vurdere framtidsutsikter. Vi trur at satsings- og fokusområda er viktige indikatorar for framtida sine utfordringar.

Med omsyn til fokusområda «kunst og kultur», «kyrkja som organisasjon», «digitalisering» og «rekruttering» så peikar dei alle på område der bispedømmet brukar ressursar og energi. Vi trur at fokus på desse felte vil skape ny kraft, ny identitet og litt justert retning for Møre bispedømme sin kyrkjebåt.

Satsingsområde

Som ein ledd i bispedømmet si satsing på å bygge fellesskap for barn og unge, har storparten av satsinga konsentrert seg om dei unge over konfirmasjonsalder. Dåpsprosenten i bispedømmet er høg (og potensialet for auke er ikkje stort ved ei auke i talet på dåpsgudstenester, sjå forteljing 2 under).

Satsing på studentprestetjeneste har ført til at det no er etablert slik teneste i 50%stillingsressurs både i Volda, Ålesund og Molde/Kristiansund. I tillegg satsar bispedømmet på å bygge nettverk for unge gjennom å innføre FollowMe-konseptet i bispedømmet i sams prosjektsamarbeid med NMSu. FollowMe-konseptet er kjent både i Stavanger, Agder og Hamar bispedømme. Bispedømmet satsar også på jamn og god dialog med dei kyrkjelege barne- og ungdomsorganisasjonane gjennom nettverksmøter med "plattform"-organisasjonane.

Det er tilsett eigen fagrådgivar med arbeidsfelte unge, integrering og frivillige som fagområde. Rådgivaren har fokus på begge satsingsfelte, og er sentral i utvikling av FollowMe, vidareføring av ungdomsdemokrati og i plattformarbeidet. Samstundes har eit nytt fokus på integrering og sams rådgivarfokus på dei ulike integreringsinnstega (universell utforming/innvandring/flyktning), ført til fornya fokus på integreringa sine diakonale dimensjon. Vi er også sikre på at systematisk satsing og utvikling på frivillige blir eit viktig fagfelt i åra som kjem.

I tillegg til arrangement knytt til sorgmånad, trur vi at bispedømmet får nytt fokus på integrering og på diakoni også bidrar til nysatsingar i kyrkjelydane. Fokus på miljø og ny reisepolitikk får betydning for korleis vi møtes og korleis vi reiser. Vi ser også starten på etablering av Kirkens Bymisjon i Kristiansund og trur at andre diakonale innsteg blir viktige når vi skal vurdere framtidsutsikter.

Vi vil i det vidare tematisere nokre områder vi ser som viktige:

Rekruttering

- Til mangfaldet av kyrkjelege arbeidstakargrupper
- Utvikle fleire karrierevegar
- Utvikle ein ny frivilligkultur
- Effektivisere bruk av tilskotsmidlar
- Auka satsing på unge gjennom studentpresteteneste og ungdomsdemokrati

Omdømmebygging

- Auka fokus på SOME
- Meir synleg i samfunnet
- Større fokus på mediehandtering
- Løfte fram fleire gode forteljingar
- Korleis vere kyrkje i eit sekularisert samfunn
- Halde fram med å styrkje kultursatsinga
- Vere relevante der kyrkja er god: diakoni, beredskap, menneskemøte, trusopplæring

Organisasjonsutvikling

- Styrkje den strategiske leiinga av kyrkja
- Styrkje samhandling mellom prost og kyrkjeverje
- Styrke samhandling mellom bispedømeråd, sokneråd og fellesråd
- Utvikle tilbakemeldingskultur
- Vere i framkant av endra økonomiske føresetnader

Rutinar og gode planverktøy

- Ta i bruk «Kyrkja vår»
- Utvikle felles digitale plattformer på alle nivå
- Fokus på informasjonssatsing og utvikle kommunikasjonsstrategiar

Økumenikk

- Utvikle kyrkja som misjonerande og global ved å
 - o styrkje venskapsarbeid
 - o internasjonal diakoni
 - o misjonsengasjement

Vi-kjensle

- Byggje ned avstand mellom kyrkjelyd og bispedømme
- Inspirere kyrkjelydsprosjekt ved vidareføring av vekstmiddel-ordninga
- Løfte fram dei gode forteljingane

Til slutt lar vi to av prostane dele sine framtidsutsikter

Fortelling 1

Den største lekkasjen med omsyn til medlemstap i Den norske kyrkja dei døypte medlemmene som ikkje døyper barna sine.

Eg tenkjer at dette må gripast tak i – både lokalt, i bispedømmet og nasjonalt. Eg trur vi treng fleire alternativ til dåpsgudstenester – søndag kl. 11.00, egne dåpsgudstenester gjerne med fleire dåpsbarn, nokre gudstenester på kvardagar – kanskje helst laurdag – med dåp og av og til drop-in-dåp. Babysang må alle kyrkjelydar ha – gjerne i samarbeid med fleire – som i Rauma.

Babysang lagar ei bru vidare før og etter dåp og lagar ei samtale om dåp. Eg har tru på markering av dåpen ikkje lenge etterpå – f.eks. at eitt-dåpsår vert markert med ei gudsteneste der alle dåpsbarn med familie vert inviterte til kyrkja – gjerne gi dei ei gåve frå yrkjelyden. Dette gjorde vi i Innfjorden/Voll i januar 2023 med dåpsbarna frå dette soknet som vart døypte i 2022. Vi gjer dette for å knyte band mellom kyrkjelyd og familie. 4-årsbok, 6-årsbok, Tårnagentar, Lys Vaken er gode byggesteinar. Eg trur vi må arbeide for å kurse barn som får Bibelen. For bibelbruk blir ikkje lært slik skolen gjorde tidlegare.

Arbeidet etter konfirmasjonstida treng å ha mange former: - ungdomskafè/-klubb, leiarkurs, 10.trinn/ungdom som dreg som hjelpeleiarar på til dømes konfirmantleir/bibelgruppe for ungdom, reunion etter 1, 2, 3 år. Mange ungdomar har mykje kunnskap og mykje å bidra med berre dei vert spurte og får eit miljø dei kan vekse i. Kyrkja treng/skal ha fokus på barn og ungdom.

Fortelling 2

Folkekirke på holmer og skjær

Ytre Nordmøre prosti består av kommunene Averøy, Kristiansund, Smøla og Aure kommuner. Med unntak av en liten stripe på fastlandet helt nord i Aure er samtlige steder på øyer. For ikke mange år siden var alt dette fergebasert, og når ferga la stilt så var folket atskilt fra resten av verden. Dette er folkekirka på Ytre Nordmøre. Det gir noen pussige utslag, som at Brattvær kirke på Smøla er ei gigantisk kirke med plass til flere hundre mennesker, men plassert langt ute på et nes rett ved storhavet. Før kom hundrevis av mennesker seilende og roende inn til kirka. I dag bor det ingen ved kirka. Eller at Nordlandet og Kirkelandet kirke er plassert på to øyer midt i Kristiansund med noen meter saltvann mellom seg. Som fremtidsutsikter er disse kirkene kanskje et symbol på noe som folkekirka må se nærmere på.

Skal mange hundre års soknestructur danne basis for fremtidens folkekirke? Eller kan man se for seg at kirkerom kan utvikles til forskjellige type særpreg? En bymisjonskirke f.eks? En barnekirke-kulturkirke- ungdomskirke? Kanskje man skulle utfordre menighetsrådene på å «slippe» sin kirke og frigjøre den til andre typer oppgaver enn gudstjenester noen ganger i semesteret og gravferder ved behov? Hvem gir vi nøklene til – trenger vi i det hele tatt låste kirkedører?

Og i fremtiden – hvem rekrutterer vi? Hvordan utruker vi de som vi ansetter i kirka? Kan hende vi skulle kalt kirkelige medarbeidere gjennom nettverkene våre lokalt og utruste dem etter hvert i tjenesten? Mye av dette gjør vi gjennom PUU-ordningen i dag, men kan vi tenke enda mer radikalt rundt dette?

Hvorfor kaller vi ikke fiskere, lærere, eller arbeidsledige til engasjementer i kirken når vi ser at mange av våre frivillige er dyktige medarbeidere, men at langvarige cand.theol-løp og mastergrader er helt utenfor rekkevidde? Snu problemstillingen; start med kallet og sørg deretter for utrustning.

La mennesker med tilhørighet bli bekreftet av kirken først, og så gi dem det de trenger senere for å bli gode medarbeidere.

Som fremtidsutsikt ser jeg en lys fremtid for Den Norske Kirke, hvis den klarer å balansere de lengslene moderne mennesker har mot sin rike tradisjon og arv.

Da må vi tåle å være mer risikable, satse mer og heller innrømme at ikke alle satsinger når fram. Tåle to steg fram og et tilbake. Være nær i møte med den enkelte. Lete seg fram til gode rammer rundt de døpte som vil høre til. Være åpen og raus og risikovillig. I dette ligger fremtiden.

DEL 6 - ÅRSREKNESKAP

Leiinga sine kommentarar til årsrekneskapen 2022

Innleiing

Møre bispedømeråd er eit folkevalgt organ som blir valgt etter reglar fastsett av Kyrkjemøtet. Bispedømerådet er del av rettssubjektet Den norske kyrkja og dekker Møre og Romsdal fylke. Hovudoppgåvene går fram av vedtatt ordning for Den norske kyrkja med heimel i Lov om trudomssamfunn. Øvrig mynde går fram av reglar og delegert mynde frå Kyrkjemøtet/Kyrkjerådet. Bispedømerådet har viktige oppgåver av forvaltningsmessige karakter knyta til prestetenesta, forvaltning av ulike tilskot og samvirke med sokneråd og fellesråd. Ved utgangen av 2022 var det 83 årsverk høyrande til Møre bispedømeråd, fordelt på 70 årsverk prestestillingar og 13 årsverk administrasjon/rådgjevarstillingar.

Vurdering av vesentlege forhold

I 2022 har Møre bispedømeråd samla disponert kr 114.409.000,- etter tildeling frå Kyrkjerådet. Av dette er 30% eller kr 33.590.000 øyremarka midlar til trusopplæring, diakoni, undervisning og kyrkjemusikk. Midlane er vidareformidla til fellesråd i høve til fastlagde kriterier. Dei øvrige midlane, kr 80.371.000,- er nytta til løn og drift for presteteneste og kyrkjeleg administrasjon.

Tildeling frå Opplysningsvesenets fond på kr 502.000,- er nytta innanfor kriteria til kyrkjelege prosjekt i bispedømet. Desse midlane i tillegg til ubrukne midlar til trusopplæring, diakoni og undervisning til 88 ulike tiltak og aktivitetar etter søknad i dei ulike sokna.

Samla løns- og driftsutgifter var på kr. 81.123.000,-. Dette er kr 694.000,- meir enn tildelinga frå Kyrkjerådet. I høve til budsjett, der det vart lagt inn 1,5 mill. frå tidlegare års overskotet, er det eit mindreforbruk på kr 806.000,-.

Presteskapet: Rekneskapen for prestetenesta er på kr 66.068.000. Det er kr 268.000,- lågare enn budsjettet. Det er eit mindreforbruk på kr 1.018.000 i høve til løn og godtgjerdslar. Driftsutgifter har eit samla meirforbruk på kr 903.000 i høve til budsjett. 566.000 av dette er knytt til meirkostadar til vikarar og reiseutgifter som er kr 307.000,- høgare enn budsjett. Vi ser ei normalisering av desse kostnadane etter koronasituasjonen.

Administrasjon: Rekneskapen for kyrkjeleg administrasjon var på kr 15.055.000,-. Det er 427.000,- mindre enn budsjett. Løn og godtgjerdslar er kr 615.000,- lågare enn budsjett, som har si årsak i vakansar og permisjonar. Det er og nytta 289.000 mindre enn budsjett for reiser, kurs og andre driftsutgifter. Grunna reduserte bruk av driftsmidlar i administrasjonen, blei det utbetalt kr 545.000,- som tilskot til ulike formål, mellom anna kr 300.000,- til flyktningarbeidet i venskapsbispedømet vårt i Ungarn.

I 2022 er det ikkje gjort investeringar. Møre bispedømeråd har ikkje eigardeler eller interesser i andre verksemder. Rekneskapen for Møre bispedøme inngår i den samla rekneskapen for rettssubjektet Den norske kyrkja, og blir revidert av revisjonsfirma Ernst og Young AS.

Bispedømet har rutinar for melding av avvik og varsling av kritikkverdige tilhøve.
Molde, 1. Mars 2023

Ann-Kristin Sørvik
Bispedømerådsleiar

Bjørn Olaf Storhaug
Stiftsdirektør

Årsrekneskap

Budsjettgruppe 1 drift

Møre bispedømmeråd fekk i 2022 ei samla tildeling på kr 114 409 000 frå Kyrkjerådet. Driftstildelinga for 2022 var på kr 80 317 000. Det blei i tillegg budsjettert med å bruke kr 1 500 000 av tidlegare oppsparte midlar.

Møre bispedømmeråd nytta i 2022 kr 806 000 meir enn tildelinga til drift. Det var kr 694 000 mindre enn budsjettert.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2022	31.12.2022	
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet			
Inntekter	-216	-	216
Tilskudd/varekjøp	550	30	-520
Lønnskostnader	71 178	72 811	1 633
Andre driftskostn	9 611	8 976	-635
Sum budsjettgruppe 1	81 123	81 817	694
Samlet tildeling budsjettgruppe 1		80 317	
Avvik budsjett mot tildeling, budsjettgruppe 1			-1 500
Avvik regnskap mot tildeling, budsjettgruppe 1			-806

Budsjettgruppe 2 tilskot

Møre bispedøme blei tildelt kr 34 092 000 i tilskot til trusopplæring, diakoni, undervisning, kyrkjemusikk og midlar frå Opplysningsvesenets fond.

Det blei utbetalt kr 20 961 000 i tilskot til trusopplæring i kyrkjelydane og kr 12 644 000 til diakonstillingar, kateketstillingar og tilskot til kyrkjemusikk.

I tillegg blei det utbetalt kr 502 000 i midlar frå Opplysningsvesenets fond.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2022	31.12.2022	
Budsjettgruppe 2 og 3 - Tilskudd *			
Trosopplæring	20 961	20 961	-
Diakoni	6 315	6 400	85
Undervisning	5 989	6 064	75
Kirkemusikk	340	165	-175
Domkirke (Oslo og Nidaros)			-
Annet (inkl OVF)	502	502	-
Gruppe 3 (kun KR)			-
Sum budsjettgruppe 2 og 3	34 107	34 092	-15

Særskilt om OVF-tilskotet

Tilskotet frå OVF blei tildelt på bakgrunn av søknader. Tildelinga i 2022 var på kr 502 000.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2022		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491			-
Diakoni - 492			-
Barn og unge - 493	75		-75
Gudstjenesteliv - 494	20		-20
Kirkemusikk og kultur -495	262		-262
Samisk kirkeliv -496			-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	145		-145
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498			-
		502	502
Ovf total (for rapportering til Ovf)	502	502	-

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Møre bispedømmeråd
Moldetrappa 1

6415 MOLDE

Dato: 01.03.2023

Vår ref: 23/01142-1

Deres ref:

Program for utviklingssamtaler mellom bispeddømmene og Kirkerådet 2023

Velkommen til utviklingssamtale mellom bispedømmerådet og Kirkerådet.

I år fortsetter vi å ha dialog mellom to bispedømmer, og samtidig legger vi inn to timer for en direkte samtale mellom det enkelte bispedømmeråd og kirkerådet. Møtedagen vil starte med samtale mellom ett bispedømmeråd og Kirkerådet, før det blir felles lunsj og en felles dialog med de to bispedømmene. Dagen avsluttes med individuell del for det andre bispedømmet.

Vi viser til avtalte datoer og tider for samtale. Det vil bli servert lunsj.

Individuell del

A)

Året 2022 – erfaringer og veien videre

Med utgangspunkt i egen årsrapport bes bispedømmet presentere følgende:

- Hva lyktes bispedømmet med i 2022?
- Hvilke hovedutfordringer hadde bispedømmet i 2022?
- Veien videre

B)

Likestilling, inkludering og mangfold

Hvordan jobbes det med LIM-feltet i bispedømmet?

C)

Status økonomi

Bispedømmet kommenterer regnskapsresultatet for 2022 og eventuelle utfordringer innenfor økonomiområdet.

D)

Eget tema fra bispedømmet

Fellesdel

I fellesdelen legger vi opp til innledning fra hvert bispedømme før det åpnes for samtale og erfaringsutveksling. Dette gjentas på hvert av punktene.

A)

Dialog om satsinger for 2022. Hvert bispedømme presenterer arbeidet som har blitt gjort med de vedtatte satsingene for 2022:

Diakoni og barn og unge. Hvilke tiltak ble igangsatt i 2022? Hvilken effekt eller resultat ser dere av disse tiltakene?

B)

Vi ber videre om at bispedømmene presenterer hva som gjøres innenfor følgende tema som det er kritisk for kirken å lykkes med:

- Dåp
- Konfirmasjon - leir
- Rekruttering

C)**Kirkelig organisering**

Hvordan går prosessene med kirkelig organisering i bispedømmet? Hvilke utfordringer har dere sett og ser for det videre arbeidet?

Vi ber også om at dere presenterer eventuelle gode historier/positive erfaringer med å få kirken til å henge bedre sammen og jobbe på samme lag mot felles mål - og bedre dialogen mellom lokalkirkens og bispedømmets organer.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Gunn Schärer
direktør økonomi og virksomhetsstyring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei	8003 BODØ

Tunsberg bispedømmeråd
Møre bispedømmeråd

Postboks 10 Kaldnes 3119 TØNSBERG
Moldetrappa 1 6415 MOLDE

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 19.12.2022

Vår ref: 22/04442-1

Deres ref:

Rapportering fra bispedømmene for 2022

Årsrapport fra bispedømmene for 2022 skal ta utgangspunkt i strategien som ble vedtatt av Kirkemøtet i november 2021. Resultatmålene som det skal rapporteres på ble vedtatt av Kirkerådet i desember 2021. Det er foretatt mindre justeringer på disse resultatmålene, sammen med tilhørende indikatorer i samråd med stiftsdirektører og ledergruppen i Kirkerådet.

Kirkerådet utarbeider årsregnskap og årsrapport for Den norske kirke etter at utviklingssamtalene med bispedømmene har funnet sted. Frist for å sende rapporten til departementet og regnskapsdelen til Brønnøysundregisteret er innen 1. juni.

Bispedømmene har i 2023 leveringsfrist på sine rapporter for 2022 fredag 3. mars kl. 12:00.

Disposisjon

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Vurdering av framtidssutsikter
- VI Årsregnskap

I Leders beretning

Det gis en kort (1-2 sider) *overordnet vurdering* av bispedømmets samlede aktivitet og ressursutnyttelse i året som har gått. Beretning signeres av biskop og bispedømmerådets leder.

II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Det gis en kort (1 side) omtale av bispedømmets organisering og formål. Det skal videre oppgis:

A- Nøkkeltall pr prosti og for bispedømmet totalt: medlemmer/innbyggertall/inn- og utmeldinger, inkl. endringer fra 2020 og 2021.

B- Utvalgte volumtall: antall døpte, konfirmerte, vigslers, gravferder, gudstjenester totalt og deltakere samlet, inkl. tall fra 2016 – 2021.

C- Nøkkeltall for årsregnskapet (leveres av FØ innen 13.02.23).

III Årets aktiviteter og resultater

Under hvert punkt legges relevant dataunderlag til grunn. Det må foretas en avveining i bruk av tallene fra statistikkheftet og bispedømmets egne erfaringer og vurderinger. Denne delen bør gi både oversikt og innsikt i bispedømmets prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse, både i et ettårig og flerårig perspektiv. Analysen her bør også lede frem til refleksjoner om hva bispedømmet har lært, og hvordan årets erfaringer kan danne grunnlag for forbedringer eller endringer.

A- Et kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk.

B- Omtale av resultater og måloppnåelse organisert etter ark med resultatmål og nøkkelindikatorer (vedlegg 1). Skulle det være relevant for det enkelte bispedømme, er det anledning til å også bruke andre indikatorer for å belyse måloppnåelsen.

Under hvert område bes inkludert mål, resultater/utvikling og vurdering/analyse. Rapporten skal følge inndelingen under, som baserer seg på den nye strategien. Vedlegget med resultatmål og indikatorer følger samme inndeling.

1. Kirken åpner rom for tro

- 1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet
- 1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle
- 1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

2. Kirken er der livet leves

- 2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner
- 2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt
- 2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

3. Kirken er mer for flere

- 3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
- 3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
- 3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

For punkt 1.3.2 skal det rapporteres under del IV A–Arbeidsmiljø.

C – Kort om biskopens virksomhet relatert til bidrag i forbindelse med spesifikk måloppnåelse

IV Styring og kontroll i virksomheten

A- Arbeidsmiljø

- Sykefravær inkl. vurderinger
- Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

B- Likestilling: Kvinneandel i presteskapet og ved bispedømmekontoret, i lederstillinger presteskap, søknader og tilsetninger presteskap, sykefravær, permisjoner og lønn i prosent av menn.

C - Vurdering av internkontroll - overordnet vurdering av styring og kontroll i bispedømmet

V Vurdering av framtidsutsikter

Kirkemøtet har vedtatt ny strategi for 2022-2029 som danner utgangspunktet for årsrapporten 2022. I dette punktet skal bispedømmerådet trekke linjene fra oppnådde resultater i 2022, oppgaver og aktiviteter i 2023, samt den utviklingen og utfordringer bispedømmerådet ser for tiden framover.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Gunn Schärer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Resultatmål og indikatorer
Kvalitativ vurdering av universell utforming

Mottakere:		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE

1. Kirken åpner rom for tro

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorer:	Data hentes fra
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	1.1.1 Opprettholde antall deltakere i gudstjenester	Gudstjenestedeltakelse/frekvens	SSB
	1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall sokn med samisk innslag i gudstjeneste,	SSB
	1.1.3 Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe	Antall døpte, andel døpte av antall fødte, andel konfirmerte av andel medlemmer i kirken, antall vigsler, andel gravferder av antall døde medlemmer	MREG og SSB
	1.1.4 Barn og unge lærer om kirke og tro	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.	Planverktøy trosopplæring
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom	Kvalitativ vurdering	BDR
	1.2.2 Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn	Kvalitativ vurdering (med hvem og hvordan)	BDR
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes	Antall søkere til vigslede stillinger, antall vakanser i vigslede stillinger	HR og BDR
	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	Sykefravær, antall varsler (Ber om at dette målet rapporteres på under del IV)	HR/FØ
	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	Antall gjennomførte e-læringskurs, kvalitativ vurdering	HR/BDR

2. Kirken er der livet leves

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1 Flere deltakere på konserter og kulturarrangementet	Antall deltakere på konserter i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene. Antall deltakere på kulturarrangementet i kirkene i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene.	SSB
	2.1.2 Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt	Antall menigheter med åpne kirker, pilegrimsrapportering	SSB, BDR
	2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken	Kvalitativ rapportering – lokale historielag, kirke-skole-samarbeid	BDR
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Flere menigheter med diakonal satsing	Antall menigheter med diakonal betjening, kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.3 Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres	Kvalitativ vurdering	BDR
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1 Samarbeid menighet og misjon styrkes	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.3.2 Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet til den verdensvide kirke	Bes ikke om rapportering	
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene	Kvalitativ rapportering	BDR

3. Kirken er mer for flere

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.1.2 Universell utforming av og i styrkes kirken	Kvalitativ vurdering (se vedlegg med forslag)	BDR
	3.1.3 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap	Kvalitativ vurdering – gode historier	BDR
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Ungdomsarbeidet styrkes og kirken er til stede på utdanningsinstitusjoner og i forsvaret	Antall deltakere på tilbud for 13-17 år, antall deltakere tilbud 18-30 år	SSB
	3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes	Deltakelse i kommunale kriseteam, deltakelse i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.3 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.4 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Prosjekter vi gir innovasjonsmidler, kvalitativ vurdering	BDR/KFØ/FØ
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap	Sykefravær (dette rapporteres i del IV), antall menigheter med HELT MED-ansatte eller lignende (attføringsbedrifter)	HR/FØ, BDR
	3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken	Antall frivillige (splittet på i hvilke sammenhenger), kvalitativ vurdering – gode historier	SSB
	3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes	Antall menigheter som bruker Skjer i kirken	KOM

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Næsje Sætre	112	21/03034-16	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
17/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Rekneskapsrapport pr. 31.12.22

Vedlegg:

Møre bispedømmeråd drift totalt 2022
 Møre bispedømmeråd administrasjon 2022
 Møre bispedømmeråd presteskapet 2022
 Møre bispedømmeråd tilskot 2022

Saksorientering

Vedlagt følger årsrekneskapen for 2022 for Møre Bispedømmeråd.

Det er Kyrkjerådet som endeleg fastset og godkjenner årsrekneskap for Den norske kyrkje og legger det fram for Kyrkjemøtet til orientering, jf. § 30 i kyrkjeordninga og § 3 i Kyrkjemøtet sitt budsjettreglement Rekneskap og analyse for 2022 er utarbeida av Felles økonomieining (FØ) og er vedlagt saka.

Totalt for heile drifta for 2022 har Møre bispedømmeråd eit for bruk som er kr. 695 000 mindre enn budsjettet. Det utgjer 0,8 % av budsjettet.

Resultat 2022

Administrasjon	Prestetjenesten	Sum	Resultat i %
427	268	695	0,8 %

Budsjettet er laga utifrå tildelt ramme for 2022 – jf. endeleg tildelingsbrev av 16.02.2022. I tillegg er det lagt inn kr. 1 500 000 av avsette midlar tidlegare år. Det vart nytta kr 805 000 meir enn tildelte midlar til drift for 2022.

Det vart utbetalt kr. 16 000 meir enn tildelinga på tilskotspostane.

280 Møre bispedømmeråd

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-216	0	216	
Tilskudd	550	30	-520	-1733,3 %
Lønn og godtgjørelser	71 178	72 811	1 633	2,2 %
Andre driftskostnader	9 611	8 976	-635	-7,1 %
Sum	81 123	81 817	694	0,8 %

280 0000 administrasjon

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-57	0	57	
Tilskudd mv	545	30	-515	-1716,7 %
Lønn og godtgjørelser	10 835	11 450	615	5,4 %
Andre driftskostnader	3 732	4 002	270	6,7 %
Sum	15 055	15 482	427	2,8 %

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 15 055 000.

Totalt er det nytta kr 427 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen.

Det er 2,8 % mindre enn budsjettet.

Det er utbetalt kr 545 000 i tilskot av driftsmidlar. Dette er kr 515 000 meir enn budsjettet. Kr 300 000 er utbetalt til vennskapsbispedømmet i Ungarn i tråd med eige bispedømmerådsvedtak. Kr 245 000 er utbetalt til ulike tiltak etter søknad.

Regnskapet viser utgifter til lønn og godtgjersler som er kr 615 000 mindre enn budsjettet (5,4 %). Årsaka til innsparinga er vakanse og permisjonar i perioden januar-august.

For andre driftskostnader er det brukt kr 270 000 mindre enn budsjettet. Årsaka til dette er mindre reising, kurs og annonsering. Det er oppgradert datautstyr i 2022.

280 4000 prester

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-159	0	159	
Tilskudd mv	5	0	-5	
Lønn og godtgjørelser	60 343	61 361	1 018	1,7 %
Andre driftskostnader	5 879	4 975	-904	-18,2 %
Sum	66 068	66 336	268	0,4 %

Prestetenesta

Regnskapet for prestenesta er på kr 66 068 000. Det er kr 268 000 mindre enn budsjettet (0,4 %).

Det er eit mindreforbruk på kr 1 018 000 på lønn og godtgjersler (1,7 %). Mesteparten av mindreforbruket på lønn var i første kvartal.

Driftsutgifter har eit samla meirforbruk på kr 903 000. Meirforbruket er knytt til meirkostnader til vikarar.

280 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Trosopplæring	20 961	20 961	0	0,0 %
Diakoni/underv. og kirkem.	12 644	12 628	-16	-0,1 %
OVF	502	502	0	0,0 %
Sum	34 107	34 091	-16	0,0 %

TILSKUDD – budsjettgruppe 2

Det er utbetalt kr 20 961 000 i tilskot til i trosopplæring. Dette er same beløp som for 2022.

Utbetalinga av tilskot til kyrkjemusikk ved domkyrkja, samt diakoni og undervisning i bispedømmet er totalt kr 12 644 000. Det er kr 16 000 meir enn årets tildeling.

Heile tilskotet på kr 502 000 frå Opplysningsvesenets fond er nytta.

DISPONIBLE MIDLER – EGENKAPITAL

Møre bispedømmeråd hadde ved utgangen av 2021 et akkumulert mindreforbruk frå tidlegare år på kr 9 389 000. Det opparbeida mindreforbruket er bokført i balansen som eigenkapital. Det var budsjettert med bruk av kr 1 500 000 av eigenkapitalen i 2022.

Det blei brukt kr 822 000 meir enn tildelinga og balansen vil bli redusert tilsvarande.

Regnskapet for Den norske kyrkje i 2022 er ikkje formelt avslutta Regnskapet for Den norske kyrkje i 2022 er ikkje formelt avslutta av Kirkerådet.

Akkumulert mindreforbruk fordeler seg foreløpig slik:

	Akkumulert beholdning pr 01.01.2022	Mer-/mindre- forbruk 2022	Akkumulert beholdning pr 31.12.2022
Gruppe 1 - Drift	7 977 000	-806 000	7 171 000
Gruppe 2 – Tilskudd			
Trosopplæring	837 000	-16 000	821 000
Diakoni, undervisning og kirkemusikk	575 000		575 000
Totalt	9 389 000	-822 000	8 567 000

Kirkerådet har i KR-sak 52/21 vedtatt en avgrensing i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarande 3 % av siste års tildeling. Ordninga med ei øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3 % av tildelinga trer fullt ut i kraft frå rekneskapsåret 2023.

I 2022 utgjør denne 3 %-regelen kr 3 432 000 for Møre bispedømmeråd.

Forslag til vedtak

Møre Bispedømmeråd tek rekneskapan for 2022 til vitande

Møre bispedømmeråd			
Regnskap 2022 - drift			

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri (varer og tjenester)	-129 395		129 395
34xx - Tilskudd fra stat, fylker, kommuner, stiftelse samt gavein	-18 144		18 144
3xxx - Andre inntekter	-68 021		68 021
Sum inntekter	-215 560	0	215 560
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	550 000	30 000	-520 000
Sum tilskudd mv	550 000	30 000	-520 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	48 376 310	59 060 056	10 683 746
5006 - Beredskap	1 279 425	1 337 692	58 267
50xx - Tilleggs lønn, overtid og stedfortredergodtgj.	2 621 712	1 951 037	-670 675
51xx - Midlertidige stillinger, ekstrahjelp, honorarer mm	12 410 885	1 380 474	-11 030 410
53xx - Gruppeliv, honorarer og annen oppgavepliktig godtgjørelse	640 482	789 742	149 260
540x - Arbeidsgiveravgift	8 421 127	8 177 295	-243 832
58xx - Refusjon sykepenger, fødeselspenger mv	-2 131 128		2 131 128
599x - Refusjon lønnskostnader	-515 215		515 215
59xx - Andre personalkostn (gaver, forsikring, tjenestedrakt mm)	73 910	115 000	41 090
Sum Lønn og godtgjørelser	71 177 508	72 811 296	1 633 788
60xx - Avskrivninger	41 575	42 000	425
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	2 026 696	1 765 000	-261 696
64xx - Leie maskiner, inventar, datautstyr, transportmidler mv	149 651	40 000	-109 651
65xx - Inventar, driftsmateriale, datautstyr, programvare, rekvis	449 585	240 000	-209 585
66xx - Reparasjon og vedlikehold bygninger og utstyr	50 169		-50 169
67xx - Honorar rådgivning, regnskap, revisjon, flytting og kjøp o	116 505	120 000	3 495
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	760 767	380 000	-380 767
6797 - Annen bistand	1 226 382	1 370 000	143 618
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, aviser, bøker, annonser mm	432 388	504 704	72 316
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	1 341 299	2 015 000	673 701
69xx - Telefon, porto mv	20 939	10 000	-10 939
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	6 615 956	6 486 704	-129 252
71xx - Bilgodtgjørelse, diett, reiser mm	2 964 260	2 280 000	-684 260
73xx - Reklamekostnad og representasjon	2 380	15 000	12 620
74xx - Medlemskontingent og gaver	26 954	43 000	16 046
77xx - Annen kostnad	300	152 000	151 700
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	2 993 894	2 490 000	-503 894
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	723		-723
Sum Finanskostnader og overføringer	723	0	-723
Sum	81 122 521	81 818 000	695 479

Møre bispedømmeråd			
Regnskap 2022 - administrasjon			

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-24 595		24 595
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-2 308		2 308
3xxx - Andre inntekter	-30 000		30 000
Sum inntekter	-56 903	0	56 903
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	545 000	30 000	-515 000
Sum tilskudd mv	545 000	30 000	-515 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	8 776 615	9 759 955	983 341
50xx - Tilleggs lønn, overtid mm	144 944	76 154	-68 791
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	484 832		-484 832
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	186 290	155 134	-31 156
540x - Arbeidsgiveravgift	1 346 233	1 408 765	62 532
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-211 801		211 801
59xx - Andre personalkostnader	107 429	50 000	-57 429
Sum Lønn og godtgjørelser	10 834 542	11 450 008	615 466
60xx - Avskrivninger	41 575	42 000	425
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	1 631 679	1 620 000	-11 679
64xx - Leie maskiner, inventar mm	30 787	40 000	9 213
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	337 764	180 000	-157 764
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	50 169		-50 169
67xx - Div honorar og flytting	15 755	20 000	4 245
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	220 772	40 000	-180 772
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	166 519	349 704	183 185
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	438 154	1 105 000	666 846
69xx - Telefon, porto mv	6 576	10 000	3 424
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	2 939 750	3 406 704	466 954
71xx - Reiser	765 452	535 000	-230 452
73xx - Reklamekostnad og representasjon	2 380	15 000	12 620
74xx - Medlemskontingent og gaver	23 741	43 000	19 259
77xx - Annen kostnad	300	2 000	1 700
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	791 873	595 000	-196 873
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	281		-281
Sum Finanskostnader og overføringer	281	0	-281
Sum	15 054 543	15 481 712	427 169

Møre bispedømmeråd			
Regnskap 2022 - presteskapet			

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-104 800		104 800
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-15 836		15 836
3xxx - Andre inntekter	-38 021		38 021
Sum inntekter	-158 657	0	158 657
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	5 000	0	-5 000
Sum tilskudd mv	5 000	0	-5 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	39 599 696	49 300 101	9 700 405
5006 - Beredskap	1 279 425	1 337 692	58 267
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	2 476 768	1 874 883	-601 885
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	11 926 052	1 380 474	-10 545 578
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	454 192	634 609	180 417
540x - Arbeidsgiveravgift	7 074 894	6 768 529	-306 364
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-1 919 327		1 919 327
599x - Refusjon lønnskostnader	-515 215		515 215
59xx - Andre personalkostnader	-33 519	65 000	98 519
Sum Lønn og godtgjørelser	60 342 966	61 361 288	1 018 322
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	395 018	145 000	-250 018
64xx - Leie maskiner, inventar mm	118 865		-118 865
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	111 822	60 000	-51 822
67xx - Div honorar og flytting	100 750	100 000	-750
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	539 995	340 000	-199 995
6797 - Annen bistand	1 226 382	1 370 000	143 618
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	265 869	155 000	-110 869
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	903 146	910 000	6 854
69xx - Telefon, porto mv	14 363		-14 363
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	3 676 210	3 080 000	-596 210
71xx - Reiser	2 198 808	1 745 000	-453 808
74xx - Medlemskontingent og gaver	3 213		-3 213
77xx - Annen kostnad		150 000	150 000
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	2 202 021	1 895 000	-307 021
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	442		-442
Sum Finanskostnader og overføringer	442		-442
Sum	66 067 982	66 336 288	268 306

Møre bispedømmeråd				
Regnskap 2022 - tilskudd				
Konto*	Koststed	Regnskap	Budsjett	Avvik
4600 - Tilskudd	2805110 - Tilskudd trosopplæring	20 961 000	20 961 000	0
4600 - Tilskudd	2805120 - Tilskudd diakoni	6 315 121	6 400 000	84 879
4600 - Tilskudd	2805130 - Tilskudd undervisning	5 989 122	6 063 000	73 878
4600 - Tilskudd	2805140 - Tilskudd kirkemusikk	339 757	165 000	-174 757
4600 - Tilskudd	2805160 - Tilskudd OVF	502 000	502 000	0
SUM		34 107 000	34 091 000	-16 000

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Arvid Helle	411	23/00872-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
18/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Svar på høyring - kirkemøtets arbeidsform - høring om endring av kirkemøtets forretningsorden

Vedlegg:

Kirkemøtets arbeidsform - høring

Saksorientering

Innleiing

Kyrkjerådet har fremja høyringssak om kyrkjemøtet sin forretningsorden. Saka rører ved tre ulike tema. Det første og største tema kan oppsummerast som framlegg til endringar i kyrkjemøtet si handsaming av regelsaker. Det andre tema knyter seg til lengda på kyrkjemøtet og det tredje tema handlar om møtegodgjøring for medlemene i kyrkjerådet.

Særleg det siste tema kan utfordre høyringsinstansen. Ved å gi uttale, gir rådet også uttrykk for medlemmene sine personlege og individuelle grunnar for deltaking. Det er nærliggjande å minne om «bukken og havresekken», så høyringsinstansen ber om at høyringsuttalen blir vurdert ut frå fleire kriterie enn bispedømmeråda sine høyringssvar.

Bakgrunn

Bakgrunnen for endringa er fleirfaldig. Ein viktig del av bakgrunnsbilete er likevel at lov om trus- og livssynssamfunn som ikkje vidarefører retten til tenestefri med løn frå for å vere folkevald medlem i kyrkjemøte. Ved dei to siste kyrkjemøta har ei større gruppe av medlemmene i møtet meldt frávær og grunngitt årsak til at dei ikkje hadde høve til å ta fri frå arbeid. Eit slikt frávær truar den demokratiske prosessen, difor er det viktig med gjennomgangen av kyrkjemøtet sin forretningsorden, med tanke på møteregularitet, lengd på kvart kyrkjemøte, nedkortinga av handsamingstida på ulike saker og møtegodtgjeringa til medlemene i møtet.

Tema 1 Handsaming av regelsaker

Høyringsdokumentet går inn for ei noko forenkling og ei forbetring av den omstendelege og trinnvise handsamingsprosedyren i regelsaker. Grunnen til dette er at regelsaker tar mykje tid i møtet og det har hendt at kyrkjemøtet har blitt til eit «regelsnekkerverksted» (uttrykk frå høyringsdokumentet) og vedtak er gjort utan at forslaget er tilstrekkeleg utgreidd. For å hindre at slike situasjonar oppstår, ønskjer ein å avgrense fullmakta kyrkjemøtet har til å vedta forslag i regelsaker som ikkje tilstrekkeleg utgreidde.

For å sikre at handsaming av forskrift og andre regelsaker er tilstrekkeleg opplyst til at vedtak kan fattast, tar høyringsbrevet til orde for at prøveordninga med eigen redaksjonskomitè, frå Kyrkjemøtet i 2020, blir vidareført som fast ordning. Slik blir den

normale sakshandsamingsprosedyren ved regelsaker, at saka blir fremja direkte til handsaming i plenum. Dersom det kjem endringsforslag i saka, blir saka oversendt eigen redaksjonskomitè. Redaksjonskomiteen vurderer endringsforslag(a), vurderer forslag i høve til anna regelverk og om regelforslaget er tilstrekkeleg utgreidd. Saka blir så lagt fram for ny handsaming i plenum. Dersom kyrkjemøtet framleis meiner at saka ikkje er tilstrekkeleg utgreidd, kan møtet sende saka tilbake til kyrkjerådet for vidare utgreiing.

Nyordninga med redaksjonskomitè for regelsaker skal sikre betre kvalitet og kortare sakshandsamingstid i kyrkjemøtet. Ulik dei andre av komiteane i kyrkjemøtet har ikkje redaksjonskomiteen ansvar for å gjere politiske vurderingar av endringsframlegga. Redaksjonskomiteen skal utføre ei formell vurdering av regelendringa, sjå til at ho er kompatibel med andre reglar/lover og at endringsframlegget er tilstrekkeleg utgreidd. Høyringsdokumentet går likevel inn for at redaksjonskomiteen kan sende endringsframlegget til vurdering i ein av dei kyrkjepolitiske komiteane. Ei slik oversending kan berre skje om redaksjonskomiteen vurderer endringsframlegget som tilstrekkeleg utgreidd.

Liturgisaker er også regelendringar. Høyringsdokumentet går inn for at endringsframlegg i liturgisaker **alltid** blir oversendt aktuell komitè i kyrkjemøte for handsaming, sjølv om redaksjonskomiteen i si formelle handsaming finn at saka er tilstrekkeleg utgreidd.

Høyringsdokumentet rår til at det er kyrkjemøtet som vel redaksjonskomitè mellom medlemmene i kyrkjemøtet. Ein rår til at komiteen har 4 medlemmer og at saksordførar i aktuell sak trer inn i komiteen. Det er eit ope spørsmål om ein av biskopane bør sitje i komiteen.

Høyringsdokumentet vurderer og om komiteen bør veljast ved starten av kvart møte, eller fast for heile valperioden. For dynamikken i dei ulike sakene si skuld, og for at medlemmene i møte skal kunne ha varierende oppgåver i løpet av valperioden, er det bra om komitèmedlemmane blir valde ved møtestart i kvart kyrkjemøte.

På denne bakgrunn rår administrasjonen til at Møre bispedømmeråd stiller seg bak forslag til ny formulering av §2-4 i kyrkjemøtet sin forretningsorden og støttar innføring av redaksjonskomitè som skissert i høyringsdokumentet.

Administrasjonen støttar også høyringsdokumentet sitt framlegg til §3-6 med merknad om 1) at redaksjonskomiteen blir vald for det einskilde møtet, og 2) at ein av biskopane har fast plass i komiteen, særleg i handsaming av liturgisaker.

Tema 2 Lengd og regularitet av kyrkjemøte

Ny lov og trus- og livssynssamfunn gir ikkje rett til tenestefri med løn for å ta del på kyrkjemøte. Dette har ført til at ein del medlemmer ikkje har hatt høve til å være til stades i møtet, eller har søkt om fritak frå deler av møtet. Ei slik utvikling er uheldig og har allereie vist at røysteføre sitt fråvær har ført til overraskande resultat i endeleg vedtak.

Eit annan perspektiv på lengda til kyrkjemøte, er at kostnadar ved å samlast har auka, Kostnadar knytt til reise og opphald har auka mykje siste åra. Kyrkjemøtet har også gjort vedtak om ny reisepolitikk for kyrkja og sett som mål å redusere med 60%. For å nå ei slik målsetjing, lyt ein på alle nivå i kyrkja redusere reiseverksemda. Eit tilleggsmoment er at kostnadar til møtegodtgjersle aukar, dersom innføring av møtegodtgjersle blir innført som ei form for erstatning når arbeidsgivar ikkje lenger gir rett til tenestefri med løn for å utføre offentlege verv.

Til spørsmålet om lengda på kyrkjemøtet, så legg høyringsdokumentet fram 4 ulike alternativ.

- 1) Årleg møte, kortare en dagens, 3-4 dagar + helg
- 2) Årleg møte, varierende lengd, t.d. to møter (3-4 dagar), og to møter noko lengre (6 dagar)
- 3) 2 årlege møter lagt til helg, 2 møter à 3 dagar (ein vyrkedag)
- 4) 2 møter i valperioden à 6 dagar.

Det einaste alternativ som reduserer kostnader til reise og opphald, som innfrir måla i den kyrkjelege reisepolitikken og som gir kontroll på møtegodtgjersle, er alternativ 4.

Ved tidlegare høyringssaker har høyringsinstansen argumentert for forenkling. Sjølv om ei forenkling gir større og fleire fullmakter til kyrkjerådet i perioden mellom kyrkjemøta, og sjølv om store saker som treng handsaming gjennom fleire møter (t.d. sak om kyrkjeleg organisering) får ein annan flyt og justert framdrift.

På den andre sida kan ein med rette stille spørsmål om samling kvart andre år forsvrar ressursane som blir brukt til gjennomføring av kyrkjemøte som eit folkevalt organ.

Tema 3 Innføring av møtegodtgjering

Som ein konsekvens av at arbeidsgivar ikkje lenger er pålagt å gi tenestefri med løn for at eit folkevalt medlem skal kunne ta del på kyrkjemøte, er spørsmål omkring innføring av møtegodtgjersle aktualisert. Frå ei utbetaling av møtegodtgjering på kr 87 000 i 2022, held høyringsdokumentet fram eit eksempel om at eit aktuell kostnad kan bli på kr. 1929 kvar deltakar, kvar dag. Vidare vurderingar omkring kven av møtedeltakarane som har rett til møtegodtgjersle, konkluderer høyringsuttalen med at kyrkjemøtet får om lag 1 mill. i ekstrakostnad for kvart møte.

Når konsekvensane av trus- og livssynssamfunnslova kjem til syne på denne måten, er det naudsynt at kyrkja finansierer kyrkjemøtemedlemmane si møtedeltaking på ved å innføre møtegodtgjering.

Forslag til vedtak

Møre bispedømme stiller seg bak argumentasjonen i saksutgreiinga og gjer høyringsvedtak om å:

- 1 Stille seg bak forslag til ny formulering av §2-4 i kyrkjemøtet sin forretningsorden og støttar innføring av redaksjonskomitè som skissert i høyringsdokumentet.

Bispedømmerådet støttar også høyringsdokumentet sitt framlegg til §3-6 med merknad om 1) at redaksjonskomiteen blir vald for det ein skilde møtet, og 2) at ein av biskopane har fast plass i komiteen, særleg i handsaming av liturgisaker.

- 2 Støtte at alternativ 4 blir lagt til grunn for regularitet og gjennomføring av kyrkjemøtet, slik at hovudordninga blir at ein har 2 regulære møter i kvar valperiode.
- 3 Innføre møtegodtgjering

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Møre bispedømmeråd
Moldetrappa 1

6415 MOLDE

Dato: 15.02.2023

Vår ref: 17/01312-20 aa333

Deres ref:

Kirkemøtets arbeidsform - høring om endring av Kirkemøtets forretningsorden

Kirkerådet sender med dette et høringsnotat om Kirkemøtets arbeidsform på høring til alle bispedømmeråd og Bispemøtet. Høringsnotatet er vedlagt.

Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli offentliggjort på kirken.no. Høringsuttalelser bes sendt til Kirkerådets postmottak på post.kirkeradet@kirken.no.

Av hensyn til saksbehandlingen frem mot Kirkemøtet 2023 er frist for å sende inn høringssvar satt til **16. april 2023**.

Med vennlig hilsen

Jan Rune Fagermoen
fungerende direktør

Andreas Henriksen Aarflot
nestleder, juridisk avdeling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Høringsnotat - Kirkemøtets arbeidsform

Mottakere:
Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S
1606
FREDRIKSTAD
5817 BERGEN

Borg bispedømmeråd

Bjarne Aasgt. 9

Bjergvin bispedømmeråd

Postboks 1960

Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Bispemøtet	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Kirkemøtets arbeidsform

Høringsnotat 15. februar 2023

Sammendrag

Fra 2017 og 2021 har Kirkemøtets rolle som øverste representative organ i Den norske kirke blitt endret, og Kirkemøtets rolle og ansvar har blitt styrket. Samtidig er rammebetingelsene for Kirkemøtet endret, ved at Kirkemøtets medlemmer ikke lenger har rett til fri fra arbeid for å utøve sine demokratiske verv. Gjennomføringen av Kirkemøtet 2020 under koronarestriksjoner ga også noen erfaringer om hvordan Kirkemøtet kan gjennomføres.

I dette høringsnotatet foreslås det at Kirkemøtet 2023 får en sak til behandling om Kirkemøtets arbeidsform. Det foreslås en ny behandlingsmåte for regelsaker, med innføring av en ny redaksjonskomité for regelsaker. Denne endringen foreslås gjort ved endring i Kirkemøtets forretningsorden. Samtidig drøfter høringsnotatet lengden på Kirkemøtets samlinger og spørsmål om møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer.

Ved at en sak om dette temaet behandles av det siste Kirkemøtet i valgperioden, sikrer en at kirkemøtemedlemmene har vesentlig erfaring med hvordan Kirkemøtets arbeidsform er i dag.

1. Innledning

Kirkemøtets rolle har blitt endret som følge av Den norske kirkes endrede rettslige grunnlag. Rammene for gjennomføringen av Kirkemøtet har også endret seg, blant annet ved at Kirkemøtets medlemmer ikke lenger har rett til fri fra arbeid for å utføre sitt verv.

Denne saken bygger på Kirkerådets evalueringer av kirkemøtene i inneværende valgperiode (2020, 2021 og 2022). I sak KR 116/21 vedtok Kirkerådet følgende:

«Kirkerådet tar evaluering av Kirkemøtet 2021 til orientering og ønsker at følgende saker følges opp:

- Det utredes om regelsaker kan behandles på en mindre ressurskrevende måte, f.eks. med en fast redaksjonskomite.
- Endrede arbeidsformer (...) med sikte på at flest mulig folkevalgte skal ha mulighet til å delta».

Dette høringsnotatet følger opp dette vedtaket. Det er lagt opp til at Kirkemøtet 2023 får en sak til behandling om Kirkemøtets arbeidsform, jf. sak KR 102/22 Kirkemøtet 2023 – *Saksliste og program*. Ved at saken behandles av det siste Kirkemøtet i valgperioden, sikrer en at kirkemøtemedlemmene har gode erfaringer med hvordan kirkemøtets arbeidsform er i dag.

Høringsfristen er fastsatt til 16. april 2023. Kirkerådet vil da kunne få saken til behandling på sitt møte 24.–25. mai 2023.

Høringsnotatet gjør innledningsvis rede for noen overordnede betraktninger om Kirkemøtets rolle og selvforståelse, før den presenterer et forslag til endring av prosedyren for behandlingen av regelsaker. Deretter drøftes spørsmålet om lengde på Kirkemøtet og spørsmål om møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer. Til slutt redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser.

2. Kirkemøtets rolle og selvforståelse

Over tid har det skjedd en utvikling hvor Kirkemøtets oppgaver har blitt flere, og ansvaret har gradvis blitt større. Kirkemøtet har som grunnleggende oppgave å holde Den norske kirke sammen, som organisasjon, som folkekirke, som trossamfunn og i en felles tro og lære.

Som det øverste demokratiske og representative organet i trossamfunnet Den norske kirke fastsetter Kirkemøtet kirkens grunnlag og lære og liturgier og gudstjenstlige bøker i tråd med regler for saksbehandling i liturgisaker, og Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling og kirkelige organer og om valg til disse organene. Grunnleggende sett er Kirkemøtet et åndelig lederorgan for hele trossamfunnet Den norske kirke. Kirkemøtet har også økonomioppgaver ved at det mottar statstilskudd til Den norske kirke nasjonalt. Kirkemøtet er trossamfunnet Den norske kirkes øverste representative organ. Samtidig er Kirkemøtet det øverste organet for rettssubjektet Den norske kirke.

Kirkemøtet blir gjerne sammenlignet med ulike størrelser i samfunnet. Siden Kirkemøtet som øverste representative organ i trossamfunnet er regelgivende myndighet, omtales ofte Kirkemøtet som kirkens eget storting. Noen vil legge større vekt på at Den norske kirke er et trossamfunn og en organisasjon i sivilsamfunnet, og de vil heller sammenligne med styringsorganer i sivilsamfunnsorganisasjoner. Når Kirkemøtet normalt samles én gang i året, kan en for eksempel peke på at Kirkemøtet ligner på en landsdekkende organisasjon sitt landsmøte eller generalforsamling. Idrettstinget i Norges Idrettsforbund kan i enkelte sammenhenger trekkes frem som et sammenlignbart organ. I andre kirkesamfunn finnes det også tilsvarende organer som Kirkemøtet, slik som Kyrkomötet i Svenska kyrkan og Kyrkomötet i Den evangelisk-lutherske kyrkan i Finland eller Generalsynoden i Church of England. Hva slags sammenligninger man trekker, vil ha konsekvenser for hva en mener

Kirkemøtet bør være, hva slags saker Kirkemøtet bør behandle og hvordan ulike sakstyper skal behandles.

Selv om trossamfunnsloven har bestemmelser om Kirkemøtets oppgaver og myndighet, har Kirkemøtet betydelig frihet og omfattende myndighet til selv å definere sin rolle, hva slags saker møtet skal behandle, og hvordan de skal behandles.

I dag behandler Kirkemøtet strategisaker, retningsgivende planer, lære- og liturgisaker, prinsipp saker, økonomisaker og regelsaker, i tillegg til å foreta valg og oppnevninger. Kirkemøtet må nødvendigvis behandle mange saker som angår egen organisasjon mv., men Kirkerådet og Kirkemøtet bør vurdere kritisk om for mange saker fremstår som for «interne». Kirkemøtet har også gjennomført enkelte internseminarer.

Kirkerådet mener en også bør stille spørsmål om hvordan Kirkemøtet best kan bidra til å realisere Den norske kirkes strategi som en utadvendt organisasjon med et tydelig oppdrag i samfunnet. Kirkemøtet kan også være en arena hvor Den norske kirke setter saker på dagsorden i samfunnsdebatten.

Kirkerådet avgjør hvilke saker som skal fremmes for Kirkemøtet, innretningen på disse og fastsetter Kirkemøtets program. Kirkerådet har derfor en viktig agendasettende funksjon for Kirkemøtet. Kirkerådet vil måtte gjøre en løpende vurdering av hvilke saker som egner seg til behandling i Kirkemøtet.

Kirkerådet er Kirkemøtets utøvende organ som forbereder og iverksetter Kirkemøtets beslutninger. Når Kirkemøtets arbeidsform vurderes, er det også relevant å vurdere forholdet mellom Kirkemøtet og Kirkerådet. Kirkemøtet har for eksempel tidligere valgt å delegerer til Kirkerådet å forestå valg og oppnevninger til eksterne råd og utvalg for å effektivisere oppnevningsarbeidet og frigjøre kapasitet i Kirkemøtet (se sak KM 13/11). I saken om nytt regelverk for behandling av liturgisaker foreslås noen endringer i arbeidsdelingen mellom Kirkerådet og Kirkemøtet, slik at noen saker foreslås behandlet av Kirkemøtet og andre saker av Kirkerådet (se sak KM 6/23). Selv om saken her ikke tar opp konkrete forslag om å gi Kirkerådet større myndighet, kan det være aktuelt å vurdere i ulike sammenhenger.

4. Kirkemøtets arbeidsform

Frem til 1. januar 2021 hadde medlemmer av Kirkemøtet rett på fri fra arbeid for å utøve demokratiske verv i kirkelige organer. Dette ble ikke videreført med ny trossamfunnslov. Kirkerådet har anmodet Barne- og familiedepartementet om å gjeninnføre regelen om rett til fri fra arbeid for å ivareta kirkelige verv i trossamfunnsloven, men departementet har kun svart at det «vil ta spørsmålet om en lovendring opp til vurdering ved en eventuell fremtidig revisjon av trossamfunnsloven».

På de to siste kirkemøtene var det hhv. 25 og 24 medlemmer som meldte forfall. For flere av disse var det ikke mulig å oppdrive varamedlemmer (fem i 2021 og åtte i 2022). Selv om noe av forfallet, i hvert fall i 2021, trolig kan tilskrives covid-19-pandemien, er det sannsynlig at en del medlemmer av Kirkemøtet opplever det vanskelig å få nærmere en uke fri fra arbeid og andre forpliktelser, spesielt sett i sammenheng med den omfattende møtevirksomheten i alminnelig arbeidstid både i bispedømmerådene og i Kirkerådet.

Hvordan saksbehandlingen skjer, har en vesentlig påvirkning på Kirkemøtets lengde. Kirkemøtets saksbehandling skjer i de fleste saker i to omganger i plenum med hver sin forutgående behandling i komité. Behandlingsformen er tidkrevende, men komitébehandlingen blir ofte omtalt av Kirkemøtets medlemmer som verdifull og en styrke for Kirkemøtet, ved at den bidrar til bred involvering av Kirkemøtets medlemmer og gir rom for åpen diskusjon av viktige spørsmål som behandles av Kirkemøtet. Kirkerådet legger til grunn at ordningen med arbeid i faste komiteer generelt skal ligge fast.

Kirkerådet vurderer likevel om det kan gjøres noen endringer i Kirkemøtets arbeidsform som kan bidra til at Kirkemøtet kan gjennomføres på kortere tid. I dette høringsnotatet foreslår Kirkerådet konkrete endringer i behandlingsmåten for regelsaker.

5. Behandling av regelsaker

Før det foreslås endringer i gjeldende behandlingsform for regelsaker anses det hensiktsmessig å redegjøre for bakgrunnen til dagens ordning og erfaringer fra kirkemøtene i 2020, 2021 og 2022.

I etterkant av evalueringen av Kirkemøtet 2018 vedtok Kirkerådet å ta opp Kirkemøtets forretningsorden til revisjon. Hensikten med en endring av prosedyren for behandling av regelsaker var å unngå at Kirkemøtet fungerer som et «regelsnekkerverksted» som legger til side prosesser som har vært på høring og finner «kloke løsninger langt over midnatt», som viser seg ikke å være godt nok konsekvensutredet.

Kirkemøtet fikk spørsmålet til behandling i sak KM 16/19 *Endringer i forretningsordenen for Kyrkjemøtet*. I saksorienteringen uttalte Kirkerådet følgende:

«Gjennom endringer dei seinare åra i relasjonen mellom staten og Den norske kyrkja har Kyrkjemøtet fått styrkt dei regelgivande fullmaktene sine. Utkastet til ny lov om trus- og livssynssamfunn legg opp til å styrkje dei regelgivande fullmaktene til Kyrkjemøtet enda meir (...).

Det har hendt at det blir sett fram heilt nye forslag i Kyrkjemøtet i saker som har vore til høyring før dei blir lagde fram for Kyrkjemøtet. Slike forslag har ikkje vore til høyring og er derfor heller ikkje nærmare utgreidde. Det har

mellom anna ført til at Kyrkjemøtet har vedteke reglar som har vore i strid med kyrkjelova, og som derfor måtte rettast i etterkant (KM 11/11, KR 79/11 og KM 03.10/12). For å hindre dette, for å ta omsyn til høyringsinstansane og for å sikre forsvarleg saksbehandling gjer ein framlegg om å avgrense dei fullmaktene [Kyrkjemøtet] har til å vedta forslag som ikkje er greidde ut i regelsaker.

Men i nokre tilfelle vil det vere regelsaker som ikkje utan vidare kan utsetjast eitt år. Til dømes ville det ha vore for seint å utsetje behandlinga av kyrkjevalreglane frå Kyrkjemøtet i 2018 til Kyrkjemøtet i 2019, ettersom arbeidet med valet ville ha teke til før reglane da kunne vedtakast i Kyrkjemøtet. I slike saker bør det overlatast til Kyrkjerådet å gjere vedtaket, innanfor dei rammene Kyrkjemøtet set» (KM 16/19, side 12).

Kirkemøtet vedtok bl.a. på denne bakgrunn følgende bestemmelse:

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Hvis Kirkemøtet i slike saker ønsker å vedta et forslag som ikke er tilstrekkelig utredet, skal saken sendes tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning før endelig vedtak. Hvis det er nødvendig å treffe et vedtak i en slik sak før Kirkemøtets neste møte, treffer Kirkerådet vedtak innenfor de rammer Kirkemøtet setter. Vedtak som er truffet etter annet punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Ordlyden i Kirkemøtets forretningsorden § 2-4 første ledd – «så godt opplyst som mulig» – kan ikke forstås bokstavelig. Hva plikten omfatter, og hvor langt den rekker, er avhengig av den konkrete saken, blant annet hvem den berører og tilgjengelige ressurser. Ordlyden i andre ledd om at saken skal være «tilstrekkelig utredet» åpner for at Kirkemøtet kan vedta mindre endringer, så lenge disse er «tilstrekkelig» utredet. Komiteen presiserte følgende i sak KM 16/19:

«Komiteen viser samtidig til at det kan være tale om mindre endringer i slike bestemmelser. Slike endringer kan kvalitetssikres under selve Kirkemøtet. Dette presiseres med tillegget «tilstrekkelig» foran «utredet».»

Etter gjeldende ordning ligger det i første rekke et særlig ansvar til komiteene for å vurdere både om komiteens forslag og eventuelle endringsforslag fra plenum er «tilstrekkelig utredet» til å bli vedtatt uten å måtte sende dem tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Dirigentskapet har et ansvar for å lede gjennomføringen av Kirkemøtet, og det er Kirkemøtets protokollkomité som har ansvar for å «[s]e til at alle vedtak er truffet i samsvar med forretningsordenens bestemmelser og at også andre saksbehandlingsregler er fulgt», jf. Kirkemøtets forretningsorden § 3-5 tredje ledd.

5.1 Erfaringer fra Kirkemøtet 2020

Kirkemøtet 2020 var det første Kirkemøtet etter innføringen av de nye prosedyrereglene for behandling av saker som angår forskrifter og annet regelverk. På grunn av koronasituasjonen ble det vedtatt en særskilt behandlingsform uten ordinære komiteer. Sakene ble i første omgang behandlet i Kirkemøtets plenum, før de ble oversendt en redaksjonskomité for hhv. regelsaker og andre saker.

Redaksjonskomiteen hadde følgende oppgaver innenfor sitt ansvarsområde:

- Samle alle endringsforslag som fremmes til sakene, sortere og nummerere dem.
- Vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og samstemmes.
- Vurdere om endringsforslaget strider mot lov, regler eller forretningsorden. Hvis endringsforslaget strider mot lov, regler eller forretningsorden, skal redaksjonskomiteen anbefale at forslaget ikke realitetsbehandles, eventuelt vurdere om forslaget kan omformuleres for å komme i overenstemmelse med lov, regler og forretningsorden.

Redaksjonskomiteen for regelsaker vurderte de innkomne endringsforslagene og ga en vurdering av om de var i tilstrekkelig utredet i henhold til Kirkemøtets forretningsorden, eller ikke. Dette var en formell vurdering av spørsmålet om forslagene var tilstrekkelig utredet, og ikke en politisk vurdering av om forslagene var ønskelig å vedta eller ikke.

5.2 Erfaringer fra Kirkemøtet 2021 og 2022

Våren 2021 var det nødvendig å fastsette endringer i kirkeordningen og annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet, men det ordinære Kirkemøtet ble ikke avholdt før i november 2021. Med hjemmel i Kirkemøtets forretningsordens bestemmelse om særskilt behandlingsform ble det derfor gjennomført et ekstraordinært kirkemøte gjennom skriftlig saksbehandling våren 2021. Dette vedtok både endring i kirkeordningen og forskrift om regler om formene for menighetsmøtets virksomhet.

Kirkemøtet i 2021 og 2022 behandlet regelsaker på ordinært vis gjennom behandling i komité og i plenum. Dette gikk i hovedsak bra. Noen komiteer foreslo endringer i forslag til vedtak, samtidig som de presiserte at de vurderte at endringsforslagene var tilstrekkelig utredet til å bli vedtatt på det aktuelle Kirkemøtet (se f.eks. sak KM 14/21 og KM 29/21). Samtidig ble det både i 2021 og 2022 fremmet endringsforslag i plenum som også ble vedtatt. I etterkant, på samme Kirkemøte, ble det stilt spørsmål om disse endringsforslagene hadde vært tilstrekkelig utredet til å bli vedtatt, uten at saken måtte sendes tilbake til Kirkerådet for ytterligere utredning. Det gjaldt følgende:

- I sak KM 24/21 *Kvalifikasjonskrav for kirkelige stillinger* ble det fremmet et endringsforslag om at en person med en erfaringsbasert master måtte ha fylt **40 år** for å kunne bli tilsatt som prest, i stedet for forslaget om at vedkommende måtte ha fylt **35 år**.
- I sak KM 11/22 *Kirkelige valgeregler og tilhørende endringer i kirkeordningen* ble det fremmet et endringsforslag om at minst én av de

unge kandidatene under 30 år på listeforslaget, skulle plasseres på en av de tre øverste plassene.

I begge sakene valgte Kirkemøtet å omgjøre vedtakene. I den førstnevnte saken, skjedde det direkte i plenum, mens i den sistnevnte saken ble den oversendt komiteen for ny vurdering før saken ble behandlet i tredje gangs plenum.

5.3 Kirkerådets vurderinger og forslag til endringer

Hensynet bak bestemmelsen om behandling av forskrifter og andre regelsaker er som nevnt å legge til rette for at regelsaker som behandles av Kirkemøtet, er tilstrekkelig opplyst til å bli vedtatt, bl.a. for å hindre at Kirkemøtet vedtar endringsforslag til regler som ikke er i overenstemmelse med overordnet regelverk eller lignende. Erfaringen fra 2020 med at regelsaker blir behandlet av en fast redaksjonskomité for regelsaker, var god, og denne behandlingsmåten fremstår som hensiktsmessig. På bakgrunn av erfaringene fra Kirkemøtet 2021 og 2022 mener Kirkerådet samtidig at det er behov for noen endringer som klargjør Kirkemøtets handlingsrom, slik at det ikke legges for sterke begrensninger på Kirkemøtet.

Kirkerådet foreslår at regelsaker normalt blir fremmet direkte til behandling i plenum. Endringsforslag oversendes en fast redaksjonskomité for regelsaker. Redaksjonskomiteen får ansvar for å vurdere om endringsforslag kan koordineres, om endringsforslag er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet til å realitetsbehandles på det aktuelle Kirkemøtet. Basert på anbefalingen fra redaksjonskomiteen, kan Kirkemøtet selv ta stilling til om møtet anser at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne bli behandlet på det samme Kirkemøtet. Hvis Kirkemøtet kommer til at et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan saken sendes tilbake til Kirkerådet for videre utredning.

En redaksjonskomité for regelsaker vil i utgangspunktet ha et mandat som er begrenset til å foreta en formell vurdering av om endringsforslag er tilstrekkelig utredet og forenlig med annet regelverk. Til forskjell fra de ordinære komiteene vil redaksjonskomiteen ikke ha ansvar for å foreta en politisk vurdering av om endringsforslagene er ønskelige eller ikke. Dette tilsier at det bør være en åpning for at redaksjonskomiteen kan oversende endringsforslag til en ordinær komité for videre behandling, avhengig av om redaksjonskomiteen vurderer om endringsforslag er kurant eller ikke. Det vil kun være aktuelt der redaksjonskomiteen kommer til at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet.

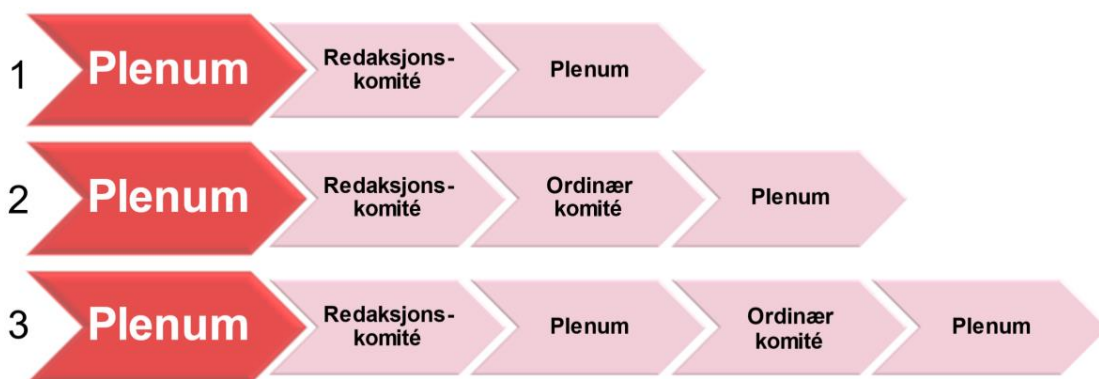
Det kan for eksempel være at det kommer endringsforslag i noen av regelsakene som følger opp prinsippvedtak om kirkelig organisering, hvor det åpenbart er behov for en realitetsbehandling – og ikke bare en formell vurdering av om endringsforslagene er tilstrekkelig utredet eller ikke.

Hvis redaksjonskomiteen kommer til at et endringsforslag som er tilstrekkelig utredet ikke er kurant, men krever en nærmere innholdsmessig (politisk) vurdering, kan redaksjonskomiteen oversende endringsforslagene i saken til en ordinær komité

for innholdsmessig vurdering. Hvis redaksjonskomiteen vurderer et endringsforslag som er tilstrekkelig utredet som kurant, fremmer den saken for Kirkemøtet igjen, uten nærmere vurdering av en ordinær komité. Så må Kirkemøtet i plenum kunne ta stilling til om forslaget anses som kurant, eller om endringsforslaget skal oversendes til en ordinær komité for nærmere innholdsmessig vurdering. Hvis Kirkemøtet er enig i at endringsforslagene er kurante, kan Kirkemøtet fatte vedtak i saken.

I plenumsdebatten vil Kirkemøtets medlemmer også kunne gi uttrykk for om en sak er kurant eller ikke, slik at det blir lettere for redaksjonskomiteen å ta stilling til spørsmålet.

De ulike behandlingsformene som er redegjort ovenfor, kan illustreres på følgende måte:

Kirkemøtet har noen ganger behandlet saker i flere omganger: først gjennom et prinsippvedtak på ett kirkemøte, etterfulgt av et regelvedtak på et senere kirkemøte. Denne metoden har enkelte ganger blitt benyttet ved behandling av de kirkelige valgreglene (i 2013/2014 og 2021/2022): Her avgjøres prinsipielle spørsmål knyttet til endringer i valgregler på ett møte, mens de konkrete regelendringene behandles på neste møte. Kirkerådet vurderer dette som en hensiktsmessig måte å behandle saker på, og det vil også kunne bidra til å legge til rette for at flere regelsaker kan behandles etter prosedyrene for kurante saker. Om det er mulig å behandle saker på denne måten, vil måtte vurderes av Kirkerådet fra sak til sak. Det må også ses i sammenheng med hvor ofte Kirkemøtet gjennomføres, se avsnitt 6.

Nærmere om liturgisaker

Liturgier og liturgiske regelverk er også en type regelsaker, og slike liturgiske regelsaker er regulert i nærmere regler for saksbehandling av liturgisaker. Etter gjeldende forretningsorden har disse likevel ikke vært omfattet av prosedyren i § 2-4. Kirkeordningen § 28 fjerde ledd fastsetter at liturgisaker skal forelegges Bispemøtet før behandling i Kirkemøtet, og det er fastsatt egne regler for saksbehandling i liturgisaker (se egen sak til Kirkemøtet 2023 om forslag til endringer av dette regelverket). Den omfattende forutgående behandlingen av liturgier etter dette

regelverket burde kunne tilsi at også liturgier og liturgiske regelverk behandles av Kirkemøtet etter prosedyren for regelsaker med behandling direkte i plenum.

Også i slike saker vil det kunne være behov for å vurdere om endringsforslag er tilstrekkelig utredet. Samtidig vil det i liturgisaker alltid være et behov for en innholdsmessig vurdering av eventuelle endringsforslag, og det finnes særlige regler for behandlingen av disse sakene. Behandlingsmåten i liturgisaker må også ses i sammenheng med saken om regler for behandling av liturgisaker, som etter planen skal behandles på Kirkemøtet 2023.

Kirkerådet vurderer det slik at redaksjonskomiteen også i liturgisaker bør vurdere om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet. I slike saker vil det imidlertid alltid være behov for en innholdsmessig vurdering, og ikke bare en formell vurdering, av endringsforslagene. Det foreslås derfor å presisere at endringsforslag som er tilstrekkelig utredet i slike saker, alltid skal oversendes fra redaksjonskomiteen til ordinær komitébehandling.

I henhold til kirkeordningen er det fastsatt at hvis en tilrådning som har minst 2/3 flertall i Bispemøtet, ikke får flertall i Kirkemøtet, sendes saken tilbake til Bispemøtet. Kirkerådet har tidligere lagt til grunn følgende:

«Dersom det under Kirkemøtet fremmes endringsforslag til liturgien må saken sendes tilbake slik at Bispemøtet får anledning til [å] behandle endringsforslagene i ordinært møte, og saken oversendes på ny fra Kirkerådet til Kirkemøtet året etter. Slik gis forslagene en kvalitetsmessig og læremessig forsvarlig behandling» (KM 12/18 side 12).

Redaksjonskomiteens rolle er avgrenset til å vurdere om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å bli vedtatt.

Nærmere om redaksjonskomiteens valg, sammensetning og arbeidsform

Det foreslås at Kirkemøtet velger redaksjonskomiteen for regelsaker. For ordens skyld foreslås det å presisere at redaksjonskomiteen skal bestå av medlemmer av Kirkemøtet. Det foreslås at Kirkerådets medlemmer bør være utelukket fra å sitte som ordinært medlem eller varamedlem i redaksjonskomiteen. Saksordfører for den aktuelle saken bør imidlertid kunne tiltre redaksjonskomiteen, også om vedkommende er medlem fra Kirkerådet, slik praksis er for saker som fremmes direkte i plenum. Videre bør forretningsorden ikke ta stilling til antall medlemmer. Det gir fleksibilitet, og behovet vil kunne variere over tid. I 2020 bestod redaksjonskomiteen av fire faste medlemmer, inkludert én biskop, i tillegg til at den ble tiltrådt av saksordfører fra Kirkerådet for den enkelte saken. Kirkerådet antar at det vil kunne være en hensiktsmessig størrelse på komiteen.

Det er et spørsmål om redaksjonskomiteen bør velges for det enkelte møtet, eller for hele valgperioden. Andre komiteer i Kirkemøtet, inkludert valgkomiteen og protokollkomiteen, velges for hele perioden. Når det foreslås at Kirkerådets

medlemmer er utelukket fra å sitte i redaksjonskomiteen, kan det tenkes at noen gode kandidater til redaksjonskomiteen avstår fra valg for å stille som kandidat til Kirkerådet, og det hender at det er enkelte forfall mv. til det enkelte møtet. Det vil også være ekstra tidkrevende å delta i redaksjonskomiteen, noe som kan tilsi at enkelte av medlemmene vil kunne ønske avløsning etter ett år. Det kan trekke i retning av at redaksjonskomiteen velges for det enkelte møtet. Kirkerådet har ikke tatt stilling til om redaksjonskomiteen bør velges fast, eller om den bør velges for det enkelte møtet, og Kirkerådet ber om tilbakemelding på dette spørsmålet fra høringsinstansene.

På samme måte som ved valg av dirigentskap, komitéledere mv. foreslås det at det blir opp til Kirkerådet å foreslå hvem som skal sitte i redaksjonskomiteen.

Det legges til grunn at redaksjonskomiteen behandles som en særskilt komité på lik linje med protokollkomiteen og valgkomiteen. Det innebærer at redaksjonskomiteens medlemmer også vil være medlemmer av ordinære komiteer.

Kirkemøtet vil kunne legges opp til at regelsakene behandles tidlig i møtet, slik at redaksjonskomiteen kan gjennomføre sine møter på kvelden, over frokost eller i lunsjpausen, avhengig av programmet. Det vil også være hensiktsmessig å avklare tidlig i møtet om enkelte endringsforslag skal vurderes av en ordinær komité, eller ikke.

Forslag til regel

Etter dette foreslår Kirkerådet følgende endringer i Kirkemøtets forretningsorden:

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag som fremmes i plenum, oversendes en redaksjonskomité for regelsaker for nærmere behandling etter § 3-6.

Kirkemøtet skal på bakgrunn av redaksjonskomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å vedtas. Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende det tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Kirkemøtet kan i slike tilfeller også gi Kirkerådet myndighet til å treffe vedtak. Vedtak som er truffet etter tredje punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Ny § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Redaksjonskomité for regelsaker (regelkomité)

Kirkemøtet velger en redaksjonskomité for regelsaker [for det enkelte møtet/for hele valgperioden] bestående av medlemmer av Kirkemøtet. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i redaksjonskomiteen. Redaksjonskomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Redaksjonskomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller redaksjonskomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan redaksjonskomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres.

Redaksjonskomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker. Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.

Nåværende § 3-6 blir § 3-7.

Endringer av Kirkemøtets forretningsorden krever 2/3 flertall, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 8-2.

6. Lengden på Kirkemøtet

Etter Kirkemøtets forretningsorden § 1-2 avholder Kirkemøtet årlige møter, og det er Kirkerådet som fastsetter tid og sted for Kirkemøtet. Selv om denne avgjørelsesmyndigheten ligger til Kirkerådet, er det hensiktsmessig at Kirkemøtet drøfter prinsipper om lengden på Kirkemøtet på overordnet nivå. Kirkerådet innhenter tilbud for hotell til Kirkemøtet for flere år av gangen, noe som innebærer at det er nødvendig med forutsigbarhet om hvor lange de enkelte møtene skal være.

Antall dager som har gått med til Kirkemøtet de siste to valgperiodene, fremgår av tabellen nedenfor.

Kirkemøtet	Antall dager	Merknad
KM 2016	Sju dager	Konstituerende møte
KM 2017	Seks dager	
KM 2018	Seks dager	
KM 2019	Seks dager	
KM 2020	Fire dager	Konstituerende møte. Ikke komitébehandling
KM 2021	Seks dager	
KM 2022	Seks dager	Ekstra dag for komité D
KM 2023	Fem dager	

Hovedregelen de senere årene har vært at Kirkemøtet avholdes over seks dager, med enkelte unntak. Det innebærer altså at Kirkemøtets medlemmer normalt må få fri fra arbeid fire arbeidsdager.

I vurderingen av Kirkemøtets arbeidsform inngår også et spørsmål om hvor ofte og over hvor lang tid Kirkemøtet bør gjennomføres. Dette må ses i sammenheng med hvilke saker Kirkemøtet har ansvar for å behandle, og eventuelt om noen saker kan overlates til Kirkerådet. Et styrende hensyn i den sammenhengen er hvordan en kan begrense antallet dager de valgte medlemmene av Kirkemøtet må få fri fra arbeid. Antallet dager vil også kunne ha noe å si for om personer med funksjonsnedsettelse kan delta på Kirkemøtet eller ikke. Jo færre dager det er snakk om, jo lettere vil det kunne være å delta for enkelte personer med funksjonsnedsettelse. Dette kan ses i sammenheng med Kirkerådets forventningsdokument om likestilling, inkludering og mangfold (LIM) i Den norske kirke. Samtidig må spørsmålet ses i sammenheng med hva slags økonomiske konsekvenser det vil få.

Alternativ 1

Kirkemøtet videreføres med én årlig sesjon som blir kortere enn tidligere. Det kan for eksempel avholdes over tre–fire dager, inkludert to dager i helgen. Enkeltkomiteer kan ved behov møtes en ekstra dag.

En fordel ved dette alternativet er at det begrenser antallet dager medlemmer må ta fri fra arbeid, samtidig som enkelte personer med funksjonsnedsettelse lettere vil kunne delta på møtet. Kostnadene ved gjennomføringen av Kirkemøtet blir også noe mindre. På den annen side gir alternativet mindre tid til saksbehandling og demokratisk forankring i Kirkemøtet.

Alternativ 2

Kirkemøtet videreføres med én årlig sesjon. Det fastsettes et prinsipp om at lengden på Kirkemøtets sesjon varierer fra år til år: På det konstituerende møtet og et annet år i perioden, blir sesjonen avholdt over lenger tid (f.eks. seks dager), mens andre år avholdes det over kortere tid (f.eks. tre–fire dager). I en fireårsperiode avholdes det normalt to lengre møter og to kortere møter. Kirkerådet avpasser forslag til saksliste ut fra lengden på Kirkemøtet.

En fordel ved dette alternativet er at det annethvert år begrenser antallet dager medlemmer må ta fri fra arbeid for å delta i Kirkemøtet. Alternativet medfører også noe reduserte kostnader sammenlignet med i dag. På den annen side vil noen saker kunne måtte bli skjøvet på eller forsinket, hvis de krever saksbehandling i et lengre kirkemøte og ikke kan behandles av et kortere kirkemøte.

Alternativ 3

Kirkemøtet gjennomføres med to sesjoner i året, knyttet til helger. Det kan da f.eks. avholdes over tre dager to ganger i året, slik at det kun blir to dager en må ta fri fra arbeid. Alternativet innebærer at antall dager som går med til Kirkemøtet videreføres på samme nivå som i dag. Et slikt forslag vil doble reisekostnadene og medføre økte kostnader til overtid for ansatte. Alternativet innebærer at ansatte vil bruke noe mer

tid til forberedelse av møtene i forbindelse med koordinering med hotell, utsending av sakspapirer, innkalling av varamedlemmer mv.

En fordel ved dette alternativet er at det viderefører den årlige lengden på Kirkemøtets sesjoner og Kirkemøtets mulighet til å foreta saksbehandling, samtidig som det vil redusere antallet dager medlemmene må ta fri for å kunne delta. Forslaget vil også kunne legge til rette for at enkelte personer med funksjonsnedsettelse i større grad vil kunne delta, som følge av at sesjonene er kortere enn i dag. På den annen side vil forslaget medføre økte økonomiske kostnader. Med to sesjoner i Kirkemøtet vil prosessene i Kirkemøtet kunne bli noe oppdelt, slik at enkeltprosesser vil kunne måtte starte på nytt fra sesjon til sesjon.

Alternativ 4

Kirkemøtet gjennomføres hvert annet år i stedet for hvert år (f.eks. 2024 og 2026). Det vil innebære at Kirkemøtet noen år vil samles over f.eks. seks dager, mens andre år vil det ikke samles. Kirkerådet treffer nødvendige beslutninger mellom Kirkemøtets samlinger.

Dette alternativet innebærer at det annethvert år ikke vil være behov for å ta fri fra arbeid for å delta i Kirkemøtet. Alternativet vil halvere kostnadene til Kirkemøtet sammenlignet med i dag. Ut fra behovet for endringer i kirkelig regelverk i forbindelse med det pågående arbeidet med kirkelig organisering, vil noen av endringene potensielt måtte skyves noe på, siden det ikke gjennomføres årlige kirkemøter. Samtidig vil myndighet i større grad enn i dag måtte flyttes fra Kirkemøtet til Kirkerådet. Det vil kunne avlaste Kirkemøtet fra detaljsaker, men også bidra til at noen prosesser blir behandlet i mindre bredde enn i dag.

I alle forslagene ligger det inne at regelen om at «Komiteens leder (...) i særlige tilfeller i samråd med Kirkerådet [kan] innkalle komiteen til å avholde møte én dag før Kirkemøtets åpning», foreslås videreført uendret. Det vil særlig kunne ha betydning for alternativ 1 og alternativ 2.

Dette kan skjematisk sammenstilles i følgende tabell.

Alternativ	Antall møtedager	Antall arbeidsdager	Økonomiske konsekvenser
Alternativ 1	2024: 3–4 2025: 3–4 2026: 3–4 2027: 3–4 Totalt: 12–16	2024: 1–2 2025: 1–2 2026: 1–2 2027: 1–2 Totalt: 4–8	Reduserte kostnader
Alternativ 2	2024: 6 2025: 3–4 2026: 6 2027: 3–4 Totalt: 18–20	2024: 4 2025: 1–2 2026: 4 2027: 1–2 Totalt: 10–12	Reduserte kostnader enkelte år
Alternativ 3	2024: 6 2025: 6	2024: 2 2025: 2	Økte kostnader

	2026: 6 2027: 6 Totalt: 24	2026: 2 2027: 2 Totalt: 8	
Alternativ 4	2024: 6 2025: 0 2026: 6 2027: 0 Totalt: 12	2024: 4 2025: 0 2026: 4 2027: 0 Totalt: 8	Reduserte kostnader

Kirkerådet har ikke tatt stilling til de ulike alternativene og ber om høringsinstansenes tilbakemelding.

7. Spørsmål om møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer

I Kirkerådets møte i desember 2022 ble det tatt opp et forslag om at Kirkemøtets medlemmer bør få møtegodtgjørelse.

Innledningsvis kan det være hensiktsmessig å tydeliggjøre forskjellen mellom begrepene *tapt arbeidsfortjeneste* og *møtegodtgjørelse*. Medlemmene av Kirkemøtet kan i henhold til gjeldende ordning få dekket *tapt arbeidsfortjeneste*. *Tapt arbeidsfortjeneste* kan dekkes inntil nærmere fastsatte satser for dokumentert eller sannsynliggjort tapt inntekt når arbeidsgiver ikke innvilger tjenestefri med lønn for å utføre offentlig verv. I 2022 utgjorde dette ca. kr 87 000,- *Møtegodtgjørelse* er en arbeidsgodtgjørelse for det arbeidet man utfører i vervet. Godtgjøringen gis for møtevirksomhet og det forarbeidet som gjøres i forbindelse med det enkelte møte. Utbetaling av møtegodtgjørelse kommer i tillegg til eventuelle krav om kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste.

I dette høringsnotatet er altså spørsmålet om man skal innføre møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer, i tillegg til den gjeldende ordningen med tapt arbeidsfortjeneste. Et estimert kostnadsbilde på innføring av møtegodtgjørelse på Kirkemøtet vil avhenge av flere faktorer, som lengden på Kirkemøtet, antallet personer som skal motta møtegodtgjørelse, om satsen for møtegodtgjørelse skal være den samme som i de sentralkirkelige råd m.m. I en beregning tas det utgangspunkt i at Kirkemøtet gjennomføres over seks dager, og at man benytter den samme satsen som brukes i sentralkirkelige råd og utvalg, for beregning av møtegodtgjørelsen, altså 75 % av dagslønnen av en tenkt årslønn på seks ganger grunnbeløpet i folketrygden (6 G). Fra 1. mai 2022 tilsvare det en sats på 1 929 kroner per dag.

Biskopene deltar på Kirkemøtet i kraft av sin stilling og holdes derfor utenfor spørsmålet om møtegodtgjørelse. De fleste prester og leke kirkelig tilsatte som er valgt inn i Kirkemøtet, vil kunne få permisjon med lønn i henhold til KAs

hovedtariffavtale.¹ En mulighet vil være å skille mellom prester og leke kirkelig tilsatte på den ene siden og de øvrige medlemmene, når det gjelder møtegodtgjørelse. Det innebærer i så fall at de 77 leke medlemmene, de tre samiske representantene, døvemenighetenes representant, lederen av Samisk kirkeråd og lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg er de medlemmene det kan være aktuelt å vurdere møtegodtgjørelse for, totalt 83 medlemmer.

Det er også et spørsmål om det bør skilles mellom de som er medlemmer av Kirkemøtet, med tilhørende ansvar, og de som deltar på Kirkemøtet med tale- og forslagsrett. Av representantene med tale- og forslagsrett vil representantene fra utdanningsinstitusjonene som tildeler graden cand.theol., delta som et ledd i sitt arbeid. Annerledes kan det stille seg for representantene for Ungdommens kirkemøte, første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, lederen av Mellomkirkelig råd og avtroppende medlemmer av Kirkerådet. Sistnevnte gruppe representanter med tale- og forslagsrett utgjør typisk fra seks til 17 personer.

Med dette utgangspunktet vil møtegodtgjørelse for de 83 aktuelle medlemmene av Kirkemøtet, utgjøre en merkostnad på Kirkemøtet på om lag 960 000 kroner. Om møtegodtgjørelsen skal gjelde de aktuelle personene med tale- og forslagsrett, tilsvarer det inntil 1,1 millioner kroner det første møtet i hver valgperiode (der avtroppende medlemmer av Kirkerådet har møterett) og ca. 1 million kroner årlig de øvrige årene.

Budsjettposten for Kirkemøtet og dets utvalg (herunder kontrollutvalget) er i 2023 på 4 157 000 kroner. Disse midlene er bundet opp i gjennomføringen av møtet (kost, losji, hotell, reiseutgifter mv.) og kan ikke omdisponeres til møtegodtgjørelse. En økning på mer enn én million kroner er betydelig.

Spørsmålet om møtegodtgjørelse vil kunne ha noe å si for hvilke medlemmer som velges til Kirkemøtet. Kirkerådet er opptatt av at Kirkemøtet bør ha en variert og mangfoldig sammensetning. Kirkemøtet bør blant annet ha medlemmer som er i arbeid, og som derfor uansett vil måtte bruke helger for å delta på Kirkemøtet. Dette er også et spørsmål som må ses i sammenheng med rammebetingelsene for valgte i Kirkemøtet generelt.

Kirkerådet ber høringsinstansene om å gi innspill til spørsmålet.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføringen av Kirkemøtet medfører betydelige ressurser av både økonomisk og administrativ art. I 2022 var det budsjettert med ca. 4,3 millioner kroner til Kirkemøtet inkludert kontrollutvalget. Av midlene som er satt av til gjennomføringen av Kirkemøtet går om lag 2,5 millioner til kost og losji samt møteromsutgifter på

¹ Det er imidlertid ikke en forutsetning for å være innvalgt som prest at man har en stilling i rettssubjektet Den norske kirke eller i fellesråd/menighetsråd. Også andre prester i ordnet kirkelig stilling, som f.eks. sykehusprester, feltprester og prester i organisasjoner, er valgbare som prest.

hotellet, kr 450 000 går til reiseutgifter, mens de øvrige utgiftene i hovedsak fordeler seg mellom kringkasting og overtid for ansatte.

Dersom en vurderer å gjøre endringer i Kirkemøtets arbeidsform som innebærer en oppsplitting av møtet til å gå for eksempel over to adskilte helger, vil kostnadsbildet se noe annerledes ut. Utgifter til hotell vil trolig ha en moderat økning, avhengig av hvor mange dager møtet til sammen vil vare, og hvordan hotellet responderer til en slik endring fra den inngåtte rammeavtalen. En lignende moderat økning vil også gjelde overtidsbruk blant ansatte under møtet. Andre utgifter vil bli mindre, som kompensasjon for tapt arbeidstid, mens tidsbruk blant ansatte knyttet til møtets forberedelse, samt reiseutgifter vil kunne øke til omtrent en dobling av dagens nivå.

En eventuell innføring av møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer og representanter vil koste mellom 960 000 og 1,1 millioner kroner, som vil komme i tillegg til dagens budsjett for Kirkemøtet.

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Anne-Marit Hagelund	210	22/04545-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
19/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Høringssvar - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Vedlegg:

Høringsnotat - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Saksorientering

Bispedømmerådet skal i denne saka gi svar på høyring om tilsettingsorgan i Den norske kyrkja (kyrkjelege fellesråd, sokneråd og bispedømmeråd) framleis skal ha adgang til å legge vekt på samlivsform ved tilsettingar.

Stiftsdirektøren legger høyringsnotat av 20/12-22 frå Kyrkjerådet til grunn i dei vurderingane som blir gjort i dette saksframlegget.

Møre bispedømmeråd gjorde den 12/9-22 i sak 53/22 slikt vedtak:

Møre bispedømmeråd har i sine utlysingstekstar over tid informert om at opplysningar om samlivsform kan bli innhenta og vektlagt ved tilsetning, jfr Likestillings- og diskrimineringslova §30. Formulering i utlysingstekstar om samlivsform vil for framtida bli tatt bort.

Kyrkjerådet foreslår som svar på Åpen folkekirke si innmeldte sak at Kyrkjemøtet skal treffe eit generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorgan i Den norske kyrkja ikkje skal forskjellsbehandle søkjarar på grunn av likekjønna samlivsform. Eit slikt vedtak kan i så fall bli fastsett i kyrkjeordninga og tek sikte på å binde trussamfunnet rettsleg. Kyrkjerådet finn det meir naturleg å tydeleggjere desse innstrammingane inn i eit felles personalreglement for heile trussamfunnet Den norske kyrkja, jmf. Vedtaket KM 10/22 om felles personalreglement.

Kyrkjerådet legger til grunn at Kyrkjemøtet har mynde til å fatte vedtak for heile trussamfunnet.

Åpen folkekirke sitt initiativ kom 7. oktober 2021. Kyrkjemøtet gjorde vedtak i sak om kyrkjeleg organisering 26. september 2022. Nokre hovudprinsipp i dette vedtaket var å styrke sokneråda si rolle, og ha felles rammeverk, strategiar og politikk. Dette for å legge til rette for einskapleg og effektiv forvaltning og samanheng i heile trussamfunnet som framleis vil ha to arbeidsgjevarlinjer. Det modelluavhengige punktet om felles personalreglement vil vere eit viktig strategisk verktøy for å skape effektiv forvaltning og samanheng.

Vurderingar

- Arbeidet for likestilling, inkludering og mangfald er viktig i heile trussamfunnet Den norske kyrkja.
- Det er utfordrande at Kyrkjemøtet skal fatte eit vedtak som tek sikte på å binde alle arbeidsgjevarar i heile trussamfunnet rettsleg på områder der Likestillingsloven gir høve til å gjere unntak under visse forutsetningar.
- Det utfordrar at Kyrkjemøtet kort tid etter ny lov om trdomssamfunn og etter prinsippvedtak om kyrkjeleg organisering nyttar retten til å gjere vedtak som forpliktar alle arbeidsgjevarar på dette området.
- Slik vi ser det så er ei av folkekyrkja sine styrker at den er mangfaldig, og dette må også speglast i tru og praksis uavhengig av kyrkjepolitisk standpunkt.
- Kyrkjemøtet har fatta vedtak om at det skal vere to syn i kyrkja, og dette skaper spenningar som vi må leve med.
- Å gjere eit vedtak som Kirkerådet foreslår vil på den eine sida gjere det enklare og meir eintydig i tilsettingsprosessar, men likevel på kostnad av dei med anna syn på dette. Konsekvensane kan vi komme til å sjå som djupare kløft mellom meiningsmotstandarar i kyrkja på alle plan, og kyrkjelydar som opplever seg overkøyrde.
- Når så KM vedtaket 10/22 vil at sokneråda si innflytelse skal styrkast, vil fleire kjenne på at dette ikkje stemmer i praksis.
- Dersom det er eit mål å få oppslutnad om felles løysingar, bør ein vere varsam med korleis Kyrkjemøtet brukar si makt.

Den norske kyrkja er opptatt av likestilling, inkludering og mangfald, og ved tilsettingar kan vi sikre nettopp dette på mange plan. Både ved kven vi tilset, men også korleis vi forvaltar tilsettingsmynda. Den norske kyrkja i har to legitime syn på det underliggjande lærespørsmålet dette gjeld, og dette meiningsmangfaldet skaper spenningar ein skal handsame på ein klok måte om ein skal bevare einskapen vidare framover. Difor vil eit generelt vedtak der konsekvensen blir at ein stramar inn tilsettingspraksisen meir enn nødvendig, opplevast som å auke desse spenningane ytterlegare. Ein vil advare mot meir einsretting i ei mangfaldig folkekyrkje, og meiner at Kyrkjemøtet denne gongen bør avstå frå å bruke makta si for einskapen si skuld.

I det vidare viser vi til Møre bispedømeråd sitt vedtak der ein tek bort formuleringar om samlivsform i utlysingstekst. Den norske kyrkja bør fortsette å følgje Likestillingsloven i tilsettingssaker, også når det gjeld forskjellsbehandling av søkjarar grunna likekjønna samlivsform. Difor ser vi fram til forslag om endringar i personalreglementet som presiserer tydelegare korleis tilsettingar skal skje. Vi meiner at føringar og formelle bestemmingar skal inn der. Det vil gi tydelege styring og rammer utan at ein heilt lukker døra for at også på dette feltet er to teologisk legitime syn. Dersom ein ser på praksis, vil det og vere lettare å samkøyre ein så stor og mangfaldig organisasjon ved å bruke personalreglementet til dette.

Ut frå ei totalvurdering blir det tilrådd at Møre bispedømeråd ikkje går inn for at det skal fattast eit vedtak som bind heile trussamfunnet i denne saka.

Forslag til vedtak

1. Møre bispedømeråd viser til vurderingane i saksframlegget og meiner at arbeidsgjevarar i Den norske kyrkja framleis skal kunne følgje Likestillingslova når det gjeld høve til forskjellsbehandling ut frå samlivsform.
2. Møre bispedømeråd ber om at det blir gjort endringar og tydelege føringar i personalreglementet som presiserer ønska haldning og praksis om likebehandling i tilsettingssaker også ut frå samlivsform.
3. I arbeidet med å finne felles løysingar for heile trussamfunnet Den norske kyrkja, må Kyrkjemøtet vurdere korleis makt blir brukt og tillit bygd.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Høringsnotat 20. desember 2022

1 Innledning og oversikt

Kirkerådet sender med dette på høring en sak der hovedspørsmålet er om tilsettingsorganer i Den norske kirke, for eksempel menighetsråd, kirkelige fellesråd og bispedømmeråd, fortsatt skal ha adgang til å legge vekt på homofil samlivsform ved tilsetninger.

Etter det administrasjonen i Kirkerådet vet, er det nå ett bispedømmeråd i Den norske kirke som legger opp til å kunne bruke den adgangen til forskjellsbehandling på grunn av homofil samlivsform som følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30. Kirkerådet har ikke kunnskap om praksis i de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene.

Saken har bakgrunn i at Åpen folkekirke ved brev til Kirkerådet 7. oktober 2021 har meldt en sak til Kirkemøtet:

På vegne av Åpen folkekirkes 39 medlemmer i Kirkemøtet fremmes sak til Kirkemøtet i 2022 om at Den norske kirke skal slutte å benytte seg av unntaket i likestillings- og diskrimineringslovverket.

I brevet heter det blant annet (våre kursiveringer):

Den norske kirke har gjennom beslutninger og initiativ de siste årene gjort store framskritt når det gjelder anerkjennelse og behandling av LHBT+.

(...)

Vedtakene som ble gjort på Kirkemøtet i 2007 er fortsatt gjeldende når det gjelder muligheten til å diskriminere *søkere som er gift med en av samme kjønn* til *vigslede stillinger* i Den norske kirke.

(...)

Det er fortsatt ulike syn på ulik tilsetningspraksis innad i rettssubjektet og blant ulike arbeidsgivere i Den norske kirke på fellestråds- og menighetsrådsnivå. Kirkelige arbeidsgivere har fremdeles anledning til å benytte seg av unntakene i lovverket og diskriminere homofile prester ved *tilsetninger*, noe de også gjør i praksis. I lys av vigselsvedtakene i 2016 og 2017 og holdnings- og arbeidsmiljørapporten «Å være en sak», mener vi i Åpen folkekirke at det er nødvendig at Kirkemøtet gjør en ny behandling og tar stilling til hvorvidt *Den norske kirke som trossamfunn* skal følge loven og likebehandle alle arbeidstakere, eller om det fortsatt skal være mulig å benytte seg av unntaket og fortsatt kunne diskriminere.

Åpen folkekirke ønsker derfor å melde en sak til Kirkemøtet 2022, hvor det legges opp til at Kirkemøtet skal vedta at Den norske kirke som trossamfunn skal slutte å benytte seg av unntakene i likestillings- og diskrimineringslovverket.

Kirkerådet har forstått henvendelsen fra Åpen folkekirke slik at den knytter seg til «forskjellsbehandling av søkere som er gift med en av samme kjønn» i forbindelse med «tilsetning». Høringsnotatet er derfor avgrenset til å gjelde spørsmålet om ev. forskjellsbehandling av søkere på grunn av likekjønnet samlivsform (ekteskap eller partnerskap).

I punkt 2 nedenfor blir det kortfattet redegjort for relevante rettslige rammer, og punkt 3 beskriver hovedtrekk i bakgrunn og status i dag. Punkt 4 behandler noen presiseringer og avgrensinger, blant annet mot spørsmålet om forskjellsbehandling på grunn av sivilstatus (ekteskap vs. samboerskap).

Høringsnotatet skisserer i punkt 5 et forslag til vedtak i Kirkemøtet om at tilsetningsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Kirkerådet legger til grunn at denne saken ikke har læremessig karakter. Kirkemøtet vil kunne stramme inn praksis i tilsettingssaker uten at en går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i 2007 (KM sak 07/07).

2 Kort om rettslige rammer

2.1 Likestillings- og diskrimineringsloven

Den klare hovedregelen etter lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) er at det ikke er tillatt å forskjellsbehandle på grunn av blant annet seksuell orientering. Ulovlig

forskjellsbehandling omtales i loven som «diskriminering». Lovens hovedbestemmelse i § 6 første ledd første punktum har følgende ordlyd:

Diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjoner av disse grunnlagene er forbudt.

Med «seksuell orientering» siktes det til homofile, lesbiske og bifile. Seksuell orientering inkluderer både seksuell legning og seksuell praksis, blant annet likekjønnet samlivsform. Vernet gjelder i prinsippet også heterofile, men har størst praktisk betydning for homofile.

Loven gjelder på alle samfunnsområder – blant annet ved utlysning og ansettelse, jf. §§ 2 og 29. Unntaksbestemmelsen (første og andre ledd) som det allerede er vist til, lyder slik (kursivert her):

§ 9. Lovlig forskjellsbehandling

Forskjellsbehandling *er ikke i strid med forbudet i § 6* når den

- har et saklig formål
- er nødvendig for å oppnå formålet og
- ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles

I arbeidsforhold og ved valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide arbeidstakere er direkte forskjellsbehandling på grunn av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, *seksuell orientering*, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk *bare tillatt hvis denne egenskapen har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket, og vilkårene i første ledd er oppfylt.*

Unntaksbestemmelsen må ses i sammenheng med bestemmelsen om når det er tillatt å innhente opplysninger om «samlivsform». Slik innhenting er bare aktuelt der det etter § 9 er adgang til å vektlegge opplysningene, se særlig § 30 annet og tredje ledd (kursivert her):

Innhenting av opplysninger om etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse og *samlivsform* er likevel tillatt hvis opplysningene har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket.

Innhenting av opplysninger om søkerens *samlivsform*, religion eller livssyn er tillatt hvis *virksomheten har som formål å fremme bestemte livssyn eller religiøse syn*, og arbeidstakers stilling vil ha *betydning for å gjennomføre*

formålet. Dersom slike opplysninger vil bli krevet, må dette oppgis i utlysningen av stillingen.

Disse lovbestemmelsene har hatt de samme innholdsmessige grunntrekkene over lang tid, til tross for at de har blitt flyttet på i lovverket. Det betyr at også tidligere lovforarbeider er relevante for forståelsen av dagens regler. Ot.prp. nr. 79 (2008–2009) gir relativt omfattende veiledning som er relevant for rekkevidden av unntaksbestemmelsen i § 9 for trossamfunn:

Saklig formål – religiøst begrunnet

Utvalget [NOU 2008: 1 *Kvinner og homofile i trossamfunn*] anfører at det stilles krav om saklighet for at forskjellsbehandlingen skal være lovlig. Dersom forskjellsbehandlingen er religiøst begrunnet har forskjellsbehandlingen et saklig formål. For at en handling kan sies å være religiøst begrunnet, må det være tale om *forhold* som har nær sammenheng med selve religionsutøvelsen, dvs. praktiseringen av religionen. Hva som skal anses som religionsutøvelse er et lærespørsmål begrunnet i det enkelte trossamfunns lære.

Trossamfunn kan ikke vilkårlig stille krav om kjønn eller samlivsform (ved ansettelser). Etter EUs likestillingsdirektiv og rammedirektiv, må kravet om kjønn eller samlivsform være et "regulært og avgjørende ervervsmessig krav". Kravet må være regulært ut fra trossamfunnets egen praksis selv for sentrale religiøse stillinger og kan ikke brukes til å unnlate å ansette en person som trossamfunnet av andre grunner ikke ønsker å ansette. Det er imidlertid ikke nødvendig at kravet må stilles konsekvent – regulært er et svakere uttrykk enn konsekvent. Det vil således neppe være i strid med direktivene at enkelte menigheter eller biskoper stiller kravet mens andre ikke gjør det innenfor samme trossamfunn.

Det må avgrenses mot handlinger begrunnet i fordommer mot homofile og stereotype oppfatninger om kvinner og kjønnsroller som ikke er religiøst forankret. Det samme bør i utgangspunktet gjelde praksis, kultur eller tradisjon i trossamfunnet. (...)

Utvalget mener at det ikke bør stilles krav om enighet i trossamfunnet om en fortolkning av den religiøse læren. Dette innebærer at trossamfunn seg imellom kan forstå lære- og trosspørsmål på ulikt vis. Samtidig betyr det også at det er rom for uenighet om lære- og trosspørsmål internt i et trossamfunn. Ifølge utvalget kan forskjellsbehandlingen anses som religiøst begrunnet og ha et saklig formål, selv om det ikke er enighet om disse spørsmålene innad i trossamfunnet. Det bør heller ikke kreves at fortolkningen har støtte blant et (bestemt) flertall i trossamfunnet. Den norske kirke vil dermed kunne begrunne forskjellsbehandling av homofile også etter vedtaket på Kirkemøtet i

2007, siden kirken uttrykkelig mener at det er en kirkelig begrunnelse for begge standpunkter. (...)

I høringen framgår det at det kan være en kompliserende faktor at slike lære- og trosspørsmål kan variere så vidt mye innenfor det samme trossamfunnet. Det er lite forutsigbart for dem som eventuelt rammes av en forskjellsbehandling og kan så tvil om det faktisk er et religiøst lærespørsmål. *Hamar biskop* mener at lesbiske og homofile arbeidssøkeres behov for forutsigbarhet taler for en særlig begrenset unntaksadgang i bispedømmer hvor det allerede er åpnet for å ansette homofilt samlevende i partnerskap til prestetjeneste. *Møre bispedømmeråd* fremhever muligheten for at lokal tradisjon og forståelse i enkelte lærespørsmål kan variere, og dermed gi ulik praksis i slike spørsmål.

Departementet vil bemerke at forskjellsbehandlingen ikke må være vilkårlig, men være religiøst begrunnet. Det er nødvendig for å unngå at religionsfriheten blir brukt som grunnlag for forskjellsbehandling i tilfeller der det egentlig er andre forhold som har vært avgjørende (Ot.prp. nr. 79 (2008-2009) *Om lov om endringer i arbeidsmiljøloven, likestillingsloven, diskrimineringsombudsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven* side 40–41).

2.2 Kirkemøtets myndighet

Innenfor rammene av likestillings- og diskrimineringsloven er altså Kirkemøtets vedtak fra 2007 (KM sak 07/07) med på å definere hvilken mulighet arbeidsgivere i Den norske kirke har til å forskjellsbehandle på grunn av homofilt samliv ved tilsetning.

I 2007 hadde Kirkemøtet neppe formell myndighet til å binde trossamfunnet i det aktuelle lærespørsmålet. Frem til grunnlovsreformen i 2012 var det antakelig bare Kongen som øverste kirkestyre som hadde formell myndighet til dette i medhold av den tidligere Grunnloven § 16. Kongen var også øverste arbeidsgiver for prestene. Liturgimyndigheten som fra 1990-tallet var delegert fra Kongen til Kirkemøtet – først enkeltvis, så generelt fra 2006 – omfattet ikke dette spørsmålet.

Fra mai 2012 ble Kongens særskilte kirkestyre avvirket, og Kirkemøtet ble tydelig etablert som det øverste læreorganet i trossamfunnet. I den nye trossamfunnsloven § 12 første ledd er denne myndigheten bekreftet og kommet klarere til uttrykk enn tidligere. Kirkemøtet har læremyndighet i og på vegne av hele trossamfunnet.

Trossamfunnsloven § 12 andre ledd sier at Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser om blant annet kirkens organisering og kirkelige organer. Kirkemøtets organiseringsmyndighet kan blant annet brukes til å gi føringer for soknets utøvelse av sitt arbeidsgiveransvar.

I vedtaket i sak KM 10/22 er det forutsatt at Kirkemøtet kan vedta et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Et slikt reglement kan legge rammer for utøvelse av arbeidsgiversvar i både rettssubjektet Den norske kirke og i soknene. Kirkemøtet kan blant annet fastsette prosedyrer for tilsetning, herunder om hvilke hensyn som skal vektlegges ved tilsetning. Reglementet må naturligvis utformes innenfor rammene som følger av alminnelig lovgivning, for eksempel likestillings- og diskrimineringsloven.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkemøtet har myndighet til å fastsette at det ikke lenger skal være tillatt å legge vekt på likekjønnet samliv ved tilsetning i hele trossamfunnet Den norske kirke, ikke bare i rettssubjektet Den norske kirke.

3 Bakgrunn og status

Dagens tilsetningspraksis i Den norske kirke har som nevnt et grunnlag i KM sak 07/07 *Tilsetjing og vigsling i Den norske kyrkja av homofile i partnerskap. Konsekvensar av fråsegna frå Lærenemnda 2006*. Dette vedtaket tok konsekvensen av at Lærenemnda i 2006 var delt i vurderingen av homofilt samliv i partnerskap. Kirkemøtet åpnet for at tilsetningsorganer i Den norske kirke konkret kan ta stilling til om homofilt samliv skal vektlegges ved tilsetning. Vedtaket i 2007 innebar en endring sammenlignet med det som fulgte av Kirkemøtets vedtak i KM sak 08/97. Den viktigste endringen var at det ikke lenger var ett offisielt kirkelig syn i form av en felles rådgivning fra Bispemøtet og Kirkemøtet om ikke å vigsle og tilsette personer som levde i ordnet homofilt samliv.

Liturgisaken fra 2016 og 2017 dreide seg om vigsel av likekjønnede par, og Kirkemøtet vedtok at det i alle kirkens menigheter skal være rom for dette. Samtidig fastslo Kirkemøtet at prester ville ha frihet til å velge om de vil foreta vigsel av likekjønnede, og at andre kirkelig tilsatte også burde ha tilsvarende mulighet til å ikke medvirke ved den kirkelige handlingen. Kirkemøtet uttalte følgende i punkt 2 vedtaket i sak KM 17/16:

Kirkemøtet viser til tidligere vedtak som understreker at uenighet i dette spørsmålet teologisk bedømt ikke er av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i Den norske kirke må brytes. Begge syn på likekjønnet ekteskap kan derfor gis rom og komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

Etter det administrasjonen i Kirkerådet vet, er det nå ett bispedømmeråd i Den norske kirke som legger opp til å kunne bruke den adgangen til forskjellsbehandling på grunn av likekjønnet samlivsform som følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30, og som Kirkemøtets vedtak fra 2007 åpnet for.

Kirkerådet har ikke kunnskap om praksis i de kirkelige fellestrådene og menighetsrådene.

4 Presiseringer og avgrensinger

4.1 Forskjellsbehandling av søkere på grunn av homofilt samliv

Kirkerådets forslag i punkt 5 nedenfor retter seg mot forskjellsbehandling på grunn av «likekjønnet samlivsform». Det er ment å dekke forskjellsbehandling av søkere som er gift med en av samme kjønn, og dessuten søkere i registrert partnerskap.

Når det i vedtaket fra 2007 dreide seg om partnerskap, var det fordi registrert partnerskap var den eneste ordnede samlivsformen som den gangen var åpen for likekjønnede par. Ekteskapsloven ble gjort kjønnsnøytral først fra 1. januar 2009. I 2007-sakens innramming var det forutsatt homofilt samliv i registrert partnerskap. Dette ble for ordens skyld presisert av Bispemøtes flertall:

Bispemøtets flertall vil understreke at når det ikke anser homofilt samliv for å være en hindring for vigsling eller tilsetning i vigslede stillinger, gjelder dette homofilt samliv i registrert partnerskap (sak BM 28/07).

Sivilstatus eller sivilstand¹ for homofilt samlevende var altså ikke noe eksplisitt tema i saken – drøftelsene *forutsatte* registrert partnerskap. Gjennom hele vedtaket presiseres det at temaet er homofilt samliv i partnerskap. Vedtaket fra 2007 gir derfor kun konkret veiledning vedrørende homofile i ekteskap eller partnerskap.

Blant annet sivilstatus for *heterofile* par lå utenfor sakens ramme. Inndelingen gift vs. ugift samliv reiser egne problemstillinger, som ikke følger skillelinjen heterofile vs. homofile/likekjønnede par. Bakgrunnen for dette er at diskrimineringslovgivningen ikke omfatter spørsmålet om sivilstatus. Slik var det 2007, og det er ikke endret med dagens lov, se nærmere nedenfor i punkt 4.2.

Dette betyr at det ikke er noe *rettslig* i veien for å spørre om en søker er gift *eller* lever i samboerforhold, så lenge opplysninger om dette *vektlegges likt* overfor likekjønnede og ulikekjønnede par. I motsatt fall er det tale om forskjellsbehandling på grunn av seksuell orientering. Lovligheten av *slik* forskjellsbehandling må bedømmes etter

¹ Begrepene brukes gjerne om hverandre. Ifølge SSBs *Standard for sivilstand* har vi følgende kategorier av *sivilstand*: ugift, gift, enke/enkemann, skilt, separert, registrert partner, separert partner, skilt partner og gjenlevende partner. Folkeregisterforskriften tillater også å registrere «uoppgitt» i feltet sivilstand i folkeregisteret. Sivilstand omfatter ikke *samboer* i henhold til SSBs standard. I andre oversikter er det vanlig også å ta med status som *samboer* – gjerne også *enslig* og *forlovet*. I det videre benyttes begrepet *sivilstatus*. Til vårt formål er det da siktet til skillet mellom *samboer* på den ene siden og *gift/registrert partner* på den annen.

lovens § 9, og innhenting av opplysninger må knyttes til § 30 tredje, eventuelt andre ledd.

Visse stillinger forutsetter biskopens vedtak om vigsling, jf. tjenesteordning for biskoper § 8 første ledd. Dette høringsnotatet går ikke inn i spørsmålene om ev. binding av biskopens vigslingsmyndighet, myndigheten til å gi såkalt tjenestebrev eller biskopens tilsynsmyndighet mer generelt. Åpen folkekirkes melding av sak tar heller ikke opp disse problemstillingene.

Saken som nå er på høring, er innrettet mot spørsmålet om det skal eller ikke skal være fortsatt adgang innenfor Den norske kirke til å anvende likestillings- og diskrimineringslovens bestemmelse i § 9 om lovlig forskjellsbehandling ved tilsetning begrunnet i seksuell orientering i form av likekjønnet samlivsform.

4.2 Forskjellsbehandling begrunnet i sivilstatus er ikke omfattet av likestillings- og diskrimineringsloven

Enkelte har ment at sivilstand i betydning skillet gift/samboer er rettslig relevant når det skal avklares hva en arbeidsgiver etter diskrimineringslovgivningen har lovlig adgang til å innhente opplysninger om i forbindelse med en tilsettingssak. Det kan skyldes at likestillings- og diskrimineringsloven bruker uttrykket «samlivsform» i bestemmelsene om innhenting av opplysninger i § 30 andre og tredje ledd (ordlyden er gjengitt ovenfor i punkt 2.1). Lest isolert kan disse bestemmelsene om blant annet «samlivsform» skape en misforståelse. Dette uttrykket kan nok etter alminnelig språkbruk også eventuelt peke i retning av at spørsmålet om *sivilstatus* (samboerskap eller ekteskap) både for heterofile, homofile eller andre er en relevant problemstilling.

Likevel omhandler ikke diskrimineringslovgivningen spørsmålet om sivilstatus, altså om personen lever i gift eller ugift samliv. Og som nevnt var det slik også 2007.²

Det er «seksuell orientering» som er det relevante diskrimineringsgrunnlaget i vår sammenheng, jf. lovens § 6. Som nevnt inkluderer dette uttrykket både seksuell legning og praksis. Men ikke noe sted i forarbeidene til nåværende eller tidligere tilsvarende bestemmelse omtales sivilstatus som relevant ved drøftingen av denne forbudsbestemmelsen. Derimot omtales det eksplisitt i et par andre sammenhenger i lovens forarbeider at sivilstatus faller *utenfor* den rettslige reguleringen.³ Det samme fremgår av juridisk litteratur.⁴

² Det er ikke nødvendig å gå nærmere inn i endringer i lovgivningen som har skjedd siden 2007. I hovedsak har endringene vært tekniske, med plassering i nye lover, og det har ikke skjedd endring i spørsmålet vi tar opp her.

³ Se Prop. 81 L (2016–2017) s. 331 og høringsnotatet fra BFD 19. oktober 2015 s. 8 og s. 64–65.

⁴ Se *Anne Jorunn Bolken Ballangrud og Margrethe Søbstad*, Likestillings- og diskrimineringsloven. Lovkommentar, 2021, som slår fast at «sivilstand er (...) heller ikke et vernet diskrimineringsgrunnlag etter loven» (s. 536).

Det betyr at sivilstatus heller ikke *kan* være relevant ved unntaksbestemmelsen i § 9. Unntaket i § 9 fra hovedregelen i § 6 må nødvendigvis knytte seg til innholdet i begrepet seksuell orientering.⁵ Et unntak fra en hovedregel om forbud kan nødvendigvis ikke omfatte *mer*⁶ enn hva forbudet omfatter. Da ville det ikke være et unntak fra forbudet, men *et forhold som ikke er forbudt* å vektlegge etter hovedregelen. Det er nettopp slik det forholder seg med opplysninger om sivilstatus. Nedenfor skal det likevel knyttes noen merknader til forholdet mellom de to rettslige begrepene «seksuell orientering» og «samlivsform».

Det er en nær sammenheng mellom §§ 6 og 9 på den ene siden og bestemmelsene om lovlig innhenting av opplysninger fra en søker på den andre.⁷ Med mindre en søker selv uoppfordret gir opplysninger, blir problemstillingen hvordan et tilsettingsorgan får tilgang til opplysninger om seksuell orientering. Her er hjemmelen lovens § 30 andre og tredje ledd. I disse to bestemmelsene ser vi at det *ikke* er seksuell orientering arbeidsgiver har lov til å innhente opplysninger om, men søkers *samlivsform*. Det fremgår av lovens forarbeider at det var et bevisst valg *ikke å tillate* innhenting av opplysninger om seksuell orientering.⁸ Det er derfor på det rene at de to begrepene «seksuell orientering» og «samlivsform» ikke er sammenfallende. Allerede ordlyden viser det, og som sagt viser forarbeidene at det ble gjort et bevisst skille.

Spør vi om hva samlivsform betyr, er det klart at det i alle fall omfatter hvilket kjønn «den personen [har] som arbeidssøkeren utøver sitt samliv med», jf. Ot.prp. nr. 79 (2008–2009) side 46.⁹ Samme sted kommer det frem at departementet ønsket å markere et skille mellom «seksuell legning/orientering/identitet og seksuell praksis/samlivsform». Det riktige må derfor være å si at begrepet samlivsform retter seg mot søkerens seksuelle *praksis* – men da begrenset til slik praksis *innenfor rammen av et samliv*. Vi kan derfor si at samlivsform rettslig sett er en *undergruppe*

⁵ Ordlyden i første setning i unntaksbestemmelsen i § 9 får frem dette: «Forskjellsbehandling er ikke i strid med *forbudet* i § 6 når den ...»

⁶ Unntaket i § 9 kunne tenkes å knytte seg til bare *et utsnitt* av hva som ligger i det rettslige forbudsbegrepet (diskrimineringsgrunnlaget) «seksuell orientering» – slik at *bare noe* av det som i utgangspunktet er forbudt, omfattes av unntaket. Men slik er det ikke.

⁷ Her er hovedregelen at forhold som det ikke er tillatt å innhente opplysninger om, er de samme som det er ulovlig å vektlegge i tilsettingsprosessen. Vi ser derfor at det er det samme begrepet – seksuell orientering – som er benyttet også i § 30 første ledd bokstav e om *forbud* mot å innhente opplysninger i forbindelse med tilsettingsprosesser. Det gir god sammenheng.

⁸ Se Prop. 81 L (2016–2017) side 275.

⁹ Begrepet samlivsform er nøytralt, og det vil i prinsippet gjelde både heterofil og homofil/likekjønnet samlivsform.

av seksuell orientering, ved at begrepet er *snevrere* og dekker færre kjennetegn hos vedkommende person enn det seksuell orientering gjør. Denne forståelsen er også lagt til grunn i juridisk litteratur. Og som nevnt kan begrepet samlivsform ikke ta opp i seg elementer eller kjennetegn – her sivilstatus – som faller *utenfor* det mer vidtrekkende begrepet seksuell orientering.

5 Oppsummering og forslag

Det er på det rene at tilsettingsorganer i Den norske kirke i dag har rettslig adgang etter likestillings- og diskrimineringsloven til å vektlegge likekjønnet samlivsform ved tilsetning, i alle fall for vigslede stillinger der den som vigsles, gir et formelt løfte knyttet til kirkens læregrunnlag.

Spørsmålet er om Kirkemøtet skal videreføre de gjeldende rammene for forskjellsbehandling ved tilsetning, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak fra 2007, eller om praksis skal endres, slik at det ved tilsetninger ikke lenger skal være rom for å praktisere det ene synet på homofilt samliv, som i dag er et mindretallssyn.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkemøtet vil kunne stramme inn tilsettingspraksis, uten at en også på generelt grunnlag går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet. Konsekvensen av en eventuell innstramming i tråd med forslaget fra Åpen folkekirke, er at det på ett praktisk felt – tilsettingspraksis – blir en endring.

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet skal treffe et generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform, for eksempel slik:

Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Et slikt vedtak tar sikte på å binde tilsettingsorganene formelt. Kirkemøtet kunne velge å nå vedta en uttrykkelig bestemmelse i kirkeordningen for å tydeliggjøre intensjonen om rettslig binding. Etter Kirkerådets oppfatning vil det være mer naturlig at en slik formell bestemmelse tas inn i et felles personalreglement for hele Den norske kirke. Kirkemøtet vedtok som nevnt i sak KM 10/22 *Kirkelig organisering* at det skal utarbeides et slikt reglement for hele trossamfunnet.

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Anne-Marit Hagelund	200	23/00946-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
20/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Høringssvar - endringer i personalreglement for Den norske kirke - tilsetting for prester

Vedlegg:

Høringsnotat - endringer i personalreglementet - tilsettingsråd for prester

Saksorientering

Bispedømmerådet skal gi svar på høyring i samband med forslag om endringar i personalreglementet i Den norske kyrkja – tilsettingsråd for prester.

Høyringsnotatet frå Kyrkjerådet har bakgrunn i at det på Kyrkjemøtet i 2022 vart vedtatt å utarbeide eit felles personalreglement for heile trussamfunnet. Ei av hovudmålsettingane med felles personalreglement er å bidra til ei heilskapleg og effektiv personalforvaltning i kyrkja.

Ein tek sikte på at det nye reglementet blir vedtatt på Kyrkjemøtet i 2025. Som eit steg på vegen ønskjer ein å innføre ei ordning med tilsetting av prester i partssamansette utval allereie før eit felles personalreglement er på plass. Dette kan gjerast gjennom endringar i det eksisterande personalreglementet, og vedtakast på Kyrkjemøtet i 2023. Det er desse endringane som er tema for denne høyringa.

Hovudspørsmålet i høyringsnotatet handlar om at tilsetting av prestar i Den norske kyrkja skal gjerast i eit tilsettingsråd i staden for i bispedømmerådet, slik ordninga er i dag. Vidare foreslår Kyrkjerådet at gjeldande ordning med innstillingsråd erstattast av at innstillingsmyndigheit blir gitt til næraste overordna til stillinga, til vanleg prosten.

Høyringsnotatet foreslår også at tilsetting av prost framleis skal skje i bispedømmerådet.

Kommentarar til forslaga:

Frå innstillingsråd til innstillande myndigheit

Administrasjonen tilrår å støtte forslaget om å erstatte ordninga i dag (innstillingsråd) med ei innstillande myndigheit som blir lagt til prosten. Det er viktig å kvalitetssikre innstillingsprotokollen slik at dei tilfredsstillar dei krav til samanheng mellom utlysingstekst, intervju og vurderingar som leier fram til innstillingsforslaget. Det er difor naudsynt at prosten samarbeider med administrasjonen for å sikre kontinuitet og rekrutteringsfagleg kompetanse.

Tilsetning av prester i partssamansette tilsettingsråd

Administrasjonen tilrår å støtte Kirkerådet sitt forslag om innføring av partsamansette tilsettingsråd. Det er naudsynt å effektivisere prosessen, gje sokneråda større og direkte innflytelse og bidra til ein på sikt felles praksis i heile trussamfunnet.

Tilsetning av prostar i bispedømeråd

Administrasjonen tilrår å støtte forslaget om at prostar framleis blir tilsett i bispedømerådet, då det er klokt å hauste erfaringar frå tilsettingsråda for prestar og vurdere dette i lys av korleis prosten si framtidig rolle vil bli, før ein endrar tilsettingsreglementet for prostartilsettingsreglementet for prostar.

Tilsettingsråd - samansetning

Det nye tilsettingsrådet/partssammensette utvalet bør ha ei brei samansetting for å sikre kyrkjefagleg kunnskap og rekrutteringsfagleg kompetanse. Tilsettingsrådet må samstundes kunne arbeide i tråd med hovudmålsettinga om ei meir effektiv personalforvaltning. Vi trur det vil ble svært tid- og arbeidskrevjande om ein frå bispedømerådet skulle sitja i tilsettingsrådet, og dess fleire kalendrår som skal koordinerast, dess mindre tidseffektivt kan prosessen bli. Det er viktig med ei god kandidatoppleving, og difor bør talet på personar representerte frå arbeidsgjevar ikkje vere for stort. Vi meiner og at bispedømerådet har naudsynt kompetanse i administrasjonen for ei god handsaming av tilsettingssakene, så vi foreslår at bispedømerådet vert representert av stiftsdirektør eller den denne utpeikar. Tilsettingsrådet får etter vårt forslag følgjande samansetning:

Stiftsdirektør, eller ein representant for denne.

Prost

En representant for soknet/sokna

Representant for arbeidstakarane

Sidan prosten er forslagsstillande myndigheit støtter vi forslaget om at Stiftsdirektør eller ein representant for denne er leiar av tilsettingsrådet.

Vi er og samd i at ei ordning der soknerådet/a har sete i tilsettingsrådet bidrar til å involvere og styrkje sokna sin innflytelse – heilt i tråd med intensjonen i kyrkjemøtet sitt vedtak.

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd gir svar på høyring om endringar i personalreglementet i Den norske kyrkja – tilsetning for prester, slik det går fram av saksorienteringa. Oppsummert som under:

- 1) Dagens innstillingsråd vert erstatta av prosten som vil gi innstillande forslag til tilsettingsrådet.
- 2) Innføring av tilsettingsråd, der stiftsdirektør eller representant for denne er leiar.
- 3) Tilsetning av prost skal framleis ligge til bispedømerådet.
- 4) Tilsettingsrådet si samansetning skal vere stiftsdirektør eller representant for denne, prost, ein representant frå soknet/sokna og ein representant for arbeidstakarane.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring - endringer i personalreglement for Den norske kirke – tilsetningsråd for prester

Høringsnotat 17. februar 2023

1 Innledning og oversikt

Som en del av arbeidet med ny organisering av Den norske kirke vedtok Kirkemøtet i 2022 at det skal utarbeides et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Dette skal bidra til en enhetlig og effektiv personalforvaltning som er gjenkjennelig i hele kirken. Som en del av dette presiserte komiteen i Kirkemøtet at tilsetning i partssammensatt utvalg skal være hovedregel ved tilsetninger i Den norske kirke, også for prester som er ansatt i rettssubjektet. Disse ansettes i dag av bispedømmerådet. Utarbeidelse av felles personalreglement for hele trossamfunnet vil kreve betydelig arbeid og bred involvering. Det er lagt opp til at et nytt personalreglement kan bli vedtatt på Kirkemøtet i 2025. Et første skritt er å innføre en ordning med tilsetning av prester i partssammensatt utvalg allerede før et felles personalreglement er på plass. Dette kan gjøres gjennom endringer i det eksisterende personalreglementet på Kirkemøtet 2023. Deretter kan arbeidet med å utarbeide et felles personalreglement for hele trossamfunnet fortsette fram til møtet 2025. Kirkerådet sluttet seg i desember 2022 til en framdriftsplan i tråd med dette.

Kirkerådet foreslår at tilsetning av prester i Den norske kirke skal gjøres i et tilsetningsråd som erstatter bispedømmerådet som tilsettende myndighet. Tilsetningsrådet skal være partssammensatt og bestå av stiftsdirektør eller en som er oppnevnt av stiftsdirektøren som leder, ett av bispedømmerådets medlemmer, prost, menighetsrådsrepresentant og arbeidstakerrepresentant.

Videre foreslår Kirkerådet å fjerne dagens ordning med innstillingsråd og gi innstillingsmyndighet til stillingens nærmeste overordnede, i de fleste tilfeller prosten.

I tillegg foreslår Kirkerådet enkelte endringer som er nødvendige som følge av innføringen av tilsetningsutvalg for prester.

Kirkerådet behandlet i desember *Kirkelig organisering – videre arbeid*, sak KR 103/22. Kirkerådet ga sin tilslutning til forslaget om å dele opp arbeidet med felles personalreglement:

Et felles personalreglement for hele trossamfunnet vil kreve betydelig arbeid og bred involvering. I planskissen er det lagt opp til vedtak i Kirkemøtet i

2025. Kirkemøtekomiteen har ønsket at også menighetsprester skal tilsettes i partssammensatt utvalg. En kan se for seg at en som et første skritt i 2023 kan innføre en ordning med tilsetning av prester i partssammensatt utvalg også i rettssubjektet, gjennom endringer i det eksisterende personalreglementet. Deretter kan en arbeide videre med et felles personalreglement for hele trossamfunnet. En slik endring i 2023 vil kunne frigjøre ressurser på bispedømmenivået og som nevnt bidra til at bispedømmerådene i praksis kan styrke seg som strategiske organer.

I høringen foreslås endringer i eksisterende personalreglement. Den prinsipielle avgjørelsen ble fattet av Kirkemøtet 2022 og er ikke tema for høringen.

Endringene vil tre i kraft når de er vedtatt på Kirkemøtet. Likevel vil tilsettingsprosesser som er påbegynt når endringene trer i kraft, fullføres etter dagens ordning.

Selv om de foreslåtte endringene er ment å være en varig endring, vil arbeidet med et felles personalreglement fram mot 2025 også kunne påvirke reglene om partssammensatte tilsettingsutvalg for prester.

2 Bakgrunn

I sak om framtidig kirkelig organisering (KM 10/22) ble det vedtatt en rekke såkalte modelluavhengige elementer. Ett av disse elementene er felles personalreglement for hele trossamfunnet.

Vedtaks punkt 1 f):

I det videre arbeidet skal det utarbeides felles rammeverk, strategier, politikk og systemer for å legge til rette for enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet. Dette omfatter blant annet **felles personalreglement for hele trossamfunnet**, et system for konflikthåndtering og system for HMS.

Enkelte av de øvrige vedtakene har også betydning for dette arbeidet.

Vedtaks punkt 1 a):

Menighetsrådets rolle skal styrkes, **herunder ved tilsettinger** og ved at ansatte som arbeider i soknet, er forpliktet på menighetsrådets planer.

Vedtaks punkt 1 d):

Bispedømmerådets rolle som strategisk lederorgan i bispedømmet skal styrkes.

I saksorienteringen til Kirkemøtet, sak KM 10/22, side 33 uttaler Kirkerådet om partssammensatte tilsettingsutvalg:

Kirkelig ansatte bør som hovedregel tilsettes i et partssammensatt utvalg, med representasjon fra arbeidsgiver, menighetsråd og fagforeningene. Biskopen bør også være representert ved tilsetning av prester, andre vigslede og andre kirkefaglige stillinger i kraft av biskopens tilsyn.

I innstilling i sak KM 10/22 skriver komiteen (merknadene 28 og 30):

Komiteen støtter Kirkerådets forslag om at partssammensatte tilsetningsutvalg normalt tilsetter kirkelig ansatte som arbeider lokalt. Dette ligger til grunn, uavhengig av modellene. Den nærmere sammensetningen og regler for dette må vurderes nærmere.

[...] Komiteen foreslår at Kirkemøtet skal vedta blant annet felles personalreglement og system for konflikthåndtering. Komiteen mener dette vil bidra til helhet og sammenheng i trossamfunnet.

3 Dagens ordning

Tilsetning av prester

Tilsetning av prester er regulert i personalreglement for Den norske kirke, fastsatt av Kirkemøtet 2019 med enkelte senere mindre endringer.

Det framgår av § 7 at ved tilsetning av menighetsprest, prost, fengselsprester og enkelte andre spesialprester er bispedømmerådet tilsettende myndighet. Videre følger det av § 16 første og andre ledd at tilsetning skal skje i bispedømmerådets ordinære eller ekstraordinære møte.

Innstillingsråd ved tilsetning av prester

Før bispedømmerådet foretar en tilsetning skal det utarbeides en innstilling til tilsetning. Ifølge personalreglementet § 7 er det et eget innstillingsråd som har ansvar for dette.

Innstillingsrådet består av fire medlemmer. Sammensetningen følger av reglementet § 8:

- Vedkommende prost i det prosti som stillingen hører til. Prosten leder innstillingsrådet
- Stiftsdirektøren, eller den som har fått fullmakt fra stiftsdirektøren
- Arbeidstakerrepresentant oppnevnt etter reglene i § 8 tredje ledd
- En representant for det eller de berørte menighetsråd utpekt etter § 8 fjerde ledd

Ved tilsetning av spesialprest deltar ingen representant fra menighetsrådet.

Institusjonenes interesser er ivaretatt gjennom plass i intervjugruppen og retten til å uttale seg om hvem som skal tilsettes, se reglementet §§ 12 femte ledd og 14 tredje ledd.

Regler for saksbehandling i innstillingsrådet følger av reglementet § 15.

Behandling av søknader, utvelgelse og gjennomføring av intervju og uttalelse

Ved tilsetning av menighetsprest og prost sendes søkerliste sammen med kopi av søknadene gjennom biskopen til vedkommende menighetsråd. Dersom det gjelder tilsetning av spesialprest, skal søkerliste og søknader i stedet for til menighetsrådet sendes til de institusjoner eller organisasjoner hvor presten skal tjenestegjøre.

Biskopen i samråd med stiftsdirektøren avgjør hvilke søkere som skal innkalles til intervju. Hvem som skal delta i intervjugruppen, følger av reglementet § 12. I hovedsak er det innstillende myndighet som skal delta. Ved tilsetning av prester vil dette da være innstillingsrådet. Dersom presten skal ha flere sokn som tjenestested, kan de berørte menighetsrådene utpeke ytterligere én representant. Dersom tilsetningen gjelder en spesialprest, skal en representant for den aktuelle institusjonen gis anledning til å delta. Intervjugruppen kan også suppleres med personer med særskilt kunnskap om stillingens arbeids- og ansvarsområde dersom administrasjonen eller medlemmene av innstillingsrådet ønsker det.

Før innstillingsrådet avgir sin innstilling skal det innhentes en uttalelse fra det eller de berørte menighetsråd om hvilke tre av søkerne de ønsker tilsatt. På samme måte som ved intervju er det institusjonene som har denne uttalelsesretten dersom det er snakk om spesialprest.

Andre tilsetninger

Organet selv, det vil si Kirkerådet, Bispemøtet eller bispedømmerrådet, er tilsetningsmyndighet når daglig leder av organet skal tilsettes, jf. § 9. Det er organets valgte leder/preses som gir forslag til tilsetning. Når tilsetningssaken behandles, skal arbeidstakernes representanter tiltre slik det er fastsatt i § 16, femte til sjuende ledd.

I øvrige tilsetninger ved bispedømmekontoret, i Kirkerådets sekretariat eller i Bispemøtet skjer tilsetningen i et partssammensatt tilsetningsråd. Nærmeste overordnede til den ledige stillingen er innstillende myndighet.

4 Tilsetning av prest i partssammensatt utvalg

Innføring av et tilsetningsråd som erstatning for dagens system med tilsetning i bispedømmerrådet vil kunne ha flere virkninger.

Bakgrunnen for forslaget er at tilsetninger i et tilsetningsråd vil kunne gjennomføres på en enklere og mer effektiv måte. Forslaget innebærer at beslutningen gjøres i et mindre organ, med medlemmer som kjenner den aktuelle situasjonen godt og som det vil være enklere å kalle sammen ved behov enn bispedømmerrådet. Det vil kunne bidra til at tilsettingssaker kan gjennomføres raskere uten at det går på bekostning av kvalitet i saksbehandlingen. Det vil samtidig frigjøre tid og kapasitet i bispedømmerrådet slik at deres rolle som et strategisk lederorgan i bispedømmet styrkes, gjennom at de vil bruke mindre tid på saker om ansettelse.

Videre vil også menighetsrådenes rolle styrkes ved at de etter forslaget vil ta del i beslutningen direkte, og ikke som i dag kun gjennom uttalelse og innstilling.

Det er ikke føringer fra Kirkemøtet om å avskaffe tilsetningsprosessens to trinn. Forslaget bygger derfor på at det fortsatt skal være en innstillende og en tilsettende

myndighet. Dette er også i tråd med modellen for tilsetninger for øvrige stillinger i trossamfunnet Den norske kirke.

Endringene som foreslås vil bidra til at tilsetning av prester blir gjennomført på en måte som er nærmere fremgangsmåten for øvrige tilsetninger i Den norske kirke og trossamfunnet ellers. Dette vil derfor være et steg i retning av felles praksis for ansettelse i hele trossamfunnet.

Avgrensninger

Reglene om tilsetning av bispedømmerådet selv og bruk av innstillingsråd gjelder i dag ved tilsetning av menighetsprest, prost, fengselsprester og enkelte andre spesialprester.

I utgangspunktet kunne reglene om tilsetning av prester helt erstattes av et felles partssammensatt tilsetningsråd for alle tilsetninger i bispedømmerådet, også av administrativt personell. Tilsetning av prester står likevel i en særstilling, og Kirkerådet foreslår derfor at det skal innføres et eget tilsetningsorgan for prester, ikke minst for å ivareta menighetenes interesser.

Kirkerådet vurderer det slik at det mest hensiktsmessige er å innføre tilsetningsråd som skal behandle tilsetning av menighetsprester slik de er definert i personalreglementet § 1, nemlig sokneprest, prostiprest og kapellan. I saker om spesialprester vil institusjonenes interesser på samme måte som i dag kunne ivaretas. Det er derfor naturlig å inkludere spesialprestene. Dette er i tråd med personalreglementets definisjon av prest, som også inkluderer spesialprest.

Kirkemøtets føringer om partssammensatt utvalg nevner ikke tilsetning av prost. Ett alternativ er at tilsetning av prost følger de nye reglene om tilsetning i utvalg. Dette vil være det regelteknisk enkleste, og det vil bidra til et mindre komplisert personalreglement.

På den annen side kan det gjøres et skille mellom tilsetning av proster og tilsetning av prester. Proster har i tillegg til å være prester en annen og viktig funksjon som leder. Det er enkelte særregler for tilsetning av proster, som også gjør tilsetningsprosessen noe annerledes.

Kirkerådet går inn for at tilsetning av proster i denne omgangen ikke flyttes til partssammensatt utvalg. Det kan ev. vurderes som et neste skritt, blant annet ut fra erfaringer som høstes med en ny ordning for tilsetning av prester. Det vil uansett være nødvendig å vurdere tilsetningsordningen for prost nærmere i neste fase med et felles personalreglement for trossamfunnet Den norske kirke, blant annet i lys av prostens fremtidige rolle i den kirkelige organiseringen.

Kirkerådet foreslår altså at tilsetning av prost fortsatt skal foretas av bispedømmerådet.

Når det gjelder reglene for vikariater og andre engasjementer på mindre enn ett år, foreslås det ingen endringer. Her vil det fortsatt være biskopen som tilsetter etter innstilling fra prost, uten involvering av innstillings- eller tilsetningsråd.

5 Sammensetning av tilsetningsråd for prester

Ved tilsetning i et partssammensatt utvalg fungerer utvalget eller rådet som et kollegialt organ. I et kollegialt organ deltar medlemmene i utgangspunktet på like fot med samme tale- og stemmerett. I organet treffes avgjørelsene av medlemmene i fellesskap, og lederen har først og fremst funksjon som tilrettelegger av saksbehandlingen i møtet og eventuelt dobbeltstemme ved stemmelikhet dersom ikke noe annet er bestemt. Det er derfor mange hensyn å ta når rådet skal settes sammen. Både representasjon fra dem som berøres av ansettelsen, kontinuitet og kompetanse er sentrale hensyn. Arbeidstakerinteresser og virksomhetens overordnede strategiske vurderinger bør også tas hensyn til. For å ivareta effektivitet og smidig saksbehandling bør et slikt råd heller ikke være for stort. Det må gjøres en avveining mellom hensynet til representasjon og hensynet til effektivitet.

I sin saksorientering til Kirkemøtet skrev Kirkerådet følgende om sammensetningen av rådet:

Kirkelig ansatte bør som hovedregel tilsettes i et partssammensatt utvalg, med representasjon fra arbeidsgiver, menighetsråd og fagforeningene. Biskopen bør også være representert ved tilsetning av prester, andre vigslede og andre kirkefaglige stillinger i kraft av biskopens tilsyn.

Rekruttering og tilsetning er først og fremst arbeidsgiverens ansvar. Det er derfor naturlig at arbeidsgiverrepresentantene har størst innflytelse på avgjørelsen. Når det er snakk om ansettelser av prester i Den norske kirke, kan arbeidsgiver være representert av ulike aktører eller organer. I innstillingsrådet er i dag arbeidsgiver representert ved prost og stiftsdirektør.

Bispedømmeråd

I tråd med vedtakene om organisering av Den norske kirke skal prestene være ansatt i rettssubjektet Den norske kirke også i fremtiden. Tilsetningsmyndigheten vil med de foreslåtte endringene overføres fra bispedømmerådet som organ til et partssammensatt utvalg. Dette rådet opptre på vegne av bispedømmerådet som arbeidsgivermyndighet. Det er derfor naturlig at bispedømmerådet fortsatt er representert i tilsetningsrådet, enten direkte og/eller ved administrasjonen. Rekruttering og tilsetning er og vil være noe som bispedømmerådene ganske ofte vil arbeide med. Administrasjonen har kompetanse både når det gjelder strategiske hensyn og arbeidsrettslige sider ved tilsetningsprosessen og vil ivareta kontinuitet. Det kan også vurderes slik at bispedømmerådet fortsatt skal være direkte involvert i tilsetninger for å ivareta hensynet til folkevalgtes stilling og innflytelse, ved at bispedømmerådet oppnevner ett av sine medlemmer som representant til tilsetningsrådet. Kirkerådet foreslår at både stiftsdirektør og ett av bispedømmerådets medlemmer skal være representert i tilsetningsrådet. Representant for bispedømmerådet kan være bispedømmerådets leder eller et annet medlem. Forslaget lar det være opp til bispedømmerådet selv å avgjøre hvem av medlemmene som skal representere rådet i tilsetningsprosessen.

Prost/biskop

Prosten er i de aller fleste tilfellene stillingens nærmeste overordnede. Dette medfører at prosten naturlig har en helt sentral rolle i tilsetningsprosessen. Som det er gjort

rede for ovenfor, leder prosten i dag innstillingsrådet. Det er Kirkerådets vurdering at prosten også i den nye modellen skal være sentral i egenskap av å være stillingsinnehaverens nærmeste overordnede.

I forarbeidene til Kirkemøtes vedtak er det omtalt at biskopen bør være representert ved tilsetning av prester. Kirkerådet tolker dette slik at det ikke nødvendigvis medfører at biskopen selv skal være medlem av tilsetningsrådet. Biskopen er i dag, i tillegg til å delta i bispedømmerådets tilsetningsvedtak, involvert når det skal avgjøres hvem som skal kalles inn til intervju.

Videre kan biskopen være representert gjennom prostens deltakelse i tilsetningsrådet, uten at biskopen dermed kan instruere prosten i tilsetningssaker. En alternativ løsning er at det er biskopen som har plass i tilsetningsrådet, men at denne kan delegeres til en prost dersom biskopen ønsker det.

Ut fra en totalvurdering av biskopens rolle i tilsetningsprosessen mener Kirkerådet at det som er mest hensiktsmessig, er at prosten gis plass i tilsetningsrådet, og at hensynet til biskopens interesser er ivaretatt på annet vis i tilsetningsprosessen.

Menighetsråd

Menighetene, representert ved menighetsrådene, er også helt sentrale aktører. Det er presisert i vedtaket fra Kirkemøtet at menighetsrådets rolle ved tilsetninger skal styrkes. Det er derfor naturlig at også det eller de berørte menighetsråd er representert. Dersom en tilsetning berører flere menighetsråd, må disse sammen utpeke en representant til tilsetningsrådet. Dette kan gjøres på samme måte som i dag beskrevet i § 8. De øvrige menighetsrådene vil kunne ivareta sine interesser gjennom retten til å avgi uttalelse før tilsetningsrådet fatter sin avgjørelse. Det anses ikke som aktuelt å åpne for flere menighetsrepresentanter i tilsetningsrådet, men at det er én representant for menighetene som er medlem.

Der tilsettingen gjelder spesialprest, foreslår Kirkerådet at menighetsrådsrepresentanten ikke deltar. I tråd med dagens system er det ikke ønskelig at en representant fra institusjonen erstatter denne representanten. Det er ikke naturlig at eksterne er medlemmer i et organ som skal fatte vedtak om tilsetting av prest. Rådet vil da bestå av fire personer ved slike tilsetninger. Som omtalt nedenfor vil institusjonene på samme måte som i dag kunne ivareta sine interesser gjennom å delta i intervjugruppen og gi uttalelse før tilsetting.

Fellesråd

Fellesrådet har i dag ingen rolle ved tilsetting av prester i Den norske kirke. Med tanke på en framtidig organisering av kirken hvor fellesrådet vil få en klarere rolle overfor prester, er det et alternativ at fellesrådet skal være representert ved tilsetninger også av prester.

Slik Kirkerådet ser det er det ikke aktuelt å involvere fellesrådet i tilsetting av prester i denne omgang. Det arbeidet som pågår om ny modell for ledelse i kirken, herunder arbeidet med felles personalreglement, vil innebære at fellesrådets rolle i tilsetninger naturlig vil bli vurdert i neste fase av arbeidet fram mot 2025.

Arbeidstakerrepresentant

Medbestemmelse fra arbeidstakernes side er et viktig prinsipp for Den norske kirke som arbeidsgiver. Ved tilsettingssaker i bispedømmerrådet i dag skal en arbeidstakerrepresentant tiltre under behandlingen. Det er også arbeidstakerrepresentasjon i innstillingsrådet, og det er naturlig å videreføre denne representasjonen. Kirkerådet ser heller ikke behov for endringer i hvordan arbeidstakerrepresentantene velges. Bestemmelsene i § 10 om oppnevning av arbeidstakerrepresentanter videreføres derfor tilsvarende for tilsettingsråd.

Forslag om sammensetning

Etter en vurdering av hvem som er berørt av tilsettingen, hvem som kjenner forholdene, ønsket om et faglig sterkt og samtidig effektivt organ foreslår Kirkerådet at tilsettingsorganet for prester har fem medlemmer. Forslaget innebærer at tilsettingsrådet i stor grad gjenspeiler sammensetningen i dagens innstillingsråd. Mange av de vurderinger og avveininger som er gjort når det gjelder sammensetningen av innstillingsrådet, gjelder også for tilsetting i et partssammensatt utvalg. Dette gir en noe annen sammensetning enn tilsettingsråd som behandler andre tilsettinger i bispedømmet, men det er ønskelig for å ivareta de spesielle interessene som gjør seg gjeldende når det skal tilsettes en prest.

Forslaget går derfor ut på at tilsettingsråd for prester skal bestå av:

Stiftsdirektør, eller en representant for denne

Bispedømmerårsrepresentant

Prost

Menighetsrådsrepresentant

Arbeidstakerrepresentant

Leder av tilsettingsrådet

Prosten har en sentral rolle i dag gjennom å lede innstillingsrådet. En løsning vil være å videreføre en slik viktig rolle for prosten ved å la prosten lede tilsettingsrådet. Alternativt kan stiftsdirektøren eller representanten utpekt av stiftsdirektøren lede rådet. Det vil i så fall være i tråd med reglene for øvrige ansettelser i bispedømmene hvor innstillingsrådet ledes av stiftsdirektøren, jf. § 10 første og andre ledd.

Kirkerådet har vurdert om innstillende myndighet skal legges til prost eller stiftsdirektør, se drøfting nedenfor under *Innstillende myndighet*. For å bidra til å styrke reell totrinnsbehandling av tilsettinger og for å begrense innflytelsen til enkeltmedlemmer av tilsettingsrådet, foreslår Kirkerådet at stiftsdirektøren skal lede tilsettingsrådet i tråd med at forslagsstillende myndighet legges til prosten.

Saksbehandling i tilsettingsrådet

Vedtak om tilsetting bør gjøres av tilsettingsrådet i møte. Det vil være mulig å gjennomføre møte digitalt. Kravet om møtebehandling er en videreføring av praksis for behandling av tilsettingssaker i bispedømmerrådet i dag.

Det foreslås at avgjørelsen fattes med alminnelig flertall. Ved eventuell stemmelikhet vil leder ha dobbeltstemme og avgjørende myndighet.

Vedtak om tilsetninger i bispedømmerådet kan i dag ikke påklages. Kirkerådet mener det ikke er aktuelt å innføre en klageadgang, eller et system med såkalt mindretallsanke hvor saken kan løftes til et annet organ dersom tilsettingsrådet er delt. En slik overprøvingsadgang av tilsetningsvedtaket vil medføre at prosessene kan bli mer kompliserte og ta mer tid. Dette vil være i strid med intensjonene i forslaget til endring.

Et vedtak om tilsetning fattet av tilsettingsrådet vil derfor være endelig. Forslaget innebærer at det fortsatt er en totrinnsprosess, og med ulike regler som sikrer involvering og innflytelse til berørte aktører fram til avgjørelsen tas. Reglene for klage på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed endres ikke. Se mer om dette nedenfor.

Innstillende myndighet

I dag er det innstillingsrådet som gir innstilling. Som tidligere gjort rede for et det et mål å effektivisere prosessen, og det er da ikke hensiktsmessig å beholde en ordning hvor også innstillende myndighet ligger i et kollegialt organ. Likevel er det ønskelig at det er en innstillende myndighet som forbereder saken for behandling i rådet.

På samme måte som ved behandling i tilsettingsrådet vil det ved utarbeidelse av innstilling eller forslag være mange hensyn å ta. For å sikre en effektiv, korrekt og ikke minst kvalitativt god rekruttering stilles det store krav til arbeidet med innstillingen, slik at tilsettingsrådet kan fatte en best mulig beslutning. Kontinuitet og kjennskap til tilsetninger i virksomheten vil være sentral kompetanse. Det er også viktig å kjenne til arbeidsrettslige hensyn som kvalifikasjonsprinsippet og diskrimineringsregler. Ofte vil det ved bispedømmerådets administrasjon være slik kompetanse.

Ved tilsetning av prest vil det i de aller fleste tilfeller være en stilling som er knyttet til en eller flere menigheter, og arbeidet skal utføres der. Det er derfor viktig at den som skal gi innstilling eller forslag, kjenner den lokale situasjonen generelt, og forholdene knyttet til den konkrete stillingen spesielt. Dette er forhold som prosten som nærmeste leder vil være godt kjent med, og kan vurdere opp mot søkerens kvalifikasjoner. Prosten vil også ha særskilt kompetanse om presteyrket og de kirkefaglige sidene ved tilsetningen.

Etter en samlet vurdering foreslår Kirkerådet at innstillende myndighet legges til prosten. For å sikre at kontinuitet og kompetanse på ulike sider ved rekrutteringen ivaretas, må prosten kunne samarbeide både med bispedømmerådets administrasjon og for eksempel HR-ressurser andre steder i Den norske kirke.

Ettersom den som gis innstillende myndighet, også skal være medlem av tilsettingsrådet innebærer dette at innstillende myndighet i tråd med regelen i personalreglementet § 9 femte ledd avgir et forslag og ikke en innstilling. Konsekvensene av dette er at forslaget ikke på samme måte begrenser tilsettingsrådet, men åpner for at tilsettingsrådet uten spesielle saksbehandlingsregler kan tilsette en av søkerne som i utgangspunktet ikke er foreslått av innstillende myndighet. Likevel slik at kravene til forsvarlig saksbehandling og saklighet er ivaretatt.

6 Endringer i andre regler

Som det er gjort rede for under bakgrunn er innføring av tilsetningsråd for prester et første skritt i en prosess for å utarbeide et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Det innebærer at alle deler av reglementet vil bli vurdert på et senere tidspunkt. Derfor foreslår Kirkerådet at de endringene som foreslås vedtatt på Kirkemøtet 2023, begrenses til det som er nødvendig for å innføre tilsetningsråd for prester gjennom å flytte tilsettingsmyndigheten fra bispedømmerådene.

I tilknytning til selve tilsettingen er det regler om utlysning, søknader, intervju m.m. som også kunne vært endret. Ulempen med å ikke foreslå endringer i disse reglene kan være at prosessen ikke effektiviseres så mye som kunne vært ønskelig, og enkelte regler som ivaretar spesielle interesser kan bli overflødige. På den andre siden vil mer omfattende endringer kreve ytterligere utredning som kan være vanskelig av tids- og kapasitetshensyn. Det er også et viktig hensyn at mange spørsmål uansett vil måtte drøftes på nytt når felles personalreglement skal utarbeides med tanke på å finne felles løsninger for hele, eller større deler av trossamfunnet. For å raskt kunne gjennomføre endringen, og unngå unødvendig dobbeltarbeid, foreslår Kirkerådet derfor at reglene om utlysning, søknadsprosess og intervju ikke endres med mindre det er en nødvendig. Enkelte spørsmål er omtalt nærmere nedenfor.

Stillingsvurdering og utlysning, personalreglementet Del II

Dette er viktige strategiske avgjørelser, som har stor betydning for tilsetting selv om det ikke berører tilsettingsmyndigheten direkte. Kirkerådet foreslår ikke endringer i hvordan stillinger vurderes og utlyses.

Behandling av søknader § 11

Søknadene skal ifølge bestemmelsen sendes via biskopen til berørte menigheter eller institusjoner. Dette innebærer at biskopen vil være kjent med søknadene. Dette må ses i sammenheng med reglene om utvelgelse til intervju, se nedenfor. For menighetenes eller institusjonenes del er det viktig at de får se alle søknadene slik at de kan avgi uttalelse om hvem de ønsker tilsatt.

Saksbehandlingsreglene for innkomne søknader berører ikke tilsettingsmyndigheten direkte. Også etter at tilsetningsrådet overtar tilsettingsmyndigheten vil det være hensiktsmessig at både biskop og menigheter/institusjoner involveres på et tidlig tidspunkt i prosessen. Kirkerådet foreslår derfor ingen endringer i disse bestemmelsene.

Innkalling og gjennomføring av intervju §§ 11 og 12

Dagens system hvor biskopen i samråd med stiftsdirektøren avgjør hvem som skal innkalles til intervju videreføres. Bestemmelsen i § 11 tredje ledd gir biskopen en viktig rolle i tilsettingsprosessen. I tråd med Kirkerådets saksorientering til Kirkemøtets vedtak om biskopens representasjon ved tilsetting av prester er det ikke foreslått endringer i dette.

Når det gjelder gjennomføring av intervju, er utgangspunktet at det er innstillende myndighet som deltar, i dagens ordning innstillingsrådet. Rådet suppleres med menighetsrådsrepresentant eller en representant for institusjonen der det er aktuelt.

Ansvar for gjennomføring av intervju kan etter endringen fortsatt ligge hos innstillende myndighet, som er prost. I følge § 12 første ledd skal også en representant for arbeidstakerne delta. Det foreslås også at alle medlemmene av tilsetningsrådet skal kunne delta i intervjugruppen.

Adgangen til å supplere intervjugruppen med personer med særskilt kunnskap om stillingens arbeids- og ansvarsområde kan, og bør, benyttes for å sikre at intervjuene blir gjennomført på en god og korrekt måte. Samtidig åpner det for fleksibilitet til å sette sammen en intervjugruppe tilpasset den aktuelle situasjonen.

Uttalelse § 14

Uttalelsesordningen gir parter som ikke er medlem av innstillingsrådet mulighet til å påvirke tilsetningen ved å gi en uttalelse om hvem de ønsker tilsatt. I og med at tilsetningsrådet i stor grad vil gjenspeile sammensetningen av dagens innstillingsråd kan det være tilfeller hvor uttalelsesretten kan betraktes som overflødig. Likevel kan det for eksempel der hvor flere menigheter er berørt, være nyttig at alle kan få sin oppfatning presentert for tilsetningsmyndigheten. Det samme vil gjelde for tilsetning av spesialprest, hvor institusjonen mangler representasjon i tilsetningsrådet.

Kirkerådet forslår derfor at det ikke endres hvem som gir uttalelse, eller i hvilke tilfeller det skal åpnes for uttalelser i tilsettingsaker. Dette er også i tråd med vurderingen om ikke å gjøre endringer i regler som ikke direkte er en del av selve tilsettingsvedtaket.

Andre bestemmelser

Det framgår av personalreglementet § 23 at det er tilsetningsmyndigheten som kan fatte vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed. Det følger ikke av vedtaket på Kirkemøtet at dette skal være annerledes, selv om tilsetning skal skje i et partssammensatt utvalg. Det foreslås derfor ingen endringer i dette.

Når det gjelder klageinstans, vil det i tråd med andre ansettelse i tilsetningsråd under bispedømmerådet være bispedømmerådet selv som er klageinstans for saker om oppsigelse, suspensjon og avskjed. Dette innebærer en endring fra dagens ordning hvor det er Kirkerådet som er klageinstans. Kirkerådet legger til grunn at bispedømmerådsrepresentanten i tilsetningsrådet ikke bør delta i behandlingen i bispedømmerådet av en klage over tilsetningsrådets vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed. Kirkerådet vil vurdere om det er behov for noen særskilte saksbehandlingsregler som regulerer dette nærmere.

7 Økonomiske/administrative konsekvenser

Forslaget har ikke vesentlige budsjettmessige eller administrative konsekvenser.

Endringene vil medføre at bispedømmerådet vil få færre saker til behandling, og dermed frigjort tid og ressurser.

De som skal være medlemmer i tilsetningsrådet, er i dag i hovedsak allerede medlemmer i innstillingsrådet, og det antas at endringen for disse ikke vil ha særlige konsekvenser.

Endringen vil derfor trolig ikke påvirke ressursbruken i betydelig grad.

8 Forslag til endringer i personalreglementet

I personalreglement for Den norske kirke, fastsatt av Kirkemøtet 1. april 2019, med enkelte senere endringer, gjøres følgende endringer:

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Ved tilsetning av menighetsprest og spesialprest er *tilsetningsrådet* tilsettende myndighet og *prosten* innstillende myndighet. Som medlem av *tilsetningsrådet*, avgir *prosten* forslag om tilsetning i stedet for innstilling.

Ved tilsetning av prost er *bispedømmerådet* tilsettende myndighet og *innstillingsrådet* innstillende myndighet.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Tilsetningsrådets og innstillingsrådets sammensetning ved tilsetning av prester og proster

Tilsetningsrådet for prester består av stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt, et av bispedømmerådets medlemmer, vedkommende prost, én representant for det eller de berørte menighetsrådene og én representant for arbeidstakerne.

Ved tilsetning av spesialprest deltar ikke representant for menighetsråd.

Stiftsdirektøren eller den denne har gitt fullmakt er leder for tilsetningsrådet.

Innstillingsrådet for proster består av en prost oppnevnt av biskopen, stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt, én representant for arbeidstakerne og én representant for det eller de berørte menighetsråd.

Prosten er leder for innstillingsrådet.

Den arbeidstakerorganisasjonen som organiserer flest prester i bispedømmet, oppnevner ett medlem med personlig varamedlem. Oppnevningen kan skje for fire eller to år. Arbeidstakerrepresentanten skal ivareta interessene til samtlige søkere. Medlem og varamedlem av bispedømmerådet er utelukket fra å være medlem av innstillingsrådet og tilsetningsrådet.

Det berørte menighetsråd utpeker én representant blant dets valgte medlemmer til innstillingsrådet og tilsetningsrådet. Der flere menighetsråd er berørt, utpeker de i fellesskap én representant blant de valgte medlemmene. Ved tilsetning av prost skal vedkommende representant være fra menighetsrådet ved prostesetet.

§ 12 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved intervjua av søkere til stilling som prest skal også øvrige medlemmer av tilsetningsrådet delta.

§ 12 nåværende tredje til niende ledd blir fjerde til tiende ledd

§ 17 nytt tredje ledd skal lyde:

Tilsettingssaker i tilsetningsråd for prester skal behandles i møte.

§ 17 nåværende tredje til sjuende ledd blir fjerde til åttende ledd

§ 18 fjerde ledd skal lyde:

Før *tilsettende myndighet* treffer vedtak om tilsetning av person som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, skal biskopen etter samtale med søkeren ha funnet vedkommende skikket for prestedtjeneste i Den norske kirke og mottatt vedkommendes løfte om å utføre denne tjeneste i overensstemmelse med Den norske kirkes lære og ordninger. Tilsvarende gjelder for personer som er innstilt til en prest under utdanning-stilling.

§ 23 andre ledd skal lyde:

I sak om menighetsprest, prost eller spesialprest hvor *tilsetningsrådet eller bispedømmerrådet* er tilsettende myndighet og der saken krever rask avgjørelse, kan vedtak om suspensjon etter arbeidsmiljølovens bestemmelser også treffes av biskopen i samråd med bispedømmerrådets leder. På samme vilkår kan preses treffe vedtak om suspensjon av biskop.

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Kurt Vadset	530	22/04244-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
21/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	20.03.2023

Kommunikasjonsplan/strategi - statusoppdatering

Vedlegg:

Kommunikasjonsplan mal

Saksorientering

Møre bispedømmeråd vil i denne saka bli orientert om arbeidet med utvikling av kommunikasjonsplan/strategi. Bispedømmerådet hadde og ein sak til orientering i møtet 12. desember 2022. Den overordna strategien er under kontinuerleg tilarbeiding, og det er fleire faktorar å ta omsyn til. Ein faktor er om ein slik overordna strategi skal gjelde for alle deler av Møre bispedømme eller berre for bispedømekontor/råd. Behov, ambisjon og lokale ressursar er naturleg nok ulikt, og det er store variasjonar i bispedømmet. Det kan vere ein fordel å integrere ein enklare kommunikasjonsplan i den overordna strategien, som alle og ein kvar kan bruke/tilpasse til sin bruk. Ein enkel kommunikasjonsplan kan raskt vere operativ og er lettare å forholde seg til.

Ein annan faktor er at fleire bispedømme no er inne i ein prosess der dei enten skal oppdatere kommunikasjonsstrategien eller lage ein. Ikkje alle har hatt eigen strategi, men det er no på agendaen i kommunikasjonsteamet for kommunikasjonsarbeidarane i Den norske kyrkja. På Kyrkerådet sin kommunikasjonssamling i januar var «Kvifor arbeide med kommunikasjonsstrategi» eitt av tema. Frå før visste vi at Møre og to andre bispedømme jobbar med ein kommunikasjonsstrategi, og no er det enda fleire. For Møre bispedømme sin del kan det vere nyttig å ikkje ferdigstille noko i ein for tidleg fase, og følgje det nasjonale arbeidet tett.

Elles i kommunikasjonsaugemed har det blitt utført medietreningskurs i Kristiansund, og det er planlagt fleire andre stadar framover. Nærmast er på Nordre Sunnmøre sin prostisamling 15. mars. I desse høva har ein intern ressurs blitt nytta, nemleg vikarprest Preben Colstrup (som har lang erfaring med kommunikasjonsleiing i NSB). 23. mars skal prostane også gjennomgå eit slikt medietreningskurs.

Det har også blitt lansert ny nettside og nytt intranett frå nasjonalt hald. Vi blir oppmoda til å legge alt av intern karakter ut på intranett, medan nettsida meir skal brukast til allmenne nettsaker. Arbeidet med å kontinuerleg legge ut innhald på sosiale media held fram. I veke 10 og 11 vart det gjennomført ei enkel kampanje på bispedømme sine kanalar, med fokus på Jobb i kyrkja og ei digital utdanningsmesse.

Før vi kan ta i bruk intranett i større grad som informasjonskanal, må fleire i Møre ha @kyrkja.no brukar. Har ein slik brukar kjem ein seg rett inn på intranettet. Alle andre må få einskildvis invitasjon for å kome seg inn på kvar enkelt sak. Som eit ledd i

kommunikasjonsstrategien må vi sjå på moglegheiter til å få flest mogleg, helst alle, over på @kyrkja.no. Vi erfarer at dei lokale fellesråda er i sterk relasjon til kommunane i høve til digitale løysingar. Dei kyrkjelege fellesløysingane er det vanskeleg å motivere for. Det blir vist til kostnadar og lokal oppfølging. I det vidare vil vi fokusere på krav til informasjonssikring og personvern – og at dei kyrkjelege løysingane kommer desse krava til møtes.

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd tar arbeidet med utvikling av kommunikasjonsplan til vitande.

Enkel kommunikasjonsplan				
Hva er saken?				
Hvem forbereder saken?				
Vår rolle i saken.				
Hvem eier saken?				
Hvem er målgruppen?				
Hva er kommunikasjonsmålet?				
Hva er ønsket etterlatt inntrykk?				
Prioritert budskap:				
Kanaler:				
TV	Avis	SoMe	Radio	PM
Strategi:				
Proaktiv		Reaktiv		
Kommunikasjonsansvarlig:				
Kommunikasjonsutfordringer:				
(Ofte stilte spørsmål)				
(Evaluering)				

Hvem er din kommunikasjonsrådgiver? Hvem kan si noe, hvem har best oversikt, osv. Tenk over det for hver sak.

Førsteintrykk gir du bare en gang
 Det tar år å bygge omdømme, det tar sekunder å rive det
 Litt om strategisk internkommunikasjon, intranett
 Ærlighet, hvis du ikke kan si det, må det begrunnes
 Målet er mer enn å levere fakta – det er å bli trodd

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Næsje Sætre	003	21/00273-19	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
22/23	Møre bispedømeråd 2020-2023	20.03.2023

Orienteringar til møte i Møre bispedømeråd 20.03.23

Vedlegg:

Oversikt ledige stillinger og vikarer pr 10.03.2023
Høyrings svar fylkesstrategi klima

Saksorientering

I denne saka blir det gitt skriftlege og munnlege orienteringar til bispedømerådet. Medlemmer av ulike råd og utval har høve til å gi munnlege orienteringar frå møter eller aktivitetar. Saka kan bli oppdatert fram til møtet blir halde.

A) Skriftlege orienteringar:

1. Samhandlingsmøter bispedømeråd, fellesrådsleiarar og soknerådsleiarar

Samhandlingsmøter mellom bispedømeråd, fellesrådsleiarar og soknerådsleiarar blir gjennomført i Møre 12/4 og 5/6. Invitasjonar er sendt ut og det blir vist til spørsmål som blir tatt opp.

2. Orientering om tilsettingar, ledige stillingar og PUU

Vedlagte oversikt viser plan for tilsettingar, ledige stillingar og PUU pr. 10.mars 2023. Møre bispedømekontor har meldt seg inn i Næringsforeningen – Ålesundregionen, og skal vere med på arrangementet "Bli med hjem i Oslo 13.april" og vil vere representert med 4 personar, inkl. 1 kyrkjevevje. Alle dei tre næringsforeningane/forum i Møre samarbeider om dette arrangementet og står bak ei årleg jobbmesse på The Hub i Oslo.

3. Arbeid med prostigrenser i Møre bispedøme

Arbeidet med prostigrenser i Møre er starta. Det blir etablert ei partssamansett prosjektgruppe. Etter planen vil bispedømerådet få sak til første gangs handsaming til sitt møte i juni og til endeleg vedtak i oktober.

4. Høyrings svar Fylkesstrategi for miljø, klima og energi

Møre og Romsdal fylke har hatt høyring om «Fylkesstrategi for miljø, klima og energi [Fylkesstrategi for miljø, klima og energi \(mrfylke.no\)](http://mrfylke.no)» med høyringsfrist 24. februar 2023. Høyrings svar frå administrasjonen er lagt ved saka.

5. Delegudsteneste, SMM-avtalar

Delegudsteneste er kjøpt inn til alle fellesråd i Møre, og samarbeider med NMSU om å få denne presentert på en god måte.

Koordineringsliste misjonsavtalar lagt fram i SMM-møtet, strategi for fornying av utgatte avtaler.

Kompetansehevingstur til Hong Kong og Thailand, rådgivar reiser på tur med Areopagos og NMS i mars.

6. Saman som kyrkje i heile verda 2023

Arbeidet med årets aksjon er i gang nasjonalt og misjonsrådgivar sit i nasjonalt utval .

Kyrkja si informasjonsside, der kyrkjelydane melder seg på aksjonen:

<https://ressursbanken.kirken.no/nb-NO/global%20kirke/sammen%20som%20kirke%20i%20hele%20verden/#na>

7. Fagsamling for kyrkjemusikarar og undervisningstilsette

Torsdag 23. mars arrangerer Møre bispedømme fagdag for kyrkjemusikarar og undervisningstilsette, i samarbeid med Molde domkirke.

Tema for fagdagen er småbarnssong og orgelpedagogikk. Dette er viktige og strategiske tema og rekrutteringsarenaer, som det er viktig å løfte fram og gje inspirasjon til.

Bidragstytarar på fagdagen er Inger Elisabeth Aarvik, David Scott Hamnes og biskop Ingeborg Midttømme.

Inger Elisabeth Aarvik er kantor på Hisøy i Arendal. Ho har ansvar for Hisøy korskule, med babysong, småbarnssong og barnekor. Ho har også vore kantor i Ullensvang med ansvar for Korskulen i Ullensvang.

David Scott Hamnes er ein av dei dyktigaste orgelpedagogane i landet. Han driv også forskning på feltet som omhandlar orgelpedagogikk, orgelklubber og rekruttering. Hamnes har i en årrekke vore kantor i Trondheim kyrkjelege fellesråd, orgelpedagog og seniorrådgjevar i Kyrkjerådet.

Biskop Ingeborg har på fagsamlinga sitt årlege møte med kyrkjemusikarane i bispedømmet.

8. Utdanningsmesser

Messene rettar seg mot elevar i den vidaregåande skulen og tek sikte på å gi råd om utdanningsval vidare. Utdanningsmessene er årvisse og blir gjennomførte i samarbeid med fellesråda. Kvar stand blir bemanna av fleire yrkesgrupper.

Å kunne dele informasjonsmateriell frå utdanningsinstitusjonane og slik kunne peike på ulike valmoglegheiter, i tillegg til å fortelja kva ein konkret arbeider med i løpet av ein dag, opplevst ønskt og meningsfullt.

Pandemien erstatta dei fysiske utdanningsmessene med digitale. Tanken har vore å vende tilbake til dei fysiske messene når ein etter kvart har fått høve til å samlast fritt. Likevel er erfaringane frå dei digitale messene så gode at Møre bispedømme, saman med medarbeidarar i Nidaros tok initiativ til å vidareføre digital utdanningsmesse i tillegg til dei fysiske. Kyrkjerådet finansierte deltakinga og erfaringane og opparbeidd kompetanse frå denne digitale møteplassen er etter kvart så tilgjengeleg at det etter vår vurdering er ein viktig rekrutteringsarena som bør vidareførast!

Me opplever stor positiv overrasking over at det er så mange yrkesgrupper og valmoglegheiter ut over dei tradisjonelt vigsla stillingane i kyrkja. Særleg nysgjerrigheit er det kring stillingar knytte til undervisning, musikk eller meir praktisk retta stillingar som anleggsgartnar, kyrkjegardsarbeidar eller kyrkjetenar. Det er ei ære å vere til stades og ein viktig rekrutterande arena.

	Dato	Totalt besøk på messa	Besøk på standen	Samtaler/ chattar (meir enn 5 min)	Live Videomøter	Ønskjer oppfølging
Fysiske utdanningsmesse	28. – 29/1 -19	Ca. 2000	Godt besøkt	55		
	28. – 29/1 -20	Ca.2200	Godt besøkt	60		
	30.01 - 23	2500	Godt besøkt	80		
Digital utdanningsmesse	3/2 – 22 (Møre og Nidaros bdr)	3892	628	24	144	51
	2.11 – 22 (landsdekkjande)	712	1606	198	690	

Neste digitale utdanningsmessa er 15. mars.

9. Visitas Norddal

Visitasen i Norddal sokn var 7.- 11. desember 2022. Fokuset for visitasen var pilgrimsarbeid og korleis vi kan utvikle det vidare mellom anna. Norddal skal vere vertsskapsstad for Møre og Romsdal for "Nasjonale jubileet 2030 - Noreg i 1000 år" i 2029.

B) Munnlege orienteringar:

1. Biskopen orienterer om personal- og tilsynsrelaterte saker (ikkje offentleg)
2. Munnleg orientering frå Kyrkjerådet
3. Munnleg orientering frå Mellomkyrkjeleg råd
4. Andre munnlege orienteringar
 - Ungdomsting i Møre bispedømme

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd tek orienteringane til vitande.

OVERSIKT TILSETTINGER, LEDIGE STILLINGER OG PUU pr 10.03.2023

Tilsetninger 2023				Tilsatt	Starter
Dalsfjord og Kilsfjord	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	Kristine M Bleikli	
Molde	Prostiprest/Pr sekr	19.12.2022	06.02.2023	Anne Marit Riste	01.06.2023
Molde	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	Ståle Johan Aklestad	13.02.2023
Stranda og Liabygda	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	Uavklart	
Bispedømmekontoret	Rådgjevar personal	01.01.2023		Siv Brudevoll	13.03.2023
Stillinger som er lyst ut		Søknadsfrist	Tilsetningsdato	Status	
Eide	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	ingen søkere	
Ørskog	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	ingen søkere	
Ålesund og Volsdalen	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	1 søker - ikke tilsatt	
Herøy	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	ingen søkere	
Grytten og Voll	Sokneprest	19.12.2022	06.02.2023	2 søkere- ikke tilsatt	
Indre Nordmøre	Prost	06.03.2023	14.04.2023	To søkere	
Stillinger som skal lysast ut		Søknadsfrist	Tilsetningsdato		
Molde	Domprost	05.05.2023	16.06.2023		
Molde	Kapellan	05.05.2023	16.06.2023		
Geiranger og Nordal	Sokneprest	05.05.2023	16.06.2023		
Eide	Sokneprest	05.05.2023	16.06.2023		
Stangvik	Sokneprest	05.05.2023	16.06.2023		
Giske og Vigra	Sokneprest	05.05.2023	16.06.2023		
Ålesund og Volsdalen - PUU	Kapellan	05.05.2023	16.06.2023		
Myrbostad og Vågøy - PUU	Kapellan	05.05.2023	16.06.2023		
Leikong og Indre Herøy	Sokneprest	05.05.2023	16.06.2023		
Hov og Romfo	Sokneprest	07.08.2023	18.09.2023		
Prest under utdanning (PUU)		Tilsatt fra	Tilsatt til:	Vikarierer i stillingen	
Valderøy		19.08.20	31.12.22	Gunnhild Bremer	Ferdig 2023
Stordal og Sunnlyven		01.07.22	30.06.23	Ann Kristin Langeland	Ferdig 2023
Ellingsøy		01.01.22	31.12.22	Anne - Helen Roaldsnes	Ferdig 2023
Molde domprosti		01.07.22	30.06.23	Stig Kjenstad	Ferdig 2023
Spjelkavik		08.08.22	31.07.23	Stine Margrethe Lerheim	Ferdig 2026
Edøy, Brattvær og Hopen		01.07.20	31.12.22	Leif Ole Torske Husfest	Ferdig 2025
Midsund		01.07.20	31.12.22	Heidi Kristin Fagersand	Ferdig 2025
Kristiansund		01.01.21	31.12.22	Line Merete Nordhagen	
Ålesund og Volsdalen		01.08.22	31.07.23	Gunnhild Barstad Løvold	Ferdig 2026
Søre Sunnmøre prosti - Vanylven		01.03.22	31.12.22	Anton Heggvik	Ferdig 2024
Vartdal		22.08.22	21.08.23	Constanze Lindner	Ferdig 2026
Aure - sommer 2023 ?					
Averøy	Kapellan	01.02.23	31.07.23	Sophie Moke Meteke	

Høyringsvar frå Møre bispedømme

Fylkesstrategi for miljø, klima og energi

Med eit medlemstal på ca. 3,5 millionar er Den norske kyrkja mellom dei største frivillige organisasjonane i Noreg. I Den norske kyrkja sitt visjonsdokument 2022 – 2029 blir det under punktet *Kyrkja i samfunnet* peika på at kyrkja vil fremme verdiar som utfordrar og som byggjer eit godt samfunn for alle. Vi vil bidra til å verkeleggjere berekraftsmåla – lokalt, nasjonalt og globalt, m.a. ved å samhandle med organisasjonslivet, andre trus- og kyrkjесamfunn, offentlege, private og ideelle aktørar.

Det er derfor viktig for Den norske kyrkja og for Møre bispedømme å kommentere og gje innspel til *Fylkesstrategien for miljø, klima og energi 2023 - 2026*. Vi sluttar oss til dei målsettingane og satsingane som er formulerte i høyringsdokumentet. I høyringsvaret fokuserer vi på sivilsamfunnet og engasjement i befolkninga, og kyrkjестader og kyrkjebygg.

Sivilsamfunn og befolkning

Hausten 2021 vedtok Kyrkjemøtet at Den norske kyrkja skal kutte 60% av sine utslepp innan 2030. Dette både speglar og oppmodar til eit engasjement for miljø og klima i Den norske kyrkja. Det gjer kyrkja til ein aktuell medspelar på vegen mot eit meir berekraftig og klimavenleg samfunn, og vi er glade for å bli involvert i utarbeidinga av fylkesstrategien for miljø, klima og energi.

Vi vil understreke at strategien, slik den er lagt fram, både er god og gjennomarbeidd, og vi har ikkje mykje å utsetje på den. Vi ser at det er lagt mykje vekt på å få til ein handgripeleg strategi som kan nå ut forbi skrivebordsskuffen. Det er eit stort pluss at det blir presisert at denne politikken ikkje må bidra til å auke skilnader i samfunnet, og vektlegginga på å legge til rette for å gjere gode miljøval og få meir kunnskap.

For at strategien faktisk skal kome seg lengre enn til ei skrivebordsskuff, krevst det av fylkeskommunen må vere ein sterk pådrivar for å konkretisere og setje i verk tiltaka i oppfølginga av strategien. Det bør utarbeidast konkrete og lett tilgjengelege vegleiingar for gode miljøval, gjerne så kortfatta at dei kan gjerast om til plakatform eller bilete/ reels i sosiale media. Eit slikt eksempel er vegleiaren for berekraftig mat, som Den norske kyrkja nett lanserte (sjå [Veileder for bærekraftig mat - Ressursbanken, Den norske kirke \(kirken.no\)](#) og vedlegg). Forslag til måleindikator under 3.1 kan vere talet på haldningsskapande kampanjar eller rekkevidda av innlegg i sosiale medium.

Under oppfølgingsdelen i strategien saknar vi det psykososiale aspektet ved klimakrisa sin påverknad på befolkninga. Vi ønskjer oss ei bevisstgjerung på behovet for å møte uroa og sorga mange unge kjenner på i møte med klimaendringar (klimaangst/ klimasorg), og at strategien uttrykker korleis sivilsamfunnet eller frivillige organisasjonar kan motverke vonløyse ved å tilby fellesskap og eit utløp for engasjement for klima.

Kyrkjестader og kyrkjebygg

Vi vil løfte fram at alle kyrkestadane og kyrkjebygga i Møre og Romsdal som viktige element, også i eit miljø-, klima- og energiperspektiv. Dei representerer både umisselege verdiar og samstundes utfordringar når det gjeld ei berekraftig forvaltning.

Dette er våre kommentarar kring kyrkjestader, knytte til kapittelet *Resultatmål og satsingsområde*:

Arealplanlegging og forvaltning av natur- og kulturressursar

Resultatmåla 1 og 2:

Det er viktig at planen også identifiserer kyrkjestader i arealplanlegging og forvaltning. Kommunane har høve til å etablere *omsynssoner* kring kyrkjestader, som set premissar for tiltak og utvikling og beskyttar mot inngrep og bruksendringar.

Det gode samarbeidet mellom kulturvernsektoren i fylkeskommunen og bispedømet om dei viktige kulturmiljøa kyrkestadane representerer, må halde fram. For dei fleste kyrkjestadane sin del omfattar kyrkestadene også gravplass, som i dag er Statsforvaltaren sitt ansvar.

Klimatilpassing

Resultatmåla 1 og 2:

Klimaendringar er ein vesentleg trussel også mot kyrkjestader, og klimaskalsikring er blitt eit sentralt tiltak for den lokale kyrkjebyggforvaltninga (jf. pkt 2.1 Bygg og infrastruktur).

Ekstremnedbør, ras, flaum og stormar trugar kyrkjestader med gravplassar, og kan gjere stor skade. Bispedømet og sokna i bispedømet må inkluderast i kommunal og regional kunnskapsdeling og samråding kring klimautfordringane, og kyrkjestadane må inngå i den samla oversikten over risiko og sårbarheit knytt til klimaendringar i fylket.

2.1. Bygg og infrastruktur

Resultatmål1:

Det er om lag 120 kyrkjer i Møre og Romsdal. Halvparten av desse er listeførte av Riksantikvaren som særleg verdfulle i eit nasjonalt kulturminneperspektiv. 10 kyrkjer i Møre og Romsdal er totalfreda. Dette er ni mellomalderkyrkjer samt Molde domkirke.

Kyrkjene i Noreg dreg på eit formidabelt vedlikehaldsetterslep. Kommunane har ansvaret for å løyve midlar til vedlikehaldet. Målsettinga om å ta betre vare på eksisterande bygg og infrastruktur og å bruke opp att, samsvarar godt med bevaringsprogrammet for kyrkjebygg, der styresmaktene gjennom ei rad år framover skal nytte til saman kring 10 mrd. kr til eit bevaringsprogram for kyrkjene i landet. Departementet arbeider nett no med ei handlingsplan for dette.

Dei seinare åra har det vore satsa målretta på enøk-tiltak i kyrkjene. Eit pilotprosjekt gjennomført i Møre, kor ein har kartlagt behovet og sett på moglegheiter for energiøkonomisering i kyrkjene, er blitt modell for heile landet. Jf. pkt. 2.5. Energi

Ved mange av dei gamle og sårbare kyrkjebygga er det avgjerande med ei rask klimaskalsikring før skadane når eit irreversibelt nivå. Samstundes er det ei utfordring å utføre og gjennomføre bevaringstiltaka på ein slik måte at ein ikkje bryt med dei verneomsyna som også må takast.

Bispedømmerådet har eit godt samarbeid med kyrkjelege fellesråd, kommunar, fylkeskommunen og nasjonale vernemynde om sikring av kyrkjebygg og infrastruktur som høyrer til. Vi inviterer fylkeskommunen og andre offentlege og private aktørar til vidare samarbeid om desse måla.

Kyrkjebygg og kyrkjestader er ein så vesentleg og umisseleg del av kulturlandskapet og samfunnsstrukturen i Møre, at dei bør omtalast eksplisitt under kulepunkta under Resultatmål1 Bygg og infrastruktur.

Vi merkar oss elles punkta *2.2 Transport og mobilitet, 2.3 Sirkulær økonomi, forbruk og avfall, 2.4 Matproduksjon og -konsum, 2.5 Energi, 3.1 Involvere, bevisstgjere og engasjere til handling, 3.2 Kompetanseheving og kunnskapsutvikling* samt kapittelet *Oppfølging*.

Som kyrkjeleg aktør sluttar vi oss til dei formulerte målsettingane, og viser til at det internt i kyrkja blir arbeidd med fleire av desse tematikkane.

På vegne av Møre bispedømme,

Svein Magne Harnes, rådgivar kyrkjebygg

Eline Elnes Rabbevåg, rådgivar diakoni og kyrkjefag